20 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖި ލީހުގެ ކޮ މިޓީ ޔައުމިއްޔ
މ ލިއްޔަތު ކޮ މިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން
4 ޑިސެންބަރު 2024
ބައްދަލުވުން ބޭއްވުނު ތަން: ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އ އިމ ރ ތް (ކޮ މިޓީކުރ ކޮޓަރި)10
ފެށުނު ގަޑި: 11:00

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
}ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ ކޮމިޓީގެ ނައިބު މުގައްރިރު ؛ އޭދަފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް{
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
` މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންގެ އެޖެންޑާގައި މި އޮތީ އެޗް.ޑީ.ސީއަށް
ދޫކޮށްފައިވާ ބިންތަކަށް ކުލި ނުލިބޭ މައްސަލަ، އެ ކަމާ ބެހޭގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން އެޗް.ޑީ.ސީގެ ބޭފުޅުންނާ
ބައްދަލުކުރުން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އެޗް.ޑީ.ސީގެ ބޭފުޅުން ވެއްދުމަށް. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އާދެ! އަޅުގަނޑުމެން
އެޗް.ޑީ.ސީ މިއަދު މި ކޮމިޓީއަށް ހާޒިރުކުރީ އެޗް.ޑީ.ސީއަށް ލިބެންހުރި ވަރަށް ގިނަ އަދަދެއްގެ ފައިސާ ނުލިބި
ފުދޭވަރަކަށް ގިނަދުވަސްތަކެއްވެފައިވާތީ، އެ ކަމާ ބެހޭގޮތުން ކިހިނެއްތޯ މި ކަން ހިނގާފައި ހުރީ، އެ ކުލި މިހާ ބޮޑު
އަދަދެއް ނުލިބި އޮތީ ކިހިނެއްވެގެންތޯ. މިހާރު މި ކަމާ ބެހޭގޮތުން އަޅާފައިހުރި ފިޔަވަޅުތަކަކީ ކޮބައިތޯ. އަޅުގަނޑު
އެޗް.ޑީ.ސީއަށް، ފަޟުލްއަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން 10 މިނެޓުގެ ފުރުޞަތެއް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު. އާދެ! އަޅުގަނޑު ފައްޓާނަން. ` އާދެ! މިއީ ކުރީދުވަހު މަޖިލީހުން
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފޮނުވާފައި އޮތް ސިޓީއަކާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑުމެން މަޢުލޫމާތުދީފައިވާނެ ދެ ލިސްޓެއްގެ މަޢުލޫމާތު.
އެއީ ކޮމާޝަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ޓަރމިނޭޝަންއާއި އެކްސްޓެންޝަން ދީފައި ހުރި ފަރާތްތަކާ، އެއާ ގުޅޭގޮތުން
ޖުމުލަގޮތެއްގައި 1.4 ބިލިއަން ރުފިޔާގެ ޑިއުސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެކިއެކި ފަރާތްތަކުން ހުރިކަން ފާހަގަކޮށްފައި.
މީގެ 1.4 ބިލިއަންއަކީ ކޮމާޝަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓުތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޑިއު ލިބެންޖެހޭވަރު. މީގެ ތެރެއިން
އަޅުގަނޑުމެން މި ސަރުކާރު އައިފަހުން އަދި އަޅުގަނޑު އެޗް.ޑީ.ސީއާ ހަ ވާލުވުމަށްފަހު އަޅުގަނޑުމެން މި ކުރިއަށް މި
ގެންދިޔަ ގޮތަކީ، ވަރަށް ބައިވަރު މައްސަލަތަކަށް ޙައްލު ހޯދުމަށް ޓަކައި އަޅުގަނޑުގެ ވަކި ބެލުމުގެދަށުން ރިކަވަރީ
ކޮމިޓީއެއް އަޅުގަނޑު މި ކޮޅުގައި، އެޗް.ޑީ.ސީގައި އަޅުގަނޑުމެން އިސް މުވައްޒަފުންނާ އަދި މިޑްލް މެނޭޖްމަންޓް
ހިމެނޭގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން އެސްޓެބްލިޝް ކުރީ. އޭގެ ފަހުގައި ރިކަވަރީގެ މަސައްކަތްތައް އަޅުގަނޑުމެން ފެށް ޓީ
ވަރަށް ގާތުން އަޅުގަނޑުގެ ބެލުމުގެ ދަށުން އެ ކަން ކުރިއަށްގެންދަން. އަޅުގަނޑުމެން އިނީޝިއަލީ ފަށައިގަތްއިރުގައި
ގާތްގަނޑަކަށް 1.4 ބިލިއަން އޮތްއިރުގައި މިއަދު އެ ރިކަވަރީ ކޮމިޓީގެ މަސައްކަތުން 226 މިލިއަން އަޅުގަނޑުމެން
ރިކަވަރކޮށްފިން މިއަދު. އެހެންވީމާ، މިއަދާ ހަމައަށް ދާއިރުގައި ވެސް ޑިމާންޑް ، ލެޓަރ ނޯޓިސް އަދި އެކިއެކި
ފަރާތްތަކަށް ކޮމާޝަލް މި ތަންތަން ކުއްޔަށް ހިފައިގެން ތިބި ފަރާތްތަކަށް، ޓަރމިނޭޓުކުރެވެން އޮތް ފަރާތްތަކަށް އެ
1

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ނޯޓިސް އަޅުގަނޑުމެން މި ދަނީ ފޮނުވަމުން. ނޯޓިސްއަށް އިޖާބާ ނުދޭ ފަރާތްތައް އަޅުގަނޑުމެން މި ދަނީ ކޯޓު
މަރުޙަލާއިން އެ ޕްރޮސެސްކުރަމުން، އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޯޕަރޭޓް ލީގަލްއާ ހަމައަށް. މާނައަކީ އެ ހިސާބަށް ދިޔައިމާ އެ
ދެން ވަންނާނީ ކޯޓު ޕްރޮސެސްއެއްގެ ތެރެއަށޭ. އޭގެ ކުރިން ކޮމާޝަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓެއް ވިޔަސް އަދި އޭގެ އިތުރުން
ކޮމާޝަލް ތަނެއް ކުއްޔަށް ހިފައިގެން ހުންނަ ފަރާތެއް ލާރިދައްކަން ބޭނުންވެއްޖެ ހާލަތެއްގައި އަޅުގަނޑުމެން އެ
ވިޔަފާރިވެރިއަކަށް ނޫނިއްޔާ ކޮމާޝަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓަކަށް ފުރުޞަތެއް މި ދެނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއްބަސްވެވޭ
މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި އަދި އެ ބޭފުޅުންނަށް ވެސް ފަސޭހަ، އުނދަގޫ ނޫން ފަސޭހަގޮތަކަށް އެ އަނބުރާ
ބަހައިލައިގެން ދައްކާ ޚަލާސްކުރަން. މި ފުރުޞަތު އަޅުގަނޑުމެން މި ދެނީ އަޅުގަނޑުމެން ކޯޓު ޕްރޮސެސްއެއް
އެއްކައިރި ކުރުމަށް ޓަކައި މީގެ ތެރެއިން ގެއްލުންތަކެއް ލިއްބައިދޭ ބައެއް ކަންތައްތައް އެބަހުރި. މިސާލަކަށް،
ކައިރީގައި ހުރި ކަންމަތީ ފިހާރައެއް ނޫނިއްޔާމު އެކަހަލަ ޑިވެލޮޕްމަންޓެއްގެ ތެރެއިން އަންނަ އުނދަގޫތަކެއް
ހައްލުކުރުމަށް ޓަކައި ކުރަން ހުރި ކަންކަން އެބަ ހުރި. އެހެންވީމާ، ޖުމުލަ ގޮތެއްގައި އަޅުގަނޑަށް މި
ދަންނަވައިލެވުނީ އަޅުގަނޑުމެން ޕްރޮސެސް ކުރިއަށް މި ގެންދާ ގޮތް. އެހެންވީމާ، ޕްރޮސެސްގެ ތެރެއިން މި
ކުރަންހުރި މަސައްކަތްތައް އަޅުގަނޑުމެން މި ކުރިއަށް ގެންދަނީ. ދެން ހަމަ އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން، 1.4 ބިލިއަން
ތެރޭގައި ލީސްގެ ގޮތުގައި މީގެކުރިން ރިކަވަރނުކުރެވި، މި އަޅުގަނޑުމެން ސަރުކާރު އައުމުގެ ކުރިން
ރިކަވަރނުކުރެވި ގާތްގަނޑަކަށް 699 މިލިއަން އެބައުޅޭ. އަދި ޑިވެލޮޕްމަންޓް އެންޑް ސޭލް ޕްރައިޒްގެ ގޮތުގައި 720
މިލިއަން އެބައުޅޭ. ދެން މީގެ ތެރޭގައި ކޮމާޝަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ، އޭރުން ގާތްގަނޑަކަށް 1.4 ބިލިއަނަށް މި
އަރަނީ. ދެން މީގައި ފާހަގަކޮށްލަންޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެންގެ އެޗް.ޑީ.ސީގެ ޖުމުލަ ދަރަންޏަކީ ކިހާވަރެއްތޯ
އަޅުގަނޑުމެން، ބޭރުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަންނަންޖެހޭ ޖުމުލަ ދަރަންޏަކީ ކިހާވަރެއްތޯ އަޅުގަނޑުމެން
ބަލައިލާއިރުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިއަދާ ހަމައަށް ޖުމުލަ ދަރަނީގެ ގޮތުގައި 14 ބިލިއަން އެބަ އޮތް. 14 ބިލިއަން
ރުފިޔާ އެކިއެކި ފަރާތްތަކުން. މީގެތެރޭގައި ހަމަ ހުރިހާ މުއައްސަސާތަކެއް ހިމެނޭ. މިއީ އަސްލުގައި ވަރަށް
ސިގްނިފިކަންޓް އަދަދެއް. މަސައްކަތްތަކެއް ނުކުރެވި ހުރުމުގެ ނަތީޖާ އަސްލުގައި މިއަދު އަޅުގަނޑުމެނާ މި
ބައްދަލުކުރަނީ. އެހެންވީމާ، އެ ކަންކަން ހައްލުކުރުމަށް ޓަކައި ކުރަން ހުރި މަސައްކަތްތައް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް
މި ގެންދަނީ. މީގެތެރޭގައި އެބަ ހުރި ފުރުޞަތުތަކެއް ދެވިފައި. އަޅުގަނޑުމެން އެކްސްޓެންޝަން ފުރުޞަތުތަކެއް
ދެވިފައި ވެސް އެބަ ހުރި ހަމަ ވިޔަފާރިވެރިންނަށް ނޫނިއްޔާމު މިކަން ހާސިލުކުރުމަށް ޓަކައި، މި ޑިއުސް އަނބުރާ
ކުންފުންޏަށް ހޯދުމަށް ޓަކައި ކުރަން ހުރި ކަންތައްތައް. ދެން ހަމަ ލީގަލް ޕްރޮސެސްއެއްގެ ތެރެއަށް އަޅުގަނޑުމެން
ކުރިން މި ދެންނެވުނު ޑިމާންޑް ނޯޓިސްއަށްފަހު، އެ ފައިސާ ނުދައްކައިފިއްޔާމު އަޅުގަނޑުމެން މި ވަންނަނީ ލީގަލް
2

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ޕްރޮސެސްއެއްގެ ތެރެއަށް. ލީގަލް ޕްރޮސެސްއެއް އިނީޝިއޭޓު ކުރުމަށްފަހުގައި އެ ތަން ޓޭކްއޯވަރ ކުރަން ބަލާއިރުގައި
ބައެއް ހާލަތްތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން ކޯޓަށް ދާންޖެހޭ ތަން ޓޭކްއޯވަރކުރަން. އެއީ އެގްރީމެންޓް ބުނާގޮތުން ވެއްޖިއްޔާ
ދެ ފަރާތް ދޭތެރޭގައި އުފެދޭ މައްސަލައެއްގައި އެންމެފަހު، އެންޑް ރިޒަލްޓް މި އަންނަނީ ކޯޓު މެދުވެރިކޮށް.
އެހެންވީމާ، އެ ދިގުލައިގެންދާ މަރުޙަލާއިން އެވޮއިޑުކުރުމަށް ޓަކައި އަޅުގަނޑުމެން އަސްލުގައި މި ސެޓްލްމަންޓް
ޕްލޭނަކަށް އަޅުގަނޑުމެން މި އޮޕަޗުނިޓީ މި ޕްރޮވައިޑްކޮށްދެނީ. އެހެންވީމާ، ޖުމުލަކޮށް އަޅުގަނޑަށް މުގައްރިރު މި
ދަންނަވައިލެވުނީ އަޅުގަނޑުމެން ޕްރޮސެސް އިނީޝިއޭޓުކޮށްގެން މިއަދާ ހަމައަށް އައި ގޮތް. ދެން އިތުރަށް
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވަކި މަޢުލޫމާތެއް ސާފުކުރަން ބޭނުންވިއްޔާ އެ މަޢުލޫމާތު އަޅުގަނޑު އަރުވާނެ ވާހަކަ
ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ. ދެން އަޅުގަނޑު ހުޅުވައިލާނަން މެންބަރުނަށް. ޣަފޫރު.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މު ގައްރިރު. އަޅުގަނޑު ސާފުކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ އެޗް.ޑީ.ސީގެ މިހާރު ތިބި މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު
؟
އެނގިލައްވާތޯއޭ
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ހަނދާން ބަލިނޫނިއްޔާ 2200 އަށްވުރެ މައްޗެއް ނުވާނެ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެއްވެސް ކަހަލަ މެނޭޖްމަންޓް އޮޑިޓެއް އެޗް.ޑީ.ސީ ގެ ހެދިފައިވޭތޯ މި ދިޔަ އަހަރުތަކު ތެރޭގައި އަދި މިހާ ހިސާބަށް؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
3

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
އޮޑިޓް އެކިއެކި ކަންކަމުގައި ހެދެމުންދަނީ. އެކިއެކި ޑިވިޝަންސްތަކުގެ މެނޭޖްމަންޓް އޮޑިޓް، ފަންކްޝަންސް އޮޑިޓް
އަދި އޭގެ އިތުރުން ހަމަ އިންޓަރނަލް ޕްރޮސެސް އޮޑިޓް، ހުރިހާ ކަމެއް ވެސް ހަމަ ހެދެމުންދަނީ. ވަރަށް ފަހުން
އަޅުގަނޑުމެން މުޅި ޕްރޮސެސް އިނީޝިއޭޓު ކޮށްގެން މެނޭޖްމަންޓް އޮޑިޓެއް ހެދީ އައި.އެސް.އޯ ސެޓްފިކޭޝަން. އެއީ
މުޅި އެޗް.ޑީ.ސީގެ ޕްރޮސެސް ، ރައްޔިތުންނާ ހަމައަށް ދެމުން އަންނަ ޚިދުމަތްތައް އަވަސްކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި
އައި.އެސް.އޯ ސެޓްފިކޭޝަން ދެމެހެއްޓުމަށް ޓަކައި ކުރަން ހުރި މަސައްކަތްތައް މުޅި މެނޭޖްމަންޓް ޕްރޮސެސް
އޮޑިޓެއް އަޅުގަނޑުމެން ކޮށްފައިވާނެ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު މި ދެންނެވީ މެނޭޖްމަންޓް އޮޑިޓެއް ހަދާއިރުގައި އެ ތަނުގައި ތިބި މުވައްޒަފުންނާއި، ކުރަން ހުރި
މަސައްކަތާ މި ހުރިހާ އެއްޗެއް އެނގޭގޮތަށް، އަދި އައި.އެސް.އޯ ސެޓްފިކެޓް އޮޑިޓަކީ އެއީ އެ ތަނުގެ ލިޔެކިޔުމާ މި
ހުރިހާ ކަމެއް އެ އައި.އެސް.އޯ ސްޓެންޑަޑާ އެއްގޮތަށް ދޭތޯ ބެލުމަށް ޓަކައި ހަދާ އޮޑިޓެއް އެއީ. އޭގެ އިތުރަށް
މެނޭޖްމަންޓް އޮޑިޓަކީ ތަނުގައި ލިބިފައި ހުރި ވަސީލަތްތަކާ އި، ބޭނުންކުރާ މުވައްޒަފުންނާ މި ހުރިހާ އެއްޗެއް އަރާ
ހަމަކުރެވިގެން ތަން ހިނގަމުންދަނީ އުސޫލުގެ ތެރެއިންތޯ ބެލުމަށް ޓަކައި މުޅި ކުންފުނިން ހަދާ އެއްޗެއް.
އެހެންވީމާ، އެ ސުވާލު އަޅުގަނޑު މި ކުރީ.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އައި.އެސް.އޯ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އެއް ކޮމްޕޯނެންޓުގެ ވާހަކަ ތި ވިދާޅުވަނީ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އައި.އެސް.އޯ
ސެޓްފިކޭޝަން ހާސިލުކުރާއިރުގައި އަޅުގަނޑުމެން ތި ހުރިހާ އެންގަލަކުން އަޅުގަނޑުމެން ބަލާނެ. އައި.އެސް.އޯ
ސެޓްފިކޭޝަން މި ހާސިލުކުރަނީ ތި ހުރިހާ ލަނޑުދަނޑިތަކެއް ހާސިލުކުރުމަށްފަހުގައި އެ ސެޓްފިކޭޝަނެއް މި
އިޝޫކުރަނީ. އެހެންވީމާ، އޭގެ ތެރޭގައި ތި ވިދާޅުވާ މެނޭޖްމަންޓް ޕްރޮސެސް ކުރިއަށްދާނެ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ހަމަ މަޢުލޫމާތަށް ޓަކައި ދަންނަވައިލަން. އައި.އެސް.އޯ ސެޓްފިކެޓް އަޅުގަނޑުމެން ކުންފުނީގައި ވެސް
އޮވޭ. ތިޔަ ބުނާ އެއްވެސް ކަމެއް ނުކޮށް އޭތި ހޯދާފައި އޮންނާނީ. އެހެންވީމާ، ހަމަ އެ އުސޫލެއް ނޫން އެއީކީއެއް.
4

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
އޭގެ ބަދަލުގައި ހަމަ އޮޑިޓް ފަ ރމަކުން ރަނގަޅު މެނޭޖްމަންޓް އޮޑިޓެއް ހަދައި، ކުންފުނި ހިނގާ ގޮތް އެއީ ސާފުކޮށް
އޮންނަންޖެހޭ އެއްޗެއް އެއީ. އައި.އެސް.އޯ ސެޓްފިކޭޝަން ކޮލިފިކޭޝަނެއް ނޫން ބޭރުގެ އެކްސްޓަރނަލް އޮޑިޓަރެއް
ލައްވާ މެނޭޖްމަންޓް އޮޑިޓެއް ހެދުން އެއީކީ. އަޅުގަނޑަށް ވެސް އެނގޭ އައި.އެސް.އޯ ސެޓްފިކެޓް ހޯދަން އޮންނަ
ގަވާއިދާ އުސޫލު. އެހެންވީމާ، ދެން އިތުރަކަށް އަޅުގަނޑު މި ސުވާލެއް ކުރިއަކަށްނުގެންދާނަން. ތި ބޭފުޅުންގެ
އެކްސްޓަރނަލް އޮޑިޓަރުން ތިބޭތޯ އައްޔަންކޮށްފައި؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ!
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކޮބައިތޯ އެ ޕާޓީއަކީ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކޭ.ޕީ.އެމް.ޖީ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެޗް.ޑީ.ސީން ކޮޅުވެއްޓިއެއް ގަންނަ ޚަބަރު ކޮމިޓީއަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވަނީ. އެއީ ކިހާވަރެއްގެ ތެދު ޚަބަރެއްތޯ
؟
އެއީ
5

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ރަނގަޅު ޚަބަރެއް.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ގަންނަ ވާހަކަ އެއީ ހަމަ ތެދު ޚަބަރެއްތޯ؟ ދެން އެސް.ޖޭ މޯލް އެ ހުންނަ ސަރަހައްދުގައި އޮތް ހުސްބިން ބަޔަކަށް
ދީފައި ހަޓުތަކެއް އަޅަން ބަޔަކާ ހަވާލުކުރި މަޢުލޫމާތެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބިފައިވޭ އެބަ. އެއްވެސް ހަޓް އެޅުމުގެ
ޕުރޮގުރާމެއް ތިކޮޅު ހިންގަމުން އެބަދޭތޯ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑަށް ސީދާ އެސް.ޖޭ ކޮން ސަރަހައްދެއްތޯ ޔަގީންކޮށްލަދެއްވީމާ އަޅުގަނޑަށް ސާފުވާނެތީ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ ހަޓް އެޅުމަށް ޓަކައި ބަޔަކަށް އެއްވެސްކަހަލަ ބިމެއް ނޫނިއްޔާ ދިގު މުއްދަތަކަށް ނޫނިއްޔާ
އުސޫލެއްގެތެރެއިން ދެވިފައިވާނެތޯ؟ ހަޓް އެޅުމުގެ ޕުރޮގުރާމުގައި އެއްވެސް ބަޔަކާ އެއްވެސް މުޢާމަލާތެއް ތިކޮޅުން
؟
ހިންގާފައިވާނެތޯ
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
6

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
އަޅުގަނޑަށް ހަނދާނަކު ނެތް އިނގޭތޯ. ވަކި ހަޓެއް އަޅަން ތި ވިދާޅުވަނީ ވަކި ސްޕެސިފިކް ރީޒަނެއް ކަމުގައި
ވަންޏާމު އެ ރީޒަނެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފާހަގަކޮށްދެއްވައިފިއްޔާ އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް ފަސޭހަވާނެ ތި ކުރެއްވި
ސުވާލަށް ޖަވާބުދޭން.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެންމެ ރަނގަޅު. އެޗް.ޑީ.ސީން ގޯތި ސަރުކާރުން ދޫކުރީ އެ ބިން ގަނެގެންތޯ ނޫނީ އެޗް.ޑީ.ސީގެ ބިމުން ގޯތި
ދިނީތޯ؟ އެ ބިން ގަތް ނަމަ އެ ބިމުގެ، އެއީ ސަރުކާރަށް ވިއްކާފައި އޮތް ބިމެއްތޯ އަޅުގަނޑު ސާފުކުރަން
ބޭނުންވަނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ބިންވެރިޔާ ޕްލޮޓްސް ލޭންޑް ކޮމްޕެންސޭޝަނެއްގެ ގޮތުގައި ސަރުކާރުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް، އެޗް.ޑީ.ސީއަށް
ލިބެންޖެހޭ 5.4 ބިލިއަން އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، ތި ވިދާޅުވަނީ، އަޅުގަނޑުމެން އެޗް.ޑީ.ސީގެ ފަރާތުން ސަރުކާރަށް
ވިއްކާފައި އޮތީ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ތި ވިދާޅުވީ ހުޅުމާލެއިން ދީފައި ހުރި ހުރިހާ ގޯތިތަކަކީ ސަރުކާރަށް ވިއްކާފައި އޮތް ބިމުން ސަރުކާރުން އޭރުގައި
ދީފައި ހުރި ގޯތިތަކޭތޯ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
7

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
އެ ޕްރޮސެސް އަދި އިނީޝިއޭޓުނުކުރެވި އޮތީ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، މި ސަރުކާރުން އެ ކަންކަން މި ކުރިއަށް
ގެންދަނީ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، އެޗް.ޑީ.ސީގެ ބިންތޯ އެއީ ، ސަރުކާރުން ގަނެފައި އޮތް ބިންތޯ ؟ އަޅުގަނޑު ނާހަން އެ
ސަރުކާރެއް، މި ސަރުކާރެއް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ސަރުކާރަކުން ފައިސާއެއް ނުދައްކާ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން 5.4 ބިލިއަން ، އެއީ ބިންވެރިޔާ ލޭންޑް
ކޮމްޕެންސޭޝަނެއްގެ ގޮތުގައި ރިކުއެސްޓުކޮށްގެން އުޅޭ އަދަދެއް އިނގޭތޯ. ދެން ހަމަ ސަރުކާރުން އެ ދެއްވާފައި
ހުރި އިރުގައި ހުޅުމާލޭގައި މިސާލަކަށް މި 5.4 ބިލިއަން، އަނެއްކާ ހުޅުމާލޭގެ ތަރޑު ފޭސް ރިކްލެމޭޝަން ޕްރޮޖެކްޓު
ވެސް ކުރިއަށް ގެންދަން އެބަޖެހޭ. އެހެންވީމާ، ނެތް ތަނެއްގައި އަޅުގަނޑުމެން އުފައްދައިގެން ދޭން މި ޖެހެނީ.
އެހެންވީމާ އެ ކޮމްޕެންސޭޝަން ކުރިއަށް އޮތް ތާނގައި އަންނާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވިދާޅުވީމެއް ނޫންތޯ 14 ބިލިއަން ނުދައްކާ އޮތް ވާހަކަ. އެހެންވީމާ، އެއީ ހަމައެކަނި ސަރުކާރަކުން ވެސް
ނޫނެއްނޫންތޯ ނުދައްކާ އެހެރީ. އަމިއްލަ މީހުން ވެސް ހަމަ އެހެރީ ފައިސާ ނުދައްކައެއް ނޫންތޯ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ރަނގަޅު.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
8

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ކުރީގެ ސީ.އެފް.އޯ ވަކިކުރީ ކޮން އުސޫލަކުންތޯ؟ އަދި އަޅުގަނޑަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައި އޮތް ގޮތުގައި މިހާރު އިތުރަށް
އެ އައި ސީ.އެފް.އޯއަކީ އެ ކަމަށް، މަގާމުގެ ޝަރުތު ފުރިހަމަވާ ފަރާތެއް ނޫން ކަމަށް ކޮމިޓީއަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައި
ވަނީ. އެ ކިހިނެއް ހިނގި ކަމެއްތޯ އެއީ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކުރީގެ ސީ.އެފް.އޯ ރިޒައިންކުރެއްވީ. ދެން މިހާރުގެ ސީ.އެފް.އޯއަކީ އިންޓަރނަލީ އަޅުގަނޑުމެން ރެކްރޫޓުކޮށްފައި ހުރި
ސީ.އެފް.އޯއެއް. އަޅުގަނޑުމެން ޝަރުތު ހަމަވާ ނުވުން އެއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ މެނޭޖްމަންޓު ސައިޑުން އަޅުގަނޑުމެން
ވިސްނާއިރުގައި ބޯޑުން އަޅުގަނޑުމެން އެޕްރޫވަލް ނަގައިގެން ކުރިއަށްގެންދާ ކަންކަން. ވީމާ، ދަންނަވަ އިލަން މި
އުޅެނީ ހަމަ ސެޓްފިކޭޝަންސް އޮތް ފަރާތެކޭ. އެހެންވީމާ، މިކަހަލަ ބޮޑު ކުންފުންޏެއް ކުރިއަށްގެންދާއިރުގައި
އަޅުގަނޑުމެން ބަލަންޖެހޭ ވަރަށް ބައިވަރު ކަންތައްތައް އެބަހުރޭ. އެހެންވީމާ އެ ހުރިހާ ކަންކަމަށް ރިއާޔަތްކުރުމަށް
ފަހުގައި ސީ.އެފް.އޯއެއް ސިލެކްޓުކުރެވިފައި އޮތީ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކިހިނެއްތޯ އެޗް.ޑީ.ސީގެ ބޯޑުން ނިންމާނީ އެ ކަންކަން. ކޯޕަރޭޓް އުސޫލުން ހިންގާ ދެފުށް ފެންނަ ކުންފުންޏަކަށް
ވަންޏާ ހުރޭ ހާސިލުކުރަންޖެހޭ ސެޓްފިކެޓުތަކާއި ކަންކަން. އެހެންވީމާ، އެޗް.ޑީ.ސީ ގެ ބޯޑަށް ފެނުނީމާ ބޭނުން މީހަކު
ލެވޭ ގޮތަކަށް ނޫން. އެ ކޮލިފިކޭޝަންތަކެއް ހުންނާނެ އެއަށް ކަނޑައެޅިފައި ހުންނަ އެ މަގާމަށް އަންނަ މީހާގެ. އެ
ޝަރުތު ފުރިހަމަވޭތޯ އަޅުގަނޑު މި ކުރާ ސުވާލަކީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
9

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝަރުތު، އެއް ސެޓްފިކޭޝަންސް އެބަ އޮތް އިނގޭތޯ. އެއް ސެޓްފިކޭޝަން އެބަ އޮތް. އެ ހާސިލުކުރަން
އެގްޒަމިނޭޝަން ސިޓުކުރަން ، މި އަންނަ އަހަރުގެ މާރިޗު މަހުގެ ތެރޭގައި ސިޓުކުރާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް
މަޢުލޫމާތު ލިބިފައި އޮތީ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
މަގާމަށް އައިސްފައިތޯ ކޮލިފިކޭޝަން ހޯދަނީ؟ ނޫނިއްޔާ އެ މަގާމަށް އައުމުގެ ކުރިން ބޭނުންވާ ހުރިހާ ކޮލިފިކޭޝަން
؟ ކި ؟
ހުންނަން ނޫންތޯ ޖެހޭނީ ތަނުގައި އުޅެމުން ޔަވާ ގޮތަށްތޯ މުވައްޒަފުން ވައްދަނީ
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
މީގައި ދެން ވަރަށް ބޮޑު ކޮމްޕްލެކްސް ސިޓުއޭޝަނެއްގެ ވާހަކަ ތި ފާހަގަކުރައްވަނީ އިނގޭތޯ. ތިކަން...
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެންމެ ރަނގަޅު ޖަވާބު މިވަގުތު؛ މި އިޝޫ އެބައޮތް ދެއްތޯ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޕްރޮސެސިންގ ގައި.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެޗް.ޑީ.ސީން ބާތިލުކޮށްފައި ހުރި ބައެއް ބިންތައް ކޯޓު މަރުޙަލާއަށް ނުގޮސް އެޗް.ޑީ.ސީގެ ތެރޭގައި ވާހަކަދެކެވިގެން
އަލުން ހަވާލުކުރުމުގެ ޕްރޮސެސެއް އެބަ ހިނގަމުންދޭތޯ؟
10

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ތި ވަކިން ސާފުކޮށްލަދެއްވިއްޔާ ވަރަށް ރަނގަޅު.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ބުނީ ޖެނެރަލްކޮށް އެޗް.ޑީ.ސީން ބާތިލުކޮށްފައި ހުރި ބިންތައް ކޯޓު މަރުޙަލާއަށް ނުގޮސް އަނބުރާ އެ
ބިންތައް އެ ފަރާތްތަކާ ހަވާލުކުރަން އެޗް.ޑީ.ސީއާއި އެ ފަރާތްތަކާ ވާހަކަދެއްކުމުގެ ޕްރޮސެސެއް އެއްވެސް ބިންތަކަކާ
ބެހޭގޮތުން އެބަ ހިނގަމުން އެބަދޭތޯ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ބައެއް ކޯޓު ކޭސްތަކަކީ އޭގެ ޒާތުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެ ކޭސްއެއް ރިވިއުކުރުމަށްފަހުގައި އަނެއްކާ އެޓެންޑުކުރަންޖެހޭ
މައްސަލައެއް ކަމަށް ގާނޫނީ ގޮތުން ފާހަގަވާ ކަމުގައި ވަންޏާމު، އެކޮޅަށް އެ ކޭސް ބުރަވާކަމުގައި ވަންޏާމު އެ
ފުރުޞަތު މެނޭޖްމަންޓުގެ ފަރާތުން ނޫނީ ނެގޯޝިއޭޓް، އައުޓް އޮފް ކޯޓު ސެޓްލްމަންޓަކަށް ވާހަކަދައްކަމުންދާ
ކަންތައްތައް ހުރޭ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ހައުސިންގ އެޅުމަށް ޓަކައި ޑިވެލޮޕް އެންޑް ސޭލްސް އުސޫލުން ދޫކޮށްފައި އޮތް ބިންތަކަށް ލިބެންވާ ފައިސާ
ތިކޮޅަށް ހަމަޔަށް ލިބިފައިވޭތޯ؟ މިސާލަކަށް އެބަހުރި ބައެއް ތަންތަން އެގޮތަށް ފައިސާ، ބިން ހުސްވެފައި، ވިއްކާފައި
11

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ހުރީ. މިސާލަކަށް އަކުއާވިޓާ، އެ ތަނުގައި ތިކޮޅަށް ލިބެންޖެހޭ ހުރިހާ ބިމެއް ހުރީ ވިއްކިފައި. އެކަމަކު ތިކޮޅަކަށް އެ
ފައިސާ ވަދެފައެއް ނެތް. އެއީ ކީއްވެގެންތޯ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އެއީ އަޅުގަނޑު މި ދެންނެވި އަދަދުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ، ކުރިން އަޅުގަނޑަށް މި ދެންނެވުނު އަދަދުގެ ތެރޭގައި
ހިމެނޭ ކަންކަން. ބައެއް ކަންކަން އެ ހުރީ އަތުން ކައްސާ ލައިގެން ގޮސްފައި އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، މިސާލަކަށް
އަކުއާވިޓާ ކަހަލަ ތަންތާނގައި ދުއިސައްތަ ފަނަރަ މިލިއަން ޖަހާފައި އޮތް އިރުގައި، ދު އިސައްތަ ފަނަރަ މިލިއަން
ރުފިޔާ މި އަންނަނީ ޕެނަލްޓީއާ އެކީގައި އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން މި ކޮޅުން އިނީޝިއޭޓުކޮށް ނެގޯޝިއޭޓުކުރަމުން
އަޅުގަނޑުމެން މި ގެންދަނީ މި ކަންކަން ހާސިލުކުރުމަށް ޓަކައި، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަނބުރާ ރެވެނިއު، ރެވެނިއު
ކުންފުންޏަށް ވެއްދުމަށް ޓަކައި ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތްތައް އެ ފަރާތްތަކާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ކުރިއަށް
ގެންދަން. އަޅުގަނޑުމެން ބަލަން ބޭނުންވަނީ ކޯޓު މަރުޙަލާއަށް ނުގޮސް މިކަން ހައްލުވުމުގެ ފުރުޞަތު
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ތަނަވަސްވޭތޯ. އެހެންވީމާ އެގޮތަށް ހުރި ޑިވެލޮޕްމަންޓްސްތަކެއް އެބަހުރި. މިގޮތަށް ކަން ދިމާވަނީ
ފުރުޞަތުތަކެއް އެ ފަރާތްތަކަށް ދެވިގެން އަދި އެއިރެއްގެ މެނޭޖްމަންޓުން އެގޮތަށް ފުރުޞަތުތަކެއް ފަހިވެފައި އޮތީމަ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
މެނޭޖްމަންޓާ ހަވާލުވިފަހުން އެއްވެސް ބިމެއް ދޫކުރެވިފައިވާނެތޯ؟ އެ ވާނަމަ އެއީ ކިތައް ބިންތޯ ކޮމާޝަލް
ބޭނުންތަކަށް.
ހައުސިން ޑިވެ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް
12

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކޮމާޝަލް ބިންތައް، އަޅުގަނޑު ހަނދާނެއް ނެތް މިވަގުތު. ތިއަށް އަޅުގަނޑު ތައްޔާރުވެގެއްނޫން އައީކީ އިނގޭތޯ.
އަޅުގަނޑު އައީ ހަމައެކަނި މަޢުލޫމާތުތަކަށް ތައްޔާރުވެގެން. ކޮމާޝަލް ޑިވެލޮޕްމެންޓަށް ބިން ދޫކުރެވިފައިވާނެ. އެވަރު
ދަންނަވައިލަން ކެރޭ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު ޣަފޫރު...
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދިޔަނެރު ފަޅު ތަރައްޤީކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް އެބަ ދޭތޯ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދިޔަނެރު ފަޅާއި ހުޅުމާލެއާއި އަދި އޭގެ އިތުރުން ތިލަފުށީގެ ޑިވެލޮޕްމެންޓަކީ ، ރިކްލެމޭޝަން މަސައްކަތްތަކަކީ ވަކި
ކޮންޓްރެކްޓެއްގެ ދަށުން ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންތައް. މިވަގުތު ތިކަން ކުރިއަކަށް ނުދޭ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކޮބައިތޯ ސީ.އެމް.ސީއަށް ދީފައި ހުރި ބިންތަކުގެ ސައިޒަކީ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޣަފޫރު، ދެން ދެވަނަ ފުރުޞަތު އަޅުގަނޑު ދޭނަން.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
13

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ސީ.އެމް.ސީއަށް ހިއްކަ އި ނިމުނީމަ، އެއީ ހުޅުމާލެއިން 10 ހެކްޓަރު، ތިލަފުށިން 10 ހެކްޓަރު ބިން ކަނޑައަޅާފައި
އޮތީ އެ އެގްރީމެންޓުގެ ދަށުން.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ލިފްޓެއް 18 މިލިއަން ރުފިޔާއަށް ގަތް ޚަބަރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ އިވެމުންދޭ. އެއީ ކިހާވަރެއްގެ ޙަޤީޤަތެއްތޯ؟
ފަހުން އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ ހިޔާ ފުލެޓުގައި ހަރުކުރަން ގަތް ލިފްޓުގެ އަގު. ކިހާވަރަކަށްތޯ އެ ލިފްޓު ގަތީ؟
18 މިލިއަން ޑޮލަރު ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ޚަބަރު ލިބިފައި އޮތީ. އެއީ ކިހިނެއް ހިނގައިދިޔަ ކަމެއްތޯ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ތެދު ޚަބަރެއް. 18 މިލިއަން ކޮންމެވެސް އެއްޗެއް ޑޮލަރު އިނގޭތޯ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
؟
އެއީ އެންމެ ލިފްޓެއްގެ އަގު
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ނޫން، އެންމެ ލިފްޓެއް ނޫން. އެއީ ގާތްގަނޑަކަށް ދަންނަވާކަމުގައި ވަންޏާމު ހުރިހާ، ހިޔާގެ ހުރިހާ ލިފްޓުތަކެއްގެ
އަގު. ތާޓީ ޓޫ ، 32.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ތި ވިދާޅުވަނީ 32 ލިފްޓު އިތުރަށް އެހެރީ މިހާރު ހިޔާ ފުލެޓުތަކުގައި ހަރުކޮށްފައޭ.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
14

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ހަރުކުރަން ކޮންޓްރެކްޓްކުރެވުނީ. އެ މަސައްކަތް އެބަ ދޭ ކުރިއަށް.
ދިއްގަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ނާޡިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ މުގައްރިރު. ޝުކުރިއްޔާ. އާދެ! އެޗް.ޑީ.ސީގެ އެމް.ޑީއަށް މަރުޙަބާ ދަންނަވަން. އާދެ!
އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެންމެ ފުރަތަމަ މި މައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން ލިބުނު ލިސްޓު އަޅުގަނޑުމެން މި ވަނީ މިހާރު
ބްރޭކްޑައުންކޮށްފައި އިނގޭތޯ މި ކޮމިޓީގެ ސެކްރެޓޭރިއޭޓުގެ ފަރާތުން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު އެބަ
އެނގޭ ހުޅުމާލެއާއި، ގުޅީފަޅާއި ، ތިލަފުށްޓާ މި ހުރިހާ ތަނެއް އަޅުގަނޑުމެން މި ވަނީ މި ސެޕަރޭޓްއައުޓު ކޮށްލާފައި
އަޅުގަނޑުމެން މި އެނަލައިޒްކުރަން ފަސޭހަކުރަންވެގެން އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ފާހަގަކުރެވެނީ މިއީ
ހަމައެކަނި ހުޅުމާލެއަކު ނޫން މި އައުޓްސްޓޭޑިން ގ ތައް މި އުޅެނީ އިނގޭތޯ. ގުޅީފަޅުގައި ވެސް، ތިލަފުށީގައި ވެސް
މި އެބަ ހުރި. އެހެންވިމާ، އަޅުގަނޑު މި ސްޕެސިފިކް ކޭސްއަކަށް ނުގޮސް ހަމަ ޖެނެރަލްކޮށް ސުވާލު ދަންނަވައިލަން
ބޭނުންވަނީ. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ފާހަގަކުރެވޭ ގޮތުގައި އެޗް.ޑީ.ސީއަށް ފައިސާ ދައްކަން ހުރި ވަރަށް ގިނަ
ފަރާތްތަކަކީ ހަމަ ގޮއިންގ ކޮންސަރންސް އިނގޭތޯ. އެ ބޭފުޅުން އެޗް.ޑީ.ސީއަށް ފައިސާ ދައްކަން އޮވެ، ސަރުކާރުގެ
އެހެން ޕްރޮޖެކްޓުތައް ވެސް އެބަ ކުރަމުން ދޭ. އަދި އެ މީހުން އެހެން ޕްރޮޖެކްޓް އެހެން ތަންތާ ނިންމަމުން ވެސް
އެބަ ދޭ. އެހެންވީމާ، އެ މީހުންނަށް އެޗް.ޑީ.ސީއަށް ފައިސާ ނުދައްކާ ތިބެމެ ނޯމަލްކޮށް އެބަ އޮޕަރޭޓުކުރެވެ އޭ .
އެހެންވީމާ، ތި ބޭފުޅުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފަހުން ފޮނުވި ސިޓީގައި ވިދާޅުވެފައިވޭ މިހާރު މަނިޓަރީ އޮތޯރިޓީގެ
ކްރެޑިޓް ރަޖިސްޓްރޭޝަނުގައި ވެސް ތިމަންނަމެން ބައިވެރިވެއްޖަ އީމޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާގޮތުގައި ތި
ބޭފުޅުންނަށް ފައިސާ ދައްކަން އޮވެމެ، އެ ފައިސާ ނުދައްކާ އެ ބޭފުޅުންނަށް އޮޕަރޭޓުކުރެވިގެން ނުވާނެ. އެހެންވީމާ ،
އެކަމާ ގުޅޭގޮތުން އެޗްޑީ.ސީގެ މެނޭޖްމަންޓުގެ ފަރާތުން ކުރައްވަމުން ގެންދަވާ މަސައްކަތަކީ ކޮބައިތޯ؟ ތި ބޭފުޅުންގެ
އެކްސްޕެންސްގައި ތި ބޭފުޅުންނަށް ދައްކަންވާ ފައިސާ ނުދައްކާ އެ ބޭފުޅުން އެހެން ތަންތާ ޕްރޮޖެކްޓުތައް ހިންގައި ،
އެހެން ތަންތާނގައި ސަރުކާރުގެ ކޮންޓްރެކްޓުތައް ވެސް ނަގައި، މިކަހަލަ ކަންތައްތައް ކުރުމުގައި ތި ބޭފުޅުންނަށް
ހަމަގައިމު ވެސް އެ އޮޕަރޭޓު ކުރެވިގެން ނުވާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު މި ދައްކަނީ އެޗް.ޑީ.ސީގެ އެކްސްޕެންސްގައި،
އެޗް.ޑީ.ސީއަށް ދައްކަން އޮވެ ފައިސާ ނުދައްކާ އެހެން ކަންތައްތައް ކުރުން. އެހެންވީމާ ، އެކަމާ ބެހޭ ގޮތުން ތި
ބޭފުޅުން ސަރުކާރު ލެވެލްގައި ނޫނީ އިންޓަރ އެޖެންސީ ލެވެލްގައި ކުރައްވާފައި އޮތް މަސައްކަތަކީ ކޮބައިތޯ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
15

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑުމެން އިއްޔެގައި ވެސް އެމް.އެމް.އޭއާ އެކީގައި ހަމަ މިގޮތަށް ހުރި
ޓޯޓަލް އޯވަރޑިއުސް ކަލެކްޝަން ޕްރޮސެސްގެ ތެރެއިން އެމް.އެމް.އޭއިން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިނިޝިއޭޓު ކޮށްގެން
ކުރިއަށްގެންދާ މަސައްކަތެއްގެ ބައްދަލުވުމުގައި އަޅުގަނޑު ވެސް ބައިވެރިވިން. އެ ބައްދަލުވުމުގެ ތެރޭގައި ހަމަ
އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަދި ދައުލަތަށް ދައްކަންހުރި ފައިސާ ނުދައްކާ ފަރާތްތަކާ ދޭތެރޭގައި ޢަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތަކެއް
ކުރިއަށް އޮތްތާ ހެދިގެން އެ މި ހާމަނައިޒްކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރިއަށްދާކަން ހަމަ ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވޭ.
އޭޒް ލޯންގް އޭޒް ގަވަރމަންޓުގެ މި ޑިއުސްއާ އަޅާ ކިޔާކަމުގައި ވަންޏާމު، ގަވަރމަންޓުގެ ޑިއުސްގެ ބައެއް
ކަންތައްތައް އެބަ ހުރި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް އޭގެ ތެރޭ ހައްލުކުރެވޭނެ ކަންކަން. އަޅުގަނޑުމެންގެ ބޯޑުން މިހާރު
އެޕްރޫވް ކޮށްފައިވާ ކޮންމެ ޕްރޮޖެކްޓަކީ އޭގެ ޒާތުގައި ދަންނަވާކަމުގައި ވަންޏާ އަޅުގަނޑުމެން އިޢުލާނުކޮށްލާއިރުގައި
އަޅުގަނޑުމެން އަމްބުރެއްލާގެ ދަށުގައި ހުރި އެއްވެސް ޑިއުއެއް ހުރެގެން ނުވާނެ އެ ފަރާތްތަކެއް. އެހެންވީމަ،
މިގޮތަށް ޑިއުސް ހުރެއްޖެކަމުގައި ވަންޏާމު ފުރަތަމަ ކަމަކަށް މި އަންނަނީ އެ ޑިއުސް ކުލިއަރކުރުން. އެހެންވީމާ،
އޭގެ ޕްރޮސެސް އިނިޝިއޭޓު ކުރާއިރުގައި މި ޑިއުސް ހުރެއްޖެއްޔާމު ބިޑަކަށް ވެސް ކުރިމައްޗެއް ނުލެވޭނެ.
އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް އޮތްތާ އެވޯރޑެއް ވެސް ނުކުރާނަން. އެގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ގައިޑްލައިން އަޅުގަނޑުމެން
ބަދަލުކޮށްގެން އަޅުގަނޑުމެން މި ކަންކަން ކުރިއަށް މި ގެންދަނީ. ދެން ދައުލަތުގެ އެހެން މުއައްސަސާއަކަށް
ނޫނިއްޔާމު އެހެން ފަރާތަކަށް ދައްކަން ހުންނަ ފައިސާއަކީ އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އޭގެ ތަފުސީލީ މަޢުލޫމާތު
އެނގޭނެ ކަންކަމެއް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، މިނިސްޓަރ އޮފް ފިނޭންސްއާ އެކީގައި ބޭއްވުނު ނުރަސްމީ
ބައްދަލުވުމެއްގައި އަޅުގަނޑުމެން މި ކަންކަމުގެ ވާހަކަ ހައިލައިޓުކޮށްފައި ވާނެ. ދެން މި ރަސްމީކުރުން އޮތީ. އެއީ
އަޅުގަނޑުމެން ދައުލަތުން އެ ފަރާތްތަކަށް ވެސް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ އެބަ ހުރި. އަދި ކުންފުނިތަކުން މި ދެންނެވި
ކޮންޓްރެކްޓަރސްއަށް ވެސް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ވެސް ހުރި ކަމަށް އެ ފަރާތްތަކުން ބުނާތީވެ މި ކަމަށް ދާއިމީ
ހައްލު ހޯދަންޖެހޭ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކޮށްފައި ވާނެ. އެހެންވީމާ، އެއީ ކަންނޭނގޭ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ތި
ފާހަގަކުރެއްވިކަމުގެ ކުރު ޚުލާސާއަކީ.
16

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ދިއްގަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ނާޡިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މިސާލަކަށް ދަންނަވަންޏާ، އެން.ޕީ.އެޗް ދެއްތޯ. އެ ން.ޕީ.އެޗްގެ އަމްބްރެއްލާގެ ދަށަށް ކަންނޭނގޭ އަކުއާ ވިޓާ
ވެސް އަންނަނީ ދެއްތޯ؟ އެހެންނޫންތޯ؟ އެން.ޕީ.އެޗުން ދައްކަންޖެހޭ ވަރަށް ބައިވަރު ފައިސާ އެބަ ހުރި. އެކަމަކު،
އެން.ޕީ.އެޗްއިން މިހާރު ނަސަންދުރަ މިސާލަކަށް ހުޅުވަން ތައްޔާރުވަމުން އެ ދަނީ އެހެންނޫންތޯ؟ އެހެންވީމާ،
އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، މިހާރު އެޗް.ޑީ.ސީގެ އެކްސްޕެންސްގައި އެޗް.ޑީ.ސީއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ނުދައްކައި، އެ
ނޯމަލްކޮށް މިހެން އޮޕަރޭޓުކުރުމަށް މި ތި ބޭފުޅުން އެ ހުރަސްއެޅުމަށް ކޮންމެވެސް މަގެއް ފަހިވެގެންނޫންތޯއޭ ތި
ބޭފުޅުންނަށް ލިބެންވާ ފައިސާ ލިބޭނީ އިނގޭތޯ. އެއީ އެއީ އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާ ވާހަކައަކީ. މިހާރު މިސާލަކަށް
ދަންނަވާ ކަމަށް ވަންޏާ މީރާއަށް ހަމަ އެ ކްލިއަރެންސް ރިޕޯޓު ނުލިބި ހަމަ ބިޑުތަކަކު ވެސް ބައިވެރިއެއް ނުވެވޭ.
ކުރިއަކަށް ވެސް ނުގެންދެވޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މިގޮތަށް މި ފައިސާ ހޯދުމަށް ތި ބޭފުޅުން
މަސައްކަތްކުރައްވަމުން އެބަ ގެންދަވަންތޯއޭ؟ އެއީ އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މީގައި އެން.ޕީ.އެޗްގެ މައްސަލައިގައި މި ދެ ޝެއަރހޯލްޑަރުން، އެއް ޝެއަރހޯލްޑަރ އިއްތިފާގުވޭ
އަޅުގަނޑުމެންނާ އިނގޭތޯ. މިސާލަކަށް އެން.ޕީ.އެޗްގެ އަޅުގަނޑުމެން، މި ޑިވެލޮޕްމެންޓާ އަދި އެހެން އަޅުގަނޑުމެން
ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއާ. އެން.ޕީ.އެޗުގައި މިއޮތް ގާތްގަނޑަކަށް ޓޯޓަލް ޑިއުއަކީ ސިކްސްޓީ ފޯ މިލިއަން ގާތްގަނޑަކަށް
ދަންނަވާކަމުގައި ވަންޏާމު. އެއީ ދެން ބާކީ އަރާފައި މި އޮތީ ޕެނަލްޓީ ކްލޯޒެއް. ޕެނަލްޓީ އަރަމުން އަރަމުން ގޮސް
200، އެގްރީމެންޓް ބުނާ ގޮތުން 215 މިލިއަންއާ ހަމައަށް ރީޗްވަނީ. އެއީ ފުދޭވަރެއްގެ ބޮޑު ޕެނަލްޓީއެއް އޭގައި މި
އެގްރީމެންޓުގައި ހިމަނާފައި އޮތީ. މިގޮތަށް ހުރި ޑިއުސްތައް ހައްލުކުރުމަށް ޓަކައި އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރަމުން
އެބަ ގެންދަން. މީގައި ޙަޤީޤަތަކީ މި ކަންކަން ދޫކުރެވިފައި މި ހުންނަނީ އެ ތަނުގައި ހުންނަ ޔުނިޓްސްތައް
ކޮންމެވެސްވަރަކަށް ހިފެހެއްޓިގެން. ދިރިއުޅުމުގެ ހުއްދަ އެ ފަރާތްތަކަށް ނުދީ އެ ހިފެހެއްޓިގެން މި ޕްރޮސެސްކޮށްފައި
މި ހުންނަނީ. އޭގެ ނަތީޖާއަކަށް މި ވަނީ އެ ޔުނިޓުތަކުން އެންޑް ރިޒަލްޓަކީ އާޚިރަތުގައި 215 މިލިއަނާ ހަމައަށް
17

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ދިއުން. އެކަމަކު އެ ޔުނިޓުތައް ނުވިއްކާ ނޫނީ މިކޮޅަށް ލާރި ނުލިބި އެ ފުރުޞަތުތައް، ދިރިއުޅުމުގެ ހުއްދަ
ފަހިކޮށްދިނީމަ މިހިސާބަށް މި އަންނަނީ. ދެން ސަރުކާރާ އެއްކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ނެގޯޝިއޭޓުކުރަމުން، އަޅުގަނޑު
ކުރިން ވެސް މި ދެންނެވިހެން ކުރުމުގެ މަރުޙަލާ ތެރޭގައޭ އަޅުގަނޑުމެން މި އުޅެނީ މުޅި ދައުލަތުގެ މިގޮތަށް ހުރި
ޑިއުސް އަޅުގަނޑުމެން ކަލެކްޝަން ޕްރޮސެސް ރަނގަޅުކުރުމަށް ޓަކައި.
ދިއްގަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ނާޡިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ދެން މިހާރު ތި ބޭފުޅުން އެންމެފަހުން މި ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވި ސިޓީގައި ފާހަގަކުރައްވާފައި އެބަ ހުރި މިހާރު ތި
ބޭފުޅުން ކުރަމުންގެންދާ މަސައްކަތްތައް މި ކަންކަން ހައްލުކުރުމަށް އިނގޭތޯ. އެގޮތުން، މިހާރު މިހާތަނަށް މި ސިޓީ
ފޮނުއްވާފައި މި އޮތީ 1 ޑިސެ ންބަރުގައި. 1.6 ބިލިއަން ރުފިޔާ ލިބެން އޮތް ކަމަށާއި، އޭގެ ތެރެއިން 221 މިލިއަން
އެ ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް ހޯއްދަވައިފި ކަމަށް. ދެންމެ ވިދާޅުވި 226އޭ. އެހެންވީމާ، އެއީ 4 މިލިއަން އިތުރު އަދަދެއް.
ދެން އެހެންވީމަ ތި ބޭފުޅުންނަށް 2024 ވަނަ އަހަރު މި ހޯދުނީ އެ ލިބެންޖެހޭ ފައިސާގެ % 14 ކަމަށް 1
ޑިސެންބަރުގައި މި އޮތީ ބަޔާންކުރައްވާފައި. ދެން އޭގެ އިތުރަށް އެބަ ހުރި ތަފުސީލު ދެއްވާފައި ތި ބޭފުޅުންގެ
ސިޓީގައި މިހާރު މި ކަންތައްތައް މި ދާ ގޮތް. އޭގެ ތެރޭގައި އެބަ ހުރި ސެޓްލްމެންޓް އެގްރީމެންޓް ހައްދަވާފައި ހުރި
ފަރާތްތަކެއް. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މި ކޮމިޓީގެ ފަރާތުން މިހާރު އެ ބްރޭކްޑައުންކޮށްލާފައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު
އެބަ އޮތް އެ ލިސްޓު އެނގެން ތި ބޭފުޅުން ސެޓްލްމެންޓް އެގްރީމެންޓް ހައްދަވާފައި ހުރީ ކޮން ބޭފުޅުންނާކަން. ދެން
މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ސާފުކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ، މިހާރު ކުންފުންޏެއްގެ ނަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަވޭ އެބަ،
މިސާލަކަށް އެ ލާރި ދައްކަން އޮތް ކުންފުންޏެއް ކަމަށް އިނގޭތޯ. އެކަމަކު އެ މީހުންގެ ބިޒްނަސް ހަމަ އެ
ޕްރެމިސަސްގައި އެގޮތަށް އެބަ ރަންކުރޭ. ދެން ފަހުން އެހެން ތަންތާނގައި އެބަ ހުރި މީގައި ބަޔާންކުރައްވާފައި
މިހާރު އެ އަލުން އެގްރީމެންޓް ރިނިއުކުރެވުނީ ކަމަށް އިނގޭތޯ. އެގްރީމެންޓް ރިނިއުކުރެވިގެން ކަމަށް އެ ދަނީ.
އެހެންވީމާ، މީގެއިން ނޭނގޭ އެއްޗަކީ، އެލޮކޭޓެޑް ޓު އަ ނިއު ޕާޓީ ވެސް ޖަހާފައި އެބައިން. އެހެންވީމަ، އެ މީހުން
ދައްކަން އޮއްވާ އެ މީހުން ހިންގާ ވިޔަފާރި އާ ޕާޓީއަކަށް ބަދަލުވެގެން މި އެ ތަންތާ ހިނގުމުގެ ފުރުޞަތު އެ
ދެއްވަނީ ކިހިނެއްތޯ؟ ތި ބޭފުޅުންނަށް ލިބެންވާ ފައިސާއެއް ނުލިބި އޮވެ އެ ކުންފުނި ކީއްވެތޯ އާ ޕާޓީއަކަށް
ބަދަލުވެގެން އެ ހިނގަން އެ ފަށަނީ؟ އެއީ އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
18

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. އޭގައި އެލޮކޭޓެޑް ޓު އަ ނިއު ޕާޓީ އަޅުގަނޑުމެން އެ ފޮނުވާފައި ހުރި ލިސްޓުގައި ޖަހާފައި އެ
އޮންނަނީ އެ ބިމެއް ޓަރމިނޭޓު ކުރުމަށްފަހުގައި އެ ބިމެއް އެލޮކޭޓުކުރެވުނު ވާހަކަ. އެ ވިޔަފާރިއެއް ނޫން. މިސާލަކަށް
ދަންނަވާ ކަމަށް ވަންޏާ ކޮމާ ޝަލް އިންޑަސްޓްރިއަލް ޕްލޮޓެއް އިނގޭތޯ. ކޮމާޝަލް އިންޑަސްޓްރިއަލް ޕްލޮޓެއް އެ
ޓަރމިނޭޓުކޮށްފައި ދެން މި ދަނީ ލީގަލް ޕްރޮސެސްއެއްގެ ތެރެއަށް. އެ ތަފުސީލު އަޅުގަނޑުމެން ވާނީ ފޮނުވައިދީފައި.
ޓަރމިނޭޝަން ލިސްޓެއް އަޅުގަނޑުމެން ވާނީ ފޮނުވައިދީފައި. އެ ޓަރމިނޭޝަން ލިސްޓުގެ ތެރޭގައި އެ ފަރާތްތައް
ހުންނާނެ. ދެން މި ދަނީ އެ ލޭންޑަށް ކޮންގޮތަކަށްތޯ ޢަމަލުކުރަނީ؟ އެލޮކޭޓެޑު ޓު އަ ނިއު ޕާޓީ އޭގަ އި ޖެހިފައި އެ
އިނދީ ނޫނީ ޖަހާފައި އެ އިނީ އެ ރީޒަންއާ ހެދި. އެއީ އިތުރު ވިޔަފާރިއަކަށް އެ ފުރުޞަތު ދެވުނީ ކަމަށް.
އެގްޒިސްޓިންގ ވިޔަފާރި ޓްރާންސްފަރވި ވާހަކައެއް ނޫން އޭގެއިން ދޭހަވަނީކީއެއް.
ދިއްގަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ނާޡިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެކަމަކު، ހަމަ އެތާނގައި އެ ހިނގަމުންދިޔަ ވިޔަފާރިތައް ހިނގާ ކަމަށް ވަންޏާ އެ އާ ޕާޓީއާއި، އެލޮކޭޓްވާ އާ
ޕާޓީއާއި އެ މީހުންނާ ކޮންމެވެސް އެގްރީމެންޓަކަށް އައީތާ. އެހެންވެއްޖެއްޔާ އެ ދަރަނި އެޗް.ޑީ.ސީގެ ބޮލަށް ޖަހާފައި
އެތާ ތިބި މީހުން ސަލާމަތްވީ ނޫންތޯ އެހެން ޕާޓީތަކަކުން އެކަން ކުރާ ކަމަށް ވަންޏާ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ނޫން، އެހެނެއްނޫން. އޭގެ މާނައަކީ އެޗް.ޑީ.ސީން އެތަން އެހެން ޑިވެލޮޕަރއަކަށް ނޫނިއްޔާ އެހެން ވިޔަފާރިވެރިއަކަށް
ދިނީއޭ. އެ އެގްރީމެންޓް ޓަރމިނޭޓުކުރުމަށްފަހުގައި އެ ޕްލޮޓް ޓޭކްއޯވަރކުރުމަށްފަހުގައި އެ ތަން އެހެން ބަޔަކަށް މި
ދެނީ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ޖަހައިލާފައި އެއިނދީ.
ދިއްގަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ނާޡިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
19

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
އާދެ! އަޅުގަނޑު ނަން ދެންނެވީމަ އަޅެ ، ސާފުވެދާނެ ކަންނޭނގޭ. މި ބްރެޑްމެޓަރސް މި ހިންގާ އެލްޓިޓިއުޑް
ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ އިނގޭތޯ. އެ ތަނުގައި ހަމަ އެ ފިހާރަ އެގޮތަށް އެބަ
ހިނގައޭ. އެކަމަކު، ތި ބޭފުޅުން ވިދާޅުވެފައި އޮތީ އެލޮކޭޓެޑް ޓު އަ ނިއު ޕާޓީއޭ. އެހެންވެއްޖެ ކަމަށް ވަންޏާ
ބްރެޑްމެޓަރސް އެއްކަލަ އާ ޕާޓީގެ ނަމަށް ބަދަލުވީތޯއޭ މިހާރު އެޗް.ޑީ.ސީގެ ބޮލަށް ދަރަނި ޖަހާފައި.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
މީގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފާހަގަކުރެއްވި އެލްޓިޓިއުޑްގެ ދަށުން މި ހިނގާ ދެ ތަން އެއީ ވެއަރހައުސް ޝެލްއެއް.
އެވެސް މިއިނދީ އެހެން ޕާޓީއަކަށް އެ ތަން ހަވާލުކުރެވިފައި. ދެން އޭގެ މާނައަކީ އެ މީހުންގެ އެހެން ވިޔަފާރިތައް
ނުހިނގާ ވާހަކައެއް ނޫން. އެއީ ސްޕެސިފިކް ޕްލޮޓެއްގައި އިންނަ ޑިއުސްއަށް އަޅުގަނޑުމެން ކޭޓަރކުރަނީ. އެ
އެގްރީމެންޓަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ކޭޓަރކުރަނީ.
ދިއްގަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ނާޡިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު މިސާލަކަށް ދަންނަވަންޏާ މި އެލްޓިޓިއުޑްގެ ނަމުގައި ބްރެޑްމެޓަރސް ހިނގަނީ އިނގޭތޯ. މިހާރު ވެސް އެ
ބްރެޑްމެޓަރސް ހަމަ ހުރިތާ އެބަ ހުއްޓޭ. އެބަ ހިނގައޭ. ދެން އެކަމަކު މީގެއިން ބުނާ ގޮތުން ވެއްޖެއްޔާ މިހާރު އެ
ހިނގާ ކަމަށް ވަންޏާ އެ ހިނގަނީ އެހެން ބައެއްގެ ނަން މައްޗަށް އެ ތަން ބަދަލުވެގެންނޫންތޯއޭ؟ އެ ކިހިނެއްތޯ އެ
؟
ވަނީ
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑު މި ދެންނެވީ. މިހާރު މި ޓަރމިނޭޓެޑް ނިއު އެލޮ ކޭޝަނެއް ހަދާފައި އޮތް ވާހަކަ މީގައި
ފާހަގަކުރައްވާފައި ހުރި ކަންތަކާއި އަދި އެ މީހުންގެ އެހެން ވިޔަފާރިއަކާ މިއީ ތަފާތު ދެ ކަމެއް. މިހާރު ހިނގާ
ތަނެއް ނޫން މި ޓަރމިނޭޝަނަށް އައިސްފައި. މިއީ އަމީން އެވެނިއުގެ ތިރީގައި އިން ތަނަކާއި އަދި ވެއަރހައުސް
ޝެލްއެއްގެ ޓަރމިނޭޝަން ޕްރޮސެސް އިނިޝިއޭޓު ކޮށްފައި އިން ވާހަކަ މީގައި ފާހަގަކުރަނީ. އޭގެ މާނައަކީ އެ
ފަރާތުން އެހެން ދިމާލެއްގައި އެ ވިޔަފާރި ނުކުރާ ވާހަކައެއް ނޫން.
20

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޑރ. ޝަމްހީދު.
ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަމްހީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުގައްރިރު. އަޅުގަނޑުގެ ފުރަތަމަ ސުވާލަކީ، މި ހުޅުމާލޭގެ އެއްވެސް ބިމެއް މި
ކޮންސްޓްރަކްޝަން މިނިސްޓްރީގެ ދަށުގައިވޭތޯއޭ، ފުލެޓު ސަރަހައްދު ޚާއްސަކޮށް؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ސުވާލު ތަންކޮޅެއް ތަފުސީލުކޮށް..
ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަމްހީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު މީގައި މިވާގޮތަކީ ، އަޅުގަނޑަކީ ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރެއް ވެސްމެ. ދެން އަޅުގަނޑު މިކަހަލަ
ދުވަހެއްގައި ދައްކާ ވާހަކަ ތަންކޮޅެއް ތަފާތު ވެސް ވެދާނެ. އަޅުގަނޑުގެ ކޮންސަރންއަކީ ހުޅުމާލެ ބިމުގެތަކުގެ އަދި
ކުލި އެ ފަރާތުގެ އޯނަރޝިޕާ މެދު. ހުޅުމާލެ ބައެއް ފުލެޓު ތައް މިވަނީ ކޮންސްޓްރަކްޝަން މިނިސްޓްރީ ނަމުގައި
ބައެއް ފުލެޓުތައް ؛ މިހާރު ހުޅުމާލެ ދެ ކެޓެގަރީ ފުލެޓުތައް. އެއްބަޔަކީ އެޗް.ޑީ.ސީން ސީދާ މެއިންޓެނަންސް
ބަލަހައްޓާ އެޗް.ޑީ.ސީ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ހުރި ފުލެޓުތައް. އަނެއްބައި ފުލެޓްސްތަކަކީ މިނިސްޓްރީ އޮފް
ކޮންސްޓްރަކްޝަން ނަމުގައި ހުރި ފުލެޓުތައް. ދެން މިއީ ވަރަށް ގިނަ ރައްޔިތުން ؛ އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑުމެން މި
ސަރަހައްދުތައް، މި ބިމުގައި؛ އަޅުގަނޑުމެން މި ކޮންސްޓްރަކްޝަން މިނިސްޓްރީ ދަށުގައި ހުރި ފުލެޓުތަކަކީ އެ
ފަރާތު ބިން ނޫނީ އެ ފަރާތުން ބައްލަވައިގެންފައި ހުރި، ފައިސާ ދައްކާ ބައްލަވާފައި ހުރި ތަނެއްގައި ހުރި
ފުލެޓްސްތަކެއްތޯއޭ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
21

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ފައިސާ ދައްކާ ނިމިފައި.
ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަމްހީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. ދެން މީގައި އެންމެ ބޮޑު ކޮންސަރންއަކީ، ރައްޔިތުންގެ ކޮންސަރންއަކީ އެ ފުލެޓުތަކުގެ
ކޮންޑިޝަން، އޭގައި އަދި ވަރަށް ހާލު ދަށްކޮށް. އަނެކައްޗަކީ މެއިންޓެނަންސް ޚިދުމަތް ނުދެވުން. ދެން އެކަމުގައި
އެޗް.ޑީ.ސީން އެއްވެސްވަރެއްގެ އެއްބާރުލުމެއް ނޫނީ މިކަން ރައްޔިތުންނަށް ފަސޭހަކުރެވޭނެ އެއްވެސް ކަހަލަ
ކަންތައްތަކެއް ބައްލަވަންތޯ؟ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެޗް.ޑީ.ސީއަށް ވެސް ވަރަށް ގިނަފަހަރު މި ބޭފުޅުން ގުޅުއްވައިފި
މިކަހަލަ ކަންތައްތަކުގައި.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ތި ފާހަގަކޮށްދެއްވި ކަމުގައި، އޭގެ ރެވެނިއު އަންނަނީ ހައުސިންގ މިނިސްޓްރީއަށް
އިނގޭތޯ މެއިންޓެނެންސް ފީސް. އަދި އެޗް.ޑީ.ސީން ބަލަހައްޓާ މެއިންޓެނަންސް ހައުސިންގ ޔުނިޓްސްތަކެއް
އެބަހުރި. އޭގެ ތެރޭގައި ތި ވިދާޅުވި އޭރިއާއެއް ނުހިމެނޭ. އެހެންވީމަ، ވާގޮތަކީ މެއިންޓެނަންސް އެޗްޑީ.ސީން އެ
ކަންކަން ކުރިއަށް ނުގެންދަނީ. އެކަމަކު، ހައުސިން މިނިސްޓްރީއާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑުމެން ދޭންޖެހޭ އެހީތެރިކަމެއް
އެ ފަރާތްތަކަށް ދެމުން މި ގެންދަނީ. ދެން މީގައި މިހެން ހުރި ހުރިހާ އެއްތަންކުރުމަށް ޓަކައި، މި އެއް
އަމްބްރެއްލާއެއްގެ ދަށަށް ހުރިހާ މެއިންޓެނަންސް މަސައްކަތްތަކެއް ކުރުމަށް ޓަކައި މި ސަރުކާރުގެ ނިންމުން ވަރަށް
ފަހުން، ދާދިފަހުން ކެބިނެޓުން ނިންމަވާފައި އެ އޮތީ އެފް.ޑީ.ސީގެ ދަށަށް ހުރިހާ މިކަހަލަ ހުރި ފެސިލީޓީތައް
ބަދަލުކުރަން. އޭގެ މާނައަކީ ކުރިއަށް އޮތްތާނގައި ހައުސިންގ މިނިސްޓްރީގައި ވެސް ހުރި ހުރިހާ ފުލެޓުތަކެއްގެ
މެއިންޓެނަންސް އެ ތަނަށް، އެފް.ޑީ.ސީގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެނެވި ގެން އެ ތަނުގެ އަމް ބްރެއްލާގެ ދަށުން އެކަން
މެއިންޓެއިން ކުރެވިގެންދާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ.
22

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަމްހީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެޗް.ޑީ.ސީން ވެސް ވަރަށް ބައިވަރު ފައިސާ މެއިންޓެނަ ންސް ގޮތުގައި އެބަ ނަންގަވާ. އެކަމަކު، ދެރަކަމަކީ
ރައްޔިތުންނަށް، ޚާއްސަކޮށް ފުލެޓު ސަރަހައްދުތަކުގައި ބައްތިއެއްހާވަރު ވެސް ގިނަފަހަރު ނުހުރޭ ހަމަ ގޯޅީގެ
މަގެއްގައި. މެއިން ރޯޑުތަކުގައި ހުއްޓަސް ދެ ފުލެޓު ދޭތެރޭ އެއްވެސް ތަނެއްގައި އަލިކަމެއް ؛ ވަރަށް ރައްކާތެރިވުމުގެ
ގޮތުން ވެސް އަސްލު ރައްޔިތުން އުޅެން ބިރުވެރި ސަރަހައްދުތައް ބައެއް ފުލެޓު ސަރަހަ އްދުތަކަކީ. ދެން ފަހަރެއްގައި
އަދި އެމް.ޑީއަށް އެކަން ފާހަގަނުވެފައި ހުރެދާނެ. ދެން ސީދާ އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު މައުޟޫޢުގެ ތެރެއިން، މިހާރު
އެމް.ޕީ.އެލްއިން ދައްކަން އެބަ އޮތް 117 މިލިއަން. ދެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މިއީ އެއްކަލަ ގުޅީފަޅު، ގުޅީފަޅެއް
ނޫން ތިލަފުށީގައި ޕޯޓު އެޅުމަށް އެ ބޭފުޅުން ބައްލަވައިގެން ބިމާ ރިލޭޓެޑް. މި ފައިސާ އޯވަރޑިއުވީތޯއޭ؟ މިހާރު މީގެ
އެއްބައި ކުރިން ވެސް ތި ބޭފުޅުންނަށް ލިބިލައްވާފައި ހުރީ. މި އޯވަރޑިއު ޕޭމަންޓެއްތޯއޭ؟ ނޫނީ މިއީ ދައްކަން ހުރި
ފައިސާއެއްތޯއޭ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކޮން ކުންފުންޏެކޭތޯ ވިދާޅުވީ؟
ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަމްހީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެމް.ޕީ.އެލް. އެމް.ޕީ.އެލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދައުލަތުގެ އެސް.އޯ.އީއަކުން ދައްކަންހުރި ޑިވެލޮޕްމަންޓު، އަޅުގަނޑުމެންގެ ހިޔާ
ޓަވަރތައް، އެ ބޭފުޅުންގެ ހިޔާ ޓަވަރގެ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދައްކަން ހުރި ފައިސާއެއް ، އަދަދު. މިހާރު އަޅުގަނޑު،
23

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
މިއީ މިވާގޮތަކީ އިނގޭތޯ. އެ ފަރާތުން ރިކުއެސްޓުކުރަނީ މިހާރު ގަވަރމަންޓު، ސަރުކާރުގެ އެސް.އޯ.އީއެއް، ދެން އެ
ބޭފުޅުން ރިކުއެސްޓުކުރަނީ އެ ބޭފުޅުންގެ މިސާލަކަށް ސްޓާފުންތައް އެ ތަންތަނަށް ވަންނަން ބޭނުންފުޅުވާ ވާހަކަ
މިސާލަކަށް. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މި ތަނުން މި ދޫކޮށްލަނީ ކަރަންޓާއި ފެނުގެ ޚިދުމަތްތައް އެ ތަނަށް ސަރވިސް
ޕްރޮވައިޑުކޮށްދިނުމަށް ޓަކައި. އެއީވެސް ރައްޔިތުންތަކަކަށްވާތީވެ، އަދި މިއީ ސަރުކާރުގެ އެސް.އޯ.އީއަކަށްވާތީވެ،
އަޅުގަނޑުމެން މި ފުރުޞަތު ފަހިކޮށްލަދެނީ. ގޮއްސަ ދެން މި އަންނަނީ ޑިއުއެއްގެ ގޮތުގައި 114 މިލިއަން ރުފިޔާ.
އެހެންވީމާ، އެ ރެސްޓްރިކްޝަން، އެ ކޮންޓްރޯލު އަޅުގަނޑުމެން އަތުން ގެއްލޭ ހިސާބަކީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ޑިއު
ކަލެކްޓުކުރަން އޮތް އުނދަގުލެއް، ހުރަހެއް.
ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަމްހީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އެމް.ޑީ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން، އަޅުގަނޑު ވެސް އެގެއިން ހުޅުމާލެ ދެކުނު، ހުޅުމާލޭ މެންބަރަކަށް
ވީމާ، ހުޅުމާލޭގައި އަސްލު ރައްޔިތުންނަށް، ޚާއްސަ ކޮށް ވަރަށްގިނަ ރައްޔިތުންނަކީ އެޗް.ޑީ.ސީ މުވައްޒަފުން.
އަޅުގަނޑު ބަލައިލި އިރު ރައްޔިތުންނަށް ލިބޭ މުސާރައިގެ ގޮތުގައި ތި ބޭފުޅުން ދެއްވާ އަދަދު އާންމުކޮށް ވަރަށް
ދަށް އަދަދެއް މި ދެނީ. 8 ގަޑިއިރު، 10 ގަޑިއިރު މަސައްކަތް ކުރީމަ ހަމަ 10 ވަރަކަށް ހާސް ރުފިޔާ ގެއަށް
ގެންދަން މި ލިބެނީ. މިހާރު މީގައި އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި މިގޮތަށް މިހާ ކުޑަ މުސާރައެއް ރައްޔިތުންނަށް މި ދޭން
މި ޖެހެނީ އެޗް.ޑީ.ސީ ކޭޝްފްލޯ އިޝޫ ވެސް ބޮޑުވީމަ. ދެން މީގެތެރޭ ފަހަކަށް އައިސް އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭ
ހިޔާ ފުލެޓު އަގުހެޔޮކުރީމަ ވެސް އެޗް.ޑީ.ސީ ކޭޝްފްލޯއަށް ވަރަށް ބޮޑަށް އެބަ އަސަރުކުރޭ. އެހެންވީމާ، ކޭޝްފްލޯ
ރަނގަޅުވެގެން މުސާރަ ވެސް ބޮޑުކުރެވޭނީ. ދެން އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އޭގެތެރެއިން ކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ ހިޔާ
ފުލެޓު އަގުހެޔޮކުރުމުގެ ސަބަބުން އިނގޭތޯ ތި ބޭފުޅުންނަށް މިއަހަރު ދައުލަތުން އެއްވެސްވަރެއްގެ ކޮމްޕެންސޭޝަނެއް
ލިބިފައިވޭތޯ؟ ދެން އޭގެ އިތުރަށް ތި ބޭފުޅުން ކޭޝްފްލޯ ރަނގަޅުކުރުމުގެ ނިޔަތުގައި ނަމަވެސް، ހުޅުމާލޭގައި
އިތުރު، އިތުރު ޗާޖެއްކޮށްގެން 10 ބުރިއަށް އިމާރާތްކުރުމުގެ ހުއްދަދިނުމުގެ ވިސްނުމެއް އެބަ އޮތްތޯއޭ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
24

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ހިޔާ ފުލެޓުގެ މި ޑިސްކައުންޓުތަކެއް އަޅުގަނޑުމެން މި އެލޮކޭޝަން ސަރުކާރުން ހެދީ އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި
ރައްޔިތުންތަކަށް އޭގެ މަންފާ ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ޓަކައި. ހިޔާ ފުލެޓުގެ ޑިއުސްއާ ހެދިއޭ ވަކި ކިޔާފައެއް
އަޅުގަނޑުމެންގެ ތަނުގެ މުވައްޒަފުންގެ މުސާރަ ބޮޑުނުކުރީ ؛ އެޗް.ޑީ.ސީ މުވައްޒަފުންގެ މުސާރައަކީ އެހެން ސަރުކާރު
އެސް.އޯ.އީސްތަކާ އަޅާ ބަލާއިރުގައި ބޮޑު އަދަދެއް. މި ތަން ވާނެ ކަންނޭނގެ އެސް.އޯ.އީ، ކުންފުނިތަކުގެ ތެރެއިން
އެންމެ ބޮޑު މުސާރައެއް ދެވޭ އެއް ކުންފުންޏަށް. ދެން މީގައި އަންނަ، ދެން އޮތް ކަމަކީ އަޅުގަނޑުމެން ކުރީގެ
ޑިވެލޮޕްމަންޓުތައް ދެއްތޯ، ހިޔާއަށް އަޅުގަނޑުމެން މިދޭ ފައިސާއާ ހެދިއެއް ނޫން އަސްލުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް
ގޮންޖެހުންތަކެއް ނޫނީ ޑިސްކައުންޓުތަކެއް ދެވިގެނެއް ނޫން ގޮންޖެހުންތަކެއް؛ އޯވަރޑިއު ޕޭމަންޓުތަކެއް އެތައް
ޒަމާނަކަށް ދެމިގެން އައި އައުމާ ގުޅިގެން މިހިސާބަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ ޑިފިކަލްޓީތައް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި
ކުރިމަތިވެގެން މި އަންނަނީ. ދެން އާދެ! 10 ބުރީގެ ކަންތައްތަކުގައި އަޅުގަނޑު ހަމަ ދަންނަވައިލަން ބޭނުންވަނީ
މިހާރު ފުދޭވަރަކަށް، އެޗް.ޑީ.ސީގެ ހުޅުމާލޭގެ 1 އާއި 2 އަކީ ވަރަށް ޕްލޭން ސިޓީއެއްގެ ގޮތުގައި މި ފާހަގަވެގެން
މި އައީ. ދެން ބިންވެރިޔާ ޕްލޮޓްސްތަކެއް ވެސް އެ ތަނުން ކަނޑައެޅިގެން އަންނައިރުގައި އެތަނުގެ ފެނާއި ނަރުދަމާ
ޑިޒައިންކޮށްގެން އަންނައިރުގައި ގޮންޖެހުންތަކެއް ހުރެދާނެ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އެ އެސެސްމަންޓު ހެދުމުގެ
މަސައްކަތްތައް އެބަ ކުރިއަށްގެންދެވޭ. މި އެސެސްމަންޓު ނިމުނީމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް
ކިހާހިސާބަކަށްތޯ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ ފުރުޞަތު ދެވެން އަންނާނީ. ހުޅުމާލޭ ޑިވެލޮޕްވެގެން އައީކީ ފުރަތަމަ ހުޅުމާލޭ
ފަސްޓް ފޭސްގައި މިސާލަކަށް ވަރަށް، ހަމަ 4 ބުރި ކަންނޭނގެ އަޅުގަނޑު ހަނދާންވާ ގޮތުގައި ހުއްދަ ދެނީ.
އޭގެފަހުން 6 ބުރި، ޓެރަސް. ދެން މިހާރު ރިކުއެސްޓު މި އަންނަނީ 10 ބުރިއާ ހަމައަށް. އަންނައިރުގައި
އަޅުގަނޑުމެން ބަލައިލަން އެބަޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެންގެ ހުޅުމާލޭ، މާލޭ ކަހަލަ ގޮތަކަށްވާން ބޭނުންތޯ. އެ ތަނުގެ
އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރ އެޅޭތޯ، އެޅިފައި އެބަހުރިތޯ؟ ކިހާވަރެއްގެ އިންވެސްޓްމަންޓެއްތޯ އެ ތަނަށް ޚަރަދުވާން އޮތީ
އެވަރުގެ ފުރުޞަތުތަކެއް ހުއްދަތަކެއް ދެވިއްޖެ ކަމުގައި ވަނީނަމަ. އެހެންވެއްޖެއްޔާ ދެވަނަ މާލެއެއް އަޅުގަނޑުމެން
އެ ތަނުގައި ކުރިއޭޓުކުރާނީތޯ މިއީ އުފެދޭ ސުވާލުތަކެއް. އަދި މީގެ ސަބަބުން އަންނަ ސޯޝަލް އިމްޕެކްޓު ވެސް
އަޅުގަނޑުމެން އެސެސްކުރަންޖެހޭވަރުގެ ކަންތައްތަކެއް މީގެތެރޭ ހިމެނޭ. އެހެންވީމާ، ޓޯޓަލް ދަންނަވާ ކަމުގައި
ވަންޏާމު ޕެސްޓަލް އެނަލިސިސްއެއް ހެދުމުގެ މަސައްކަތްތަކެއް އަޅުގަނޑުމެންގެ ސްޓާފުން، ޕްރޮފެޝަނަލް ސްޓާފުން
އެބަ ކުރައްވާ އިނގޭތޯ މީގެތެރޭގައި. އޭރުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެސެސްކޮށްލާފައި ދަންނަވައިލަން އެނގޭނެ އާނ!
25

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
މިހާވަރުގެ؛ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު އަންދާޒާކުރެވެނީ އެމް.ޑަބްލިޔު.އެސް.ސީގެ ކޮންސަރން، ސްޓެލްކޯގެ
ކޮންސަރން ވެއްޖެއްޔާމުން ފުދޭވަރަކަށް ހައި ލެވަލްގެ އިންވެސްޓްމަންޓްސް މިތަނަށް އެވަރުގެ ބަދަލެއް ވެއްޖެއްޔާ
އަންނާނެ ކަމަށް.
ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަމްހީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު އިތުރަށް ކޮށްލަން ބޭނުންވާ ސުވާލަކީ، މިހާރު ހުޅުމާލެ ބިމަކީ ކޮންމެގޮތެއް ވިޔަސް ރައްޔިތުންތަކެއް
ދިރިއުޅޭ ބިމެއް. އެކަމަކު ބިން މި ކޮންޓްރޯލުކުރަނީ ޕްރައިވެޓް، ޕްރައިވެޓެއް ނޫން ސަރުކާރުގެ އެސް.އޯ.އީއަކުން.
ދެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައްޔިތުންގެ ކޮންސަރނަކީ ، ރައްޔިތުންނަށް ބޭނުންވާ ކަންތައްތަކަށް ބިން އެލޮކޭޓުކުރެވިފައި
ހުރިލެއް މަދުވުން. ޚާއްސަކޮށް ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކަށް މިސާލަކަށް ކުޅޭނެ ތަންތަނާއި އަދި އޭގެ
އިތުރަށް ޒުވާނުން ކުޅޭނެ، ކުޅިވަރު ކުޅޭނެ ބިމާއި، އެހެންވެސް ގޮސް އަދި މަސައްކަތް ކުރާ މީހުން، ހުޅުމާލޭގައި
އެބައުޅޭ މިސާލަކަށް ބުނަންޏާ ފަޔަރުގެ މަސައްކަތް ކުރާ މީހުން. އެ މީހުންނަށް މިއުޅެނީ ޕެއިންޓު، ފަޔަރު
ފުޅިއަކަށް ޕެއިންޓުކޮށްލާނެ ބިންކޮޅެއް ވެސް ހުޅުމާލެއިން ނޫނީ އެކަހަލަ ވަސީލަތެއް ވެސް ހަމަނުޖެހިގެން.
އެހެންވީމާ، މުޅި ތަން، މުޅި ކޮމާޝަލް ގޮތް ތި ބޭފުޅުން ވިސްނަން ފަށައިފިއްޔާ ރައްޔިތުންނަށް ވަރަށް ބޮޑެތި
ދަތިތަކެއް އެބަ އާދޭ. އެހެންވީމާ، މިހިރަ އިޖުތިމާޢީ ކަންތައްތަކަށް ނޫނީ ވިޔަފާރިއާ އަދި ވަޒީފާ އުފެއްދުމާއި،
ޒުވާނުންގެ މައްސަލަތައް ، އިޖުތިމާއީ މައްސަލަތަކަށް ތި ބޭފުޅުން ބިން އެލޮކޭޓުކުރުމުގައި ކިހާވަރަކަށް
ވިސްނާފައިވޭތޯއޭ؟ ނޫނީ އިތުރު ބިންތަކެއް ހުޅުމާލޭ ފޭސް 1 އާއި ފޭސް 2 އިން މިކަހަލަ ކަންތައްތަކަށް
އެލޮކޭޓުވެގެންދާނެތޯއޭ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ހުޅުމާލޭގެ ޑިވެލޮޕްމަންޓަށް އިންޑަސްޓްރިއަލް ޕަރޕަސްއަށް، ވަކި ކަންތައްތަކެއް ކުރަން ވަކިކަމެއް ޚާއްސަ ޖާގައެއް
ހުޅުމާލޭގައި އެލޮކޭޓުކުރެވިފައި ހުރީ ވަކިވަކި ކޮމްޕޯނަންޓު. އެ އިންޑަސްޓްރިއަލް ވިލެޖުގައި ވެސް ނޫނީ އޭރި އާ ގައި
ވެސް ވަކިކަމެއް ކުރެވެނީ، މިސާލަކަށް ސައިކަލް ރިޕެއަރ މަސައްކަތްތައް، ނޫނީ ވެއަރ ހައުސިންގގެ
މަސައްކަތްތައް ، ފިޝަރީޒްގެ މަސައްކަތްތައް ކުރެވޭ ވަކިވަކި ލޮކޭޝަން، ވާހަކައަކީ ފުޑް ޕްރޮސެސްކުރަން ވަކި
ލޮކޭޝަންސްތަކެއް ހުރޭ. ދެން މި އަޅުގަނޑުމެން މިސާލަކަށް ރައްޔިތުންނަށް ޚިދުމަތެއް ކައިރިން ދިނުމުގެ
26

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ބޭނުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށްގެންދާއިރުގައި އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނައިލަންޖެހޭ ކަންކަން އޭގެތެރޭގައި ހިމެނޭ.
މިސާލަކަށް އިންޑަސްޓްރިއަލް ކަންތައްތަކުގައި ފުރުޞަތު ރަށުތެރެއަށް ދިނީމަ އޭގެ ސަބަބުން ނުކުންނާނެ ނޭދެވޭ
ނަތީޖާ މިއަދު މާލެއިން ނިކުމެގެން މި އުޅެނީ. އެހެންވީމާ، މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ޕްލޭނިންގ ސައިޑުން
ވިސްނައިލަންޖެހޭ ކަންކަން އެ ކޮންޓްރޯލުކުރަންޖެހޭ ކަންކަންކަމުގައި އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. އެހެންނަމަވެސް،
ރައްޔިތުންނަށް ފަސޭހައިން ޚިދުމަތްތަކެއް ތި ވިދާޅުވި ގޮތަށް ދިނުން، މިސާލަކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އާންމު
ގޮތެއްގައި ބޭނުންވާ ޚިދުމަތްތައް، މިސާލަކަށް ދަންނަވާކަމުގައި ވަންޏާމުން ގަރާޖު ސްޕޭސް އިނގޭތޯ، ޓަޔަރު ؛
ހުޅުމާލެ ވަރަށް ބޮޑު. ޓަޔަރު ބައްދައިލަން ވިޔަސް މޮބައިލް ފޯނު ކޯލެއް ކޮށްލަން މި ޖެހެނީ. އެހެންވީމާ، އެކަހަލަ
އެލޮކޭޝަންތައް ހެދުމުގެ މަސައްކަތްތައް އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ކުރިއަށްގެންދަން. ކޮންމެވެސްވަރަކަށް ސަރވިސް
އޮރިއެންޓަޑް ތަނެއްގެ ގޮތުގައި ރައްޔިތުންނަށް ޚިދުމަތް ދެވޭނެ މަގު، އެއީ ހުޅުމާލޭ ފަސްޓް ފޭސްގެ 2 ތަން
ސެކަންޑް ފޭސްގެ 3 ތަން ކަހަލަ ގޮތަކަށް އަދި ތަރޑް ފޭސްގައި އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް އޮތްތާ ހިއްކިގެން އައިމާ
މި އެލޮކޭޝަންސް ހަދާގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން. އެޓްލީސްޓް މި ހަން ނޫނިއްޔާމުން ޓަޔަރު މި މައްސަލަ ޖެހޭ
ފަރާތްތަކަށް އިންޑަސްޓްރިއަލް ހިސާބަށް އެ ސައިކަލް ނޫނީ ކާރު ދަމާފައި ގެންދިއުމުގެ ބަދަލުގައި އެކަން އެ ތަނުން
އެ އޭރި އާ އަކުން ޙައްލުވާނެ ކަހަލަ މެކޭނިޒަމެއްގެ ތެރޭގައި މި ރީ-ޑިވެލޮޕްމަންޓުގެ މަސައްކަތްތައް އަޅުގަނޑުމެން މި
ކުރިއަށްގެންދަނީ. އޭގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭނެ ހަމަ ދެންހުރި ސަރވިސަސްތައް ވެސް އޭގެ ތެރޭ ކޯޕަރޭޓުކުރުން ވެސް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝަރީފް.
ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުގައްރިރު. މަރުޙަބާ އިނގޭތޯ އަޅުގަނޑުމެންގެ އެޗް.ޑީ.ސީ ކުންފުނީގެ އެމް.ޑީ. އަޅުގަނޑުގެ އެބަ
އޮތް ދެތިން ސުވާލެއްކޮށްލަން. އަޅުގަނޑުގެ ފުރަތަމަ ސުވާލަކީ، މި ހުސްވި ސަރުކާރުން މާލޭގެ ރައްޔިތުންނަށް ގޯތި
ދީފި އެޗް.ޑީ.ސީން. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ހަމަ ވަރަށް އުފާކުރާކަމެއް. ގޯތި ދޭންވީ. އެކަމަކު އަޅުގަނޑު
ކޮށްލަން ބޭނުންވާ ސުވާލަކީ، އެޗް.ޑީ.ސީއަކީ ދެން ސަރުކާރުގެ ކުންފުންޏެއް. އެ ކުންފުނިން، ޚަބަރު ލިބޭ ގޮތުގައި
ވެއްޖެއްޔާ ހަމަ ބޮޑެތި ލޯނުތައް ނަގައިގެން އެ ބިންހިއްކާ އެ ޑިވެލޮޕްމަންޓުގެ ކަންތައް ގެނެސްފައި އޮންނަނީ.
27

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
އެހެންވީމާ، މި ގޯތިތައް މިގޮތަށް ދިނުމުގެ ސަބަބުން ތި ކުންފުންޏަށް މާލީގޮތުން ކިހާވަރެއްގެ ގެއްލުމެއް ލިބިގެން
ގޮސްފިތޯ؟ ކޮބައިތޯ އެ ލާރި ރިކަވަރކުރުމަށް އޮތް ޕްލޭނަކީ؟ ފުރަތަމަ ސުވާލު.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަސްލުގައި ހުޅުމާލޭގައި މި ވަގުތުގައި، ތި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފާހަގަކުރި ގޮތަކަށް މިހާރުގެ ދެން ހުޅުމާލެއަކު
ބިމެއް ނެތް އިނގޭތޯ. ވަރަށް މަދު ލޭންޑުކޮޅެއް އަޅުގަނޑުމެން އަތުގައި ހުރީ ޑިވެލޮޕްމަންޓަށް އެލޮކޭޓުކުރަން. އެއީ
އަޅުގަނޑުމެން ރީ-ޑިޒައިންކޮށްގެން އެ ކަންކަން ކުރިއަށް ، އަޅުގަނޑުމެން ޑިވެލޮޕްމަންޓު ކުރިއަށް ގެންދެވޭތޯ
އަޅުގަނޑުމެން މި ބަލަނީ. ހުޅުމާލޭގެ މި ބިންހިއްކުމުގެ މަސައްކަތްތައް ހަވާލުކުރިއިރުގައި އޭގެއިން އަދި 10
ހެކްޓަރު އަޅުގަނޑުމެން އެ ފަރާތަށް، މި ބިންހިއްކާ ފަރާތަށް ވެސް އެބަ ދޭންޖެހޭ. މާނައަކީ އެ ހިއްކާ ތަނަކުން
އެޗް.ޑީ.ސީއަށް ލިބޭނެ މަންފާއެއް ނެތޭ. އަދި އޭގެ އިތުރަށް ތިލަފުށިން ވެސް ހަމަ 10 ހެކްޓަރުގެ ބިން ދޭ މަތިން
މުޅިތަން ހިއްކާގޮތަށް ކޮންޓްރެކްޓުކުރެވިފައި އޮތީ. އަޅުގަނޑުމެން އެ ކޮންޓްރެކްޓަރއާ އެކީގައި އެބަ
މަޝްވަރާކުރަމުންގެންދަން އެއަށްވުރެ ރަނގަޅު ޙައްލެއް މިކަމުގައި ގެނެވޭނެ ގޮތަކަށް މި ކަންކަން ބައްޓަންކުރެވޭތޯ.
އިރާދަކުރެއްވިއްޔާ އެކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކާމިޔާބުވާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ. ތި ވިދާޅުވި ސުވާލުގެ
އަލީގައި، ބިންވެރިޔާ ސްކީމްގެ އަލީގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކޮންކަހަލަ ގޮތެއްތޯ، ރައްޔިތުންނަށް ޚިދުމަތްތަކެއް
ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ޓަކައި ކުރަން ހުރި އިންވެސްޓްމަންޓްސްތައް ވެސް ހަމަ އަޅުގަނޑު މީގެކުރިން ދިން ޕްރެސް
ކޮންފްރަންސްގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާފައިވާނެ. އެ ވޯޓަރ ނެޓްވޯކްއާއި އަދި އޭގެ އިތުރުން އިލެކްޓްރިސިޓީ ނެޓްވޯކް
ރީ-ޝަފަލްއަށް ވެސް އޯވަރ ތްރީ ހަންޑްރެޑް މިލިއަނަށްވުރެ އެބައުވް އިންވެސްޓްމަންޓްސް އަޅުގަނޑުމެން
ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް އެ ކަމަކީ. މީގެ އިތުރުން ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން މީގެ ބަދަލެއްގެ ގޮތުގައި ކޮންކަމަކަށްތޯ
އަޅުގަނޑުމެން ރިކުއެސްޓުކުރީ ؟ އަޅުގަނޑު ކުރީ އަޅުގަނޑުގެ، އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރާ އެއް ނުކުތާ އެއީ އަބަދުވެސް
ހުޅުމާލެ، އެޗް.ޑީ.ސީއަށް ރަސްމާލެ ލިބުމަކީ ނަސީބެކޭ. އެއީ އެޗް.ޑީ.ސީގެ ކުރިމަގަށް އޮތް ފުރުޞަތެކޭ. އެހެންވީމާ،
މިކަން ކުރިއަށް އޮތް ތާނގައި ރިކަވަރވެގެންދާނީ ރަސްމާލެއިން ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝަރީފް.
28

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ދެވަނަ ސުވާލަކީ މެގަމޯސްޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ކިޔާ ކުންފުންޏަކަށް ދާދި އިހަކަށްދުވަހަކު ތި ކުންފުނިން
އިޢުލާންކޮށްފައި ކުލަލުމުގެ މަސައްކަތްތަކެއް ހަމަ މި އެންމެ ރަނގަޅު ޕާޓީއެއް ކަމަށް ނިންމާފައި އެބަ އޮތް
އެވޯޑުކޮށްފައި. އެކަމަކު ހަމަ އެ އެވޯޑުކުރިހާ އަވަހަކަށް އަނެއްކާ އެ އެގްރީމެންޓު އެބަ އޮތް ކެންސަލްކުރި ކަމަށް
ވެސް ބުނެފައި. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ ، އަސްލު ޙަޤީޤަތުގައި މިގޮތަށް މީގައި އެޗް.ޑީ.ސީގެ ހިސްޓްރީއަށް ބަލާ އިރު
ވެސް އެބަހުރި މިހެން ހެދިފައި ހުރި ވަރަށް ބައިވަރު ކޮންޓްރެކްޓުތައް ބާޠިލުކުރުމުގެ ސަބަބުން އެ ފަރާތްތަކުން
ކޯޓަށް ގޮސް އަނެއްކާ އަލުން ވަރަށް ބޮޑެތި ބަދަލު ދައްކަންޖެހިފައި. ހަމަ މިގޮތަށް މިހެން ކުދިކުދި ޕާޓީސްތައް،
މިސާލަކަށް މި ވަގުތުގައި ކަންކަން ހުރިގޮތަށް ބަލާއިރު ވެސް މިހާ ކުދިކުދި ޕާޓީސްތައް ތިކޮޅުން ކުރާ އިޢުލާނަކަށް
އެ ކަމަށް ކުރިމަތިލައި، އަނެއްކާ ރަނގަޅު އެންމެ އަގުހެޔޮ ޕާޓީ ކަމަށް ނިންމާފައި ތިކޮޅުން އެވޯޑުކޮށްފައި އަލުން
މި ކެންސަލްކޮށްލީ އެއީ ކޮންކަމެއްވެގެންތޯ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެ އިޢުލާނުކުރެވުނު އަދި އެވޯޑުކުރެވުނު ކޮންޓްރެކްޓަކީ، އެވޯޑުކުރެވުނު ލެޓަރއަކީ ސައްޙަ ރަނގަޅު، ރަނގަޅު
ޕްރޮސެސްއެއްގެ ތެރެއިން ގޮއްސަ، އެއްވެސް މައްސަލައެއް ނެތި ގޮއްސަ އޮތް ކަމެއްކަން އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން
އިނގޭތޯ. % 100 އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. އޭގެ އެއްވެސް އިޝޫއެއް އޮތީކީ ނޫން. އަދި ސޯޝަލް މީޑިއާގައި އޭގައި
އަޅުގަނޑުގެ އަބުރު ކަތިލަން ކިތަންމެވަރަކަށް ދައުރުކުރިއަސް އެއީ ޙަޤީޤަތާ ޚިލާފު ވާހަކައެއް. އެއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ
ބިޑް އިވެލުއޭޝަން ކޮމިޓީގެ ތެރެއިން ނިންމާފައި އަންނަ ނިންމުމެއް އަޅުގަނޑުމެން އެ ކަމެއް އެވޯޑުކޮށްގެން
އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށްގެންދާނީ. އޭގެ މައްސަލައެއް އުޅެނީކީ ނޫން. އެކަން އެހެންވީމާ، ރައްޔިތުންތަކެއްގެ ތެރޭގައި
ނުތަނަވަސްކަމެއް ހުރީމަ އަޅުގަނޑު މެނޭޖްމަންޓުގެ ފަރާތުން އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނީ ކުރިއަށް އޮތް ތާނގައި މި
ހުރިހާ ޚިދުމަތްތަކެއް އެފް.ޑީ.ސީގެ ދަށަށް ބަދަލުވާތީވެ، ކުރިއަށް އޮތް ތާނގައި އެފް.ޑީ.ސީގެ ދަށުން އެކަން ކުރުން
29

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ބުއްދިވެރި ކަމަށް މި ވަގުތަށް. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް އެކަން ކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ޓެމްޕަރަރަލީ އެ
ކެންސެލޭޝަން އަޅުގަނޑުމެން ފޮނުވީ. އެއީ ކުރިއަށް އޮތް ތާނގައި އެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދާނީ އެފް.ޑީ.ސީގެ
ބެލުމުގެ ދަށުން.
ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
ހަމަ އެއާ ގުޅުންހުރި ސުވާލެއް. މިހާރު އަޅުގަނޑަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވާ ގޮތުން ވެއްޖެއްޔާ ހަމަ އެ ކުންފުނިން ތި
ބޭފުޅުން އެވޯޑުކުރީމަ، އެ ޕްރޮޖެކްޓު ގެންދިއުމަށް ޓަކައި އެ މީހުން އެބަހުރި ވަރަށް ބޮޑެތި ޚަރަދުތަކެއް ކޮށްފައި އެ
އެވޯޑުކުރީމަ. އެހެންވީމާ، މިސާލަކަށް މާދަމާ އެ މީހުން އަނެއްކާ އެކަމުގެ ބަދަލު ހޯދަންދާނީ ކޯޓަށޭ. ދިޔައިމަ
؟ ސް ؟
ކިހިނެއްހެއްޔޭ އެ ޕްލޭން އޮތީ ނޫނީ އެ މީހުންނާ އެއްވެ ވަރަކަށް ވާހަކަދެއްކުނުތޯ މި ކޮންގޮތަކަށްތޯ ގެންދެވޭނީ
ނޫނީ މި ކުންފުނިން މިހާރު މިގޮތަށް ނިންމުން އޮތީމަ މި އެގްރީމެންޓު ބާޠިލުކުރަން ނޫނީ ކުރިއަށް ނުގެންދަން
ނިންމަން ބޭނުންވާ ވާހަކަ އެހަށް ނުދައްކާ ހަމަ ސިޓީއެއް ފޮނުވައިލީމަ ހަމަ އެއްކަލަ ރުޅިވެރިކަމެއްތާ މި އުފެދެނީ.
އެހެންވީމާ، ކިހިނެއްތޯ؟ އަޅުގަނޑު ވެސް ދެކުނިން ސޯޝަލް މީޑިއާގައި ތިބުނާ، ފަޟުލް ތިބުނާހެން އޮތް ކުރުސީ
ވެސް އޮތް ތި ވާހަކަ ލިޔެފައި. އެކަމަކު ޕޮއިންޓަކީ، މިހާރު އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭ ގޮތުގައި ޕްރޮޖެކްޓެއް
އެވޯޑުކުރީމަ ދެން އެ ބޭފުޅުން ވެސް ރެޑީވާނެ ހަމަ އެކަމަށް. ހަމަ ޔަގީން އަނެއްކާ ވެސް ހަމަ މި ކްލެއިމަކަށްދާނެ.
އެހެންވީމާ، އެ ހާލަތުގައި ހަމަ މުޅިން އެގޮތަށްހޭ އެކަން ގެންދާނީ؟ އެ މީހުންނާ ވާހަކަ ދެއްކިންތޯ އެ
ކެންސަލްކުރުމުގެ ކުރިން؟ އެމް.ޑީގެ ތި ވިސްނުން ރަނގަޅު. މިސާލަކަށް އެޗް.ޑީ.ސީ ކަހަލަ ބޮޑު ކުންފުންޏަކުން
ޚާއްސަކޮށް މި ކުރީގެ ސަރުކާރުގައި ވެސް ވަރަށް ބައިވަރު މުވައްޒަފުންތަކާއި މީހުން ނަގާފައި އޮތް ތަނެއް ތަނަކީ
ތިއީ. އެހެންވީމާ، އެ މުވައްޒަފުންނާ އެކުގައި ކުންފުނީގެ މަސައްކަތްތައް ، ޚާއްސަ ކޮށް އެތެރޭގެ މެއިންޓަނަންސް
މަސައްކަތްތައް ކުންފުނިން ކުރުމަކީ އެއީ ކުންފުންޏަށް ފައިދާ ހުރިގޮތެއް ވިޔަފާރި މޮޑެލްއަށް ބަލާ އިރު. އެކަމަކު މި
ހާލަތު މިހެން އޮއްވާ މި އެވޯޑުކޮށްފައި މިކަން ކުރީމަ މިއީ ދެން މިއަށް ކުރިމަތިވާނީ ކޮންގޮތަކަށްތޯ؟ އެއީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
30

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޕްރޮޖެކްޓެއް އެވޯޑުކުރާއިރުގައި އެވޯޑު ސިޓީގައި ބޭނުންވާ، އެޗް.ޑީ.ސީން ބޭނުންވެއްޖެ ކޮންމެ ހާލަތެއްގައި
ކޮންޓްރެކްޓަކަށް ދިއުމުގެ ކުރިން އެ އެވޯޑު ސިޓީއެއް ކެންސަލްކުރުމުގެ ފުރިހަމަ ބާރު އެޗް.ޑީ.ސީއަށް ލިބިގެންވޭ.
އެގޮތަށް އެ އެވޯޑު ސިޓީގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ. އެހެންވީމާ، އެއީ އަދި ވިޔަފާރި
މުޢާމަލާތެއް އިނީޝިއޭޓުކުރުމަށް ޓަކައި ފެށޭ އިނީޝިއޭޓިވްއެއް އެއީ އެ އެގްރީމެންޓަކާ ހަމައަށް ދިއުމުގެ ކުރިން.
އެހެންވީމާ، އެގްރީމެންޓެއް އެއްވެސްވަރެއްގައި ހެދިފައި އޮތް ޕާޓީއެއް ނޫން ތި ފާހަގަކުރައްވަނީކީ. ދެން
އަޅުގަނޑުމެން އެ ސޯޝަލް މީޑިއާގެ ތެރޭގައި ހުރި ބައެއް ކަހަލަ، މިހެން ދައުރުވާ ބައެއްފަހަރު ބައެއް ދައުރުވާ
ކަންތައްތަކުގައި އެ ކޮންސަރންސް އަޅުގަނޑުމެން ބަލަން އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން އެސެސްކުރާނެ އަޅުގަނޑުމެންގެ
މާކެޓިންގ އެންޑް ޕީ.އާރު ޓީމުން. އެސެސްކޮށްފައި އެ ރައްޔިތުންތަކެއްގެ ޝަކުވާތަކެއް ނޫނީ އުނދަގޫތަކެއް
ހުރިއްޔާމު އަޅުގަނޑުމެން އެއާދޭތެރޭގައި ޢަމަލުކުރާނީ ކޮންގޮތަކަށްތޯ މިކޮޅުން ނިންމާފައި އެ ވަގުތަށް އަޅުގަނޑުމެން
މެނޭޖްމަންޓުގެ ފަރާތުން އަޅުގަނޑުމެން އެންމެންނަށް އެ ނިންމުނީ މި ވަގުތުގައި އެފް.ޑީ.ސީއަށް އެ ތަން ބަދަލުވުމާ
ގުޅިގެން އުނދަގޫތަކެއް ހުރެދާނެއޭ އަޅުގަނޑުމެން އަނެއްކާ ވަކިބަޔަކާ އެކަން ހަވާލުކޮށްފައި މީގެ، ޑިސެންބަރ 31
އައުމުގެ ކުރިން އަޅުގަނޑުމެން އަނެއްކާ އެފް.ޑީ.ސީއާ އެ މަސައްކަތް ހަވާލުކުރީމަ. ޓޭކްއޯވަރ ޕްރޮސެސްގެ ތެރޭގައި
އުނދަގޫތަކެއް އައިސްދާނޭ. އެހެންވީމާ، ޕްރޮޖެކްޓު ހިންގުމަށް ވެސް ފަސޭހަވެގެންދާނެއޭ އެ ކަންކަން އެފް.ޑީ.ސީގެ
ދަށުން އެ ކަންކަން ކުރިއަށް ގެންދިޔައިމަ. އެ މަޢުލޫމާތުތައް އަޅުގަނޑުމެން އެފް.ޑީ.ސީއަށް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް
އޮތްތާ މި މަހު 31ގެ ކުރިން އިރާދަކުރެއްވިއްޔާ ހަވާލުކޮށްގެން ކުރިއަށްގެންދާނަން.
ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައި އެބަ އޮތް ކުރޫޒް ޓަރމިނަލްއެއް އަޅަން ހުޅުމާލޭގައި ވަރަށް ބޮޑު ސަރަހައްދެއް
ސިންގަޕޫރު ކުންފުންޏަކާ އެކުގައި އެގްރީމެންޓްކުރެވި މިހާރު އެ ޕްރޮޖެކްޓް ކުރިއަށް، އެ ބޭފުޅުންނަށް އެވޯޑްވެސް
ކޮށްފައި، އެ ޕްރޮޖެކްޓް ކުރިއަށް ނުގެންދާތީ މިހާރު އެ ކުންފުނިން މިހާރު ސިންގަޕޫރު އަރބިޓްރޭޝަނަލް
މައްސަލައިގައި ދާންއުޅޭ ވާހަކަ. ދެން އެކަމުގައި ކްލެއިމްކޮށްފިއްޔާ 500 މިލިއަން ކޮންމެވެސް ވަރެއް ޑޮލަރެއް
އެޗް.ޑީ.ސީއަށް ދައްކަންޖެހިދާނެ ކަމަށް މަޢުލޫމާތު އެބަ ލިބޭ. އެހެންވީމާ، އެ ކިހާވަރެއްގެ ޙަޤީޤަތެއް އޮތް ކަމެއްތޯ؟
ދެން އެ ކަމެއް ހިންގާފައި އޮތީ ކޮން ދުވަސްވަރެއްގައިތޯ؟
31

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑުމެން ކުރޫޒް ޓަރމިނަލެއް އަޅާކަށެއް އެއްވެސް ބަޔަކާ
ކޮންޓްރެކްޓްކުރެވިފަކައެއް ނެތް އިނގޭތޯ. އެހެނެއްނޫން މި ދިޔަ ސަރުކާރުގެތެރޭގައި މެރީނާއެއް ޑިވެލޮޕްކުރުމަށް
ޓަކައި އިޢުލާނުކުރެވިގެންދިޔަ. ދެން އެ މެރީނާ ޑިވެލޮޕްކުރަން އެ ވަކި ހިސާބަކަށް އީ.އޯ.އައި ޕްރޮސެސްކޮށްފައި ބިޑް
ވެސް ސަބްމިޓުކުރެވުނު. އެއްވެސް ޕާޓީއަކާ އެކީގައި ކޮންޓްރެކްޓްސްގައި ސޮއިކުރެވިފައެއް ނެތް އަޅުގަނޑު
ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި. ދެން އޭގެފަހުން މި ބިންވެރިޔާ ޕްލޮޓުތަކެއް މި އައީ، އެ އޭރި އާ ހިއްކަށާ އެއްކޮށް އިނގޭތޯ.
ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދެން އަޅުގަނޑުގެ 4 ވަނަ ސުވާލަކީ، ވަރަށް ޒަމާންވެއްޖެ އެޗް.ޑީ.ސީ ކިޔާ ކުންފުންޏެއްގެ ދަށުގައި ހުޅުމާލޭގެ
ރައްޔިތުން ތިބޭތާ. ގާތްގަނޑަކަށް މާލޭގެ މި ކެޕިޓަލް ސިޓީގައި ވެސް މި ޚިދުމަތްތައް، މި ސަރުކާރުގެ މުނިސިޕަލް
ސަރވިސް ކިޔާ ތަނަކުން މި ޚިދުމަތް ދެމުން މި އަންނަނީ. އެހެންނަމަވެސް، ހުޅުމާލެ މިއޮތީ ވަރަށް ތަފާތުކޮށް.
ދެން އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެކަންނޭނގެ އަޅުގަނޑުމެން މިއަދުގެ މި ސަރުކާރަކީ ލާމަރުކަޒީ ނިޒާމު ވަރަށް
ވަރުގަދަކުރާ ގޮތަށް އެ ބޭފުޅުންނަށް އެ ބާރުތަކާ އެއްޗެހި ދޭ ގޮތަށް އެ ސިޔާސަތު ތަންފީޒުކުރުމުގައި އެންމެ
ފޯރީގައި މަސައްކަތްކުރަމުން އަޅުގަނޑުމެން މި ދަނީ. ދާއިރުގައި މިއަދު އަޅުގަނޑު ފަޟުލްއާ ކޮށްލަން ބޭނުންވާ
ސުވަލާކީ، މިއަދު ކޮބައިތޯ އެޗް.ޑީ.ސީގެ މުނިސިޕަލް ކަންކަން މާލެ ސިޓީ ކައުންސިލާ ހަވާލުކުރުމުގެ އެ މަސައްކަތް
ޕްރޮސެސް ކިހާހިސާބެއްގައިތޯ އޮތީ؟ ކިހާތަނެއްގައި އެކަން ނިންމި ހުޅުމާލޭގައި ދިރިއުޅޭ ރައްޔިތުން އެ ނިޒާމުގެ
ތެރެއަށް ބަދަލުވެގެންދާނީ؟ އެ ބޭފުޅުންނަށް ފޯރުކޮށްދޭންޖެހޭ މުނިސިޕަލް ކަންކަން ވެސް ބަދަލުވެގެންދާނީ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
32

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
އަޅުގަނޑުމެން އެޗް.ޑީ.ސީގެ ފަރާތުން ހަމަ ސަރުކާރުގެ ތި ވިދާޅުވި އަމާޒަށް ވާސިލުވުމަށް ޓަކައި ހުރިހާ ކަމެއް
ތައްޔާރުކޮށްގެން ރެޑީގައި މި ތިބީ އިނގޭތޯ. ކައުންސިލުން ވެސް މާދަމާ ހަވާލުކުރަން ދެންނެވީމަ އަޅުގަނޑުމެން
ހަވާލުކުރާ ގޮތަށް މި ތިބީ. އެކަމަކު، ހަވާލު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރެވެން އަންނާނީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމާޝަލް
ޔުނިޓްސްތައް ނަގާފައި، ދެން ހުރި އޭރިއާތައް މުނިސިޕަލް ޚިދުމަތް ދޭން. މުނިސިޕަލް ޚިދުމަތް ދޭން ބޭނުންވާ
ފަރާތް ދެއްވަން ބޭނުންވާ ކަމުގައި ވަންޏާމު އެ ފަރާތްތަކާ ހަވާލުވުމުގެ ފުރުޞަތު އެބަ އޮތް. ވަރަށް ފަސޭހަ. އިއްޔެ
ވެސް އަޅުގަނޑުމެން މޭޔަރާ އެކީގައި އަދި އޭގެ އިތުރުން ޑެޕިއުޓީ މޭޔަރާ އެކީގައި އިއްޔެ ވެސް ބައްދަލުވުމެއް
ބޭއްވުނު. ބާއްވާފައި، އެ ބޭފުޅުންގެ މައިގަނޑު ކޮންސަރނަކަށް މި ވަނީ އަޅުގަނޑުމެންގެ އަތުން އެ ފަރާތްތައް
ދާއިރުގައި އެ ފައިނޭންޝިއަލް ބަރޑަންއެއް އެބަ އާދޭ އެ މުޅި އޮޕަރޭޝަނަށް. ހުޅުމާލެ އެކެއް ދޭއް މިއީ
ފުދޭވަރެއްގެ ބޮޑު ފައިނޭންޝިއަލް ބަރޑަންއެއް. އެޗް.ޑީ.ސީން ކުރަމުން އަންނަނީ އެޗް.ޑީ.ސީގެ ވަރަށް ގިނަ
މުވައްޒަފުންތަކެއް ވެސް އޭގެތެރޭގައި ބައިވެރިކުރުވައިގެން. އެހެން ކަންކަން ވެސް އެ ފަރާތްތަކާ އެކީގައި
ކުރުވައިގެން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އެޗް.ޑީ.ސީގެ ފަރާތަކުންނެއް ތި ކަމަކަށެއް އެއްވެސް ހުރަހެއް ނެތް
މިހާރަކު އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި. މީގައި މި އޮތް އުނދަގުލަކީ ނޫނީ ހުރަހަކަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ ސިޓީ
ކައުންސިލަށް މީގެ ފައިނޭންޝިއަލް ރިސޯސަށް އެ އީއޭ ހަމައެކަނި މިކަން ބަދަލުނުވުމުގައި އޮތް އުޒުރަކަށް މި ވަނީ.
އެހެންވީމާ، އެ ބޭފުޅުން ވެސް އެ ތިބީ ހަވާލުވާން. އެކަމަކު އޭގެ ފައިނޭންޝިއަލްސް ކަންތައްތައް ހަމަނުޖެހޭތީވެ
މަޑުޖައްސާލައިގެން ތިބީ ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް މަޢުލޫމާތު ދެއްވީ.
ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑުގެ ފަހު ސުވާލު. މިހާރު ފަޟުލް ދެންމެއަކު ވާހަކަ ދައްކަމުން ބުނުއްވި ޑރ. ޝަމްހީދު ކަންނޭނގެ ކުރި
ސުވާލަކަށް. ތި ތަނުން ތި ކުންފުނީގެ ސީ.އެފް.އޯގެ ވާހަކަ. މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސްގައި އެބަ އޮވޭ
ސީ.އެފް.އޯއެއް ކަނޑައެޅުމުގެ މިހިރަ ކޮލިފިކޭޝަންސްތަކާ އެއްޗެހި ބަޔާންކޮށްފައި. އަޅުގަނޑުގެ ޕޮއިންޓަކީ މިހާރު ތި
ބޭފުޅުން، ދެންމެ ފަޟުލް ފާހަގަކޮށްފި ބޯޑުން އެޕްރޫވް ހޯދައިގެން ކަމަށް މި ވަގުތު ސީ.އެފް.އޯއެއް ލާފައި އެ ހުރީ.
އެހެންވީމާ، މިވަގުތު ލާފައި ހުރި ސީ.އެފް.އޯއަކީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސުން އެ ކަނޑައަޅާ ޝަރުތުތައް
ފުރިހަމަވާ ބޭފުޅެއްތޯ؟ ނޫނީ ސަރުތު ފުރިހަމަނުވާ ނަމަ ތިވަރުގެ ބޮޑު ކުންފުންޏެއްގައި ކިހާ އަވަހަކަށް
ސީ.އެފް.އޯއެއް އެގޮތަށް ލެވޭނީ ކޮން ދުވަހަކުތޯ؟
33

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ފާހަގަކުރެއްވި ތި ނުކުތާގައި އިނގޭތޯ، އަޅުގަނޑުގެ ވަ އަތުގައާއި
އަޅުގަނޑުގެ ކަނާތުގައާ މީނދީ މިވަގުތުގައި ފައިނޭންޝިއަލް ޑިޕާޓްމަންޓް ހެޑްކުރާ ދެ ބޭފުޅުން އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު
އެންމެ ފުރަތަމަ ތި ފުރުޞަތު ދިން އެއް ފަރާތަކީ އަޅުގަނޑުގެ ވައަތަށް މީނދި އަޙްމަދު ސާމިޙް އިނގޭތޯ. ތި
ކޮލިފިކޭޝަން އޮތް ބޭފުޅެއް. ދެން މި އިންނެވީ ޗްފީ ފައިނޭންޝިއަލް އޮފިސަރ އަޅުގަނޑުގެ ކަނާތްފަޅީގައި
އިނގޭތޯ. މިވަރުގެ ބޮޑު ކަމެއް ކުރާއިރުގައި އަޅުގަނޑުމެން ކުންފުނީގެ އިނގޭތޯ ، ސީ.އެފް.އޯއެއް އަޅުގަނޑުމެން
ނަގާއިރުގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ކުންފުނީގައި ހުންނަންޖެހޭ ކަންތައްތަކެއް ނޫނިއްޔާ ކުންފުނީގެ ހިސްޓްރީ، ނޮލެޖު،
ކިހާ ލޯނެއްގައި ކަންތައްތައްތޯ ކުރިއަށްގެންދަނީ. މިއީ އެސެސްކުރަންޖެހޭ ކަންކަން އިނގޭތޯ. އަދި ސީ.އެފް.އޯއެއް
އަޅުގަނޑުމެން ތަނަކުން އައްޔަންކޮށްފައި، އެކަން ކުރިކަމުގައި ވިޔަސް މީގެ ގޮންޖެހުންތަކެއް އެބަހުރި އިނގޭތޯ.
އަޅުގަނޑު އަޙްމަދު ސާމިޙްއަށް އެންމެ ފުރަތަމަ އެ ފުރުޞަތު އަޅުގަނޑު ފަހިކުރީ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުގެ ވަ އަތުގައި
މި އިންނެވީ، ދޮގުނޫނިއްޔާމު އެކަން ދޮގުކޮށްދެއްވާ އެހެންނޫނީ. އެކޮޅުން އަޅުގަނޑު އެ ފުރުޞަތުދިނީމަ ހަމަ އެ؛
މީގައި މި އަންނަނީ ވަރަށް ބޮޑު ސްކޯޕެއްގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން މި ދަނީ. މި ދަނީ ސައިނޯޝުވޭ އާއި ބޭރުގެ
ސޮވްރިންގ ގެރެންޓީއާއި ލޯނުތަކާ، މިހެން ގޮސް ކުންފުނީގެ ހިސްޓްރީ ވަރަށް ބޮޑަށް ރަނގަޅަށް އެނގިގެން މެނުވީ،
ނޫނިއްޔާމު ޕްރޮޖެކްޓްސްތަކުގެ ހިސްޓްރީ އެނގިގެން މެނުވީ މިކަހަލަ ފައިނޭންޝިއަލް ޕޮޒިޝަނަކަށް ބޭރުން
ރެކްރޫޓުކޮށްގެން އައުމަކީ މި ދަނޑިވަޅުގައި އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތް ކަމުގައި މެނޭޖްމަންޓަށް ނުފެންނާތީ ބޯޑަށް
އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހެޅީ އެ ކަންކަން ރަނގަޅުކުރުމަށް ޓަކައި، ހަމަ ތަފުސީލާ އެކީގައި ފޯޓީން ޕޭޕަރސްގެ ތެރެއިން
ތަރޓީން ޕޭޕަރސް ނިންމާފައި ހުރި ފަރާތެއް. އެއީ އަޅުގަނޑުގެ ކަނާތުގައި އިން ފަރާތް. އެހެންވީމާ، އެ
އިންޓަރނަލް ކުދިންނަށް، މުވައްޒަފުންނަށް އެ ފުރުޞަތު ދިނުމަކީ ގޯސް ކަމެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ނުދެކެން.
އެހެންވީމާ، އޯކޭ، ކޯޕަރޭޓް ގަވަރނަންސް އުސޫލުން ވެސް ހަމަ މުއްދަތުތަކެއް އެބަދޭ ކަންކަން ކުރިއަށް
ގެންގޮސްފައި، އެ ހާސިލުކުރަން ބޭނުންވާ ސެޓިފިކޭޝަނެއް ހާސިލުކުރުމަށް ޓަކައި ވަގުތުތަކެއް ދީ، މީގެ ކުރިން
ވެސް ދީފައި އެބަހުރި އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އެ ވަގުތުތައް އަޅުގަނޑުމެން، އަޅުގަނޑުމެން ޕީ.ސީ.ބީއާ ގުޅިގެން އެބަ
34

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ހޯދަންޖެހޭ ވަގުތެއް ހޯދައިގެން އެ މިނަށް އަޅުގަނޑުމެން އެ ކަންކަން ފައްތާނަން އިރާދަކުރެއްވިއްޔާ. އޭގެ ފަހުގައި
ހާސިލުނުކުރެވޭ ކަމުގައި ވަންޏާމުންތާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެން އިތުރު ސީ.އެފް.އޯއަކާ ދޭތެރޭގައި ވިސްނާނީ ވެސް
ދެއްތޯ؟ މި ވަގުތުގެ ހާލަތުން، ކުންފުނީގެ ހާލަތުން މި ވަގުތުގައި ވަރަށް މުހިންމު، މެނޭޖްމަންޓަށް ވެސް ވަރަށް
މުހިންމު އެގްޒިސްޓިންގ ނޮލެޖު ހުރި ނޯހައު ހުރި، ތަން ހިންގަން އެނގޭ ފެންވަރުގެ ބޭފުޅުން ގުޅިގެން މި ކަންކަން
ހާސިލުކުރުމަށް ޓަކައި މަސައްކަތްކުރުން. އެއީ މައިގަނޑުގޮތެއްގައި. ދެން ބޯޑަށް އަޅުގަނޑު ފޮނުވީ ހަމަ މަޢުލޫމާތަށް
ޓަކައި އިނގޭތޯ. މިގޮތަށް މިކަން ކުރިއަށްގެންދާ ވާހަކަ މަޢުލޫމާތަށް ޓަކައި އަޅުގަނޑުމެން ފޮނުވީ. އެހެންވީމާ،
އެކަން އަޅުގަނޑު ރަނގަޅުކޮށްލަދެން.
ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު ފަޟުލް ދެންމެ އަޅުގަނޑު މި ކުރި ސުވާލަށް ތި ދިން ޖަވާބާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑު ކުރާ ސުވާލެއް މިއީ.
މިހާރު އަޅުގަނޑުގެ އެއްވެސް، ތި ތަނުގައި ލާފައި އޮތް ސީ.އެފް.އޯއެއް ނޫނީ ތިތާ ހުންނަ އެހެން މީހަކާ މެދު
އެއްވެސް މައްސަލައެއް ނޯންނާނެ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުގެ ޕޮއިންޓަކީ ރައްޔިތުން ތެރޭގައި ނޫނީ ޚާއްސަކޮށް
އެޗް.ޑީ.ސީގެ މުވައްޒަފުން ތެރޭގައި އެ ވާހަކަ، އަޅުގަނޑު ހަމަ ވަރަށް ތަރުހީބުދޭ ކަމެއް ފަޟުލް ދެންމެ ތި
ފާހަގަކުރީ. އެ ކުންފުނީގައި މަސައްކަތްކުރަމުން އައި ކުންފުނީގެ އެތެރޭގެ މަޢުލޫމާތު ރަނގަޅަށް ދެނެހުރި އަދި އެ
ނޮލެޖު ވެސް ހުރި އެ މަސައްކަތުގައި ދެމިތިބި ކުދިން އަދި ކިޔަވައިގެން ތިބި ކުދިން އޭގެ ތެރޭގައި ޝާމިލުކޮށްގެން
ކުރިއަށްގެންދިއުން އެއީ އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތް. އެކަން ކުރަންވެސްޖެހޭ ގޮތް އެއީ. އެކަމަކު، ޕޮއިންޓަކީ
ކީއްވެގެންހެއްޔޭ އެ ކަންކަން އަދި ކުންފުނީގެ އެ ލެވެލްގައި ތިބި މުވައްޒަފުންގެ ތެރޭގައި ނޭނގެނީހޭ، ނޫނީ
ފަޟުލްގެ ތި ވިސްނުން ކުންފުނީގެ އެ ލެވެލްގެ ސްޓާފުންނާ އެކު މަޝްވަރާނުކުރެވެނީތޯ، އެހާ ބޮޑަށް ކަންބޮޑުވުމެއް
އުފެދިގެން އެ ވާހަކަ އެ ޕަބްލިކްގައި ދެއްކެނީ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މި ކުންފުނި ތެރޭގައި ތި ވާހަކަތައް ދެކެވޭ ކަމެއް އަޅުގަނޑަށް އެނގިފައެއް ނެތް. ދެން މީގައި އަސްލުގައި
ވިސްނަންޖެހޭ ޙަޤީޤަތީ ނޫނީ ވިސްނަންޖެހޭ ކަމަކީ އެމް.ޑީއެއްގެ ދަށުން މަސައްކަތްކުރާ ޗުފީންތަކެއް މި ތިބެނީ.
ސީ.އެފް.އޯ ވިޔަސް އަދި އޭގެ އިތުރުން ދެން ހުންނަ ހުރިހާ ކުންފުނީގައި ހިންގާ އެންމެ އިސް ފަރާތްތަކެއްގެ
35

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
އެގްޒެކެޓިވް ލެވެލްގައި ތިބޭ މީހުންނަކީ ކުންފުނީގެ ބޯޑުން އެންޑޯޒްކުރާ ކަންތައްތައް ޕޮލިސީއާ އެއްގޮތަށް ހިންގަން
ތިބޭ ބައެއް. އެހެންވީމާ، އެ ހިންގަން ތިބޭއިރުގައި އެއަށް އެންމެ އެކަށޭނަ މީހަކު ކަނޑައެޅުމަކީ އަޅުގަނޑު
އެމް.ޑީއެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން އަޅުގަނޑަށް އޮންނަންޖެހޭ ފުރުޞަތެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ އިނގޭތޯ. ދެން
އެމް.ޑީ ވެސް އެކަން ކުރަންޖެހޭނީ އޮންނަ ގަވާއިދާ އުސޫލުގެ ތެރެއިން ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޒާން.
ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން މަރުޒޫޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ. ދެން ހަމަ އަޅުގަނޑު ވެސް ފުރަތަމަ ސުވާލު މި ސީ.އެފް.އޯއާ ގުޅޭގޮތުން. އެމް.ޑީ ފުރަތަމަ މެންބަރު
ޣަފޫރުގެ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވި އިރު ވިދާޅުވި ކުންފުނީގެ ބޯޑުން ނިންމައިގެންނޭ ސީ.އެފް.އޯ އައްޔަންކުރީ. ދެން
ދެންމެ މެންބަރު ޝަރީފް ކުރެއްވި ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވަމުން ވިދާޅުވި މަޢުލޫމާތަށް ޓަކައޭ ބޯޑަށް ފޮނުވީ. ހަމަ
އާއެކޭ ނުވަތަ ނޫނެކޭ ޖަވާބުދެއްވީމަ. ބޯޑުގެ ބައްދަލުވުމެއްގައި ނިންމިތޯ ސީ.އެފް.އޯ ކަމަށް އެ ބޭފުޅާ
އައްޔަންކުރަން؟ ބޯޑުން އެންޑޯޒްކޮށްގެން ނިންމި ނިންމުމެއްތޯ ނޫނީ މަޢުލޫމާތަށް ޓަކައި ހަމައެކަނި ހިއްސާކޮށްލީތޯ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ބޯޑުން އެންޑޯޒްކުރަންޖެހޭ ކަމެއްނޫން އެއިކީއެއް އިނގޭތޯ. ބޯޑަށް މަޢުލޫމާތަށް ޓަކައި ދެންނެވީ، އަޅުގަނޑުގެ
މަޢުލޫމާތުގެ ކުށަކުން އަޅުގަނޑަށް އެހެން ދެންނެވުނީ.
ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން މަރުޒޫޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
36

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. އެޗް.ޑީ.ސީން މި ރެންޓުތަކާ ގުޅޭގޮތުން ފޮނުވި ޑޮކިއުމަންޓުގައި ޢަމަލުކުރާ ބައެއް އުސޫލުތައް
ބަޔާންކޮށްފައި އެބަވޭ. ދެން އެއްގޮތަކީ ލުއިދިނުމުގައި މި ގެންގުޅޭ އުސޫލަކީ ކުންފުނީގެ ބޯޑުން އަދި މެނޭޖްމަންޓުން
ނިންމާ ވާހަކަ މި އޮންނަނީ. ދެން ބައެއް ކުންފުނިތަކަށް ލުއިދިނުމުގައި މެނޭޖްމަންޓުން ނިންމާފައި އެބަވޭ. ބައެއް
ކުންފުނިތަކަށް ލުއިދީފައި މި އިންނަނީ ސީދާ ބޯޑުން. ދެން މީގައި އިންކޮންސިސްޓެންސީސްތަކެއް ހުރި ކަމަށް
އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވޭ. މިސާލަކަށް 11 މިލިއަން ދައްކަންޖެހޭ ބަޔަކަށް ލުއިދީފައި މި އޮތީ ސީދާ މެނޭޖްމަންޓުން.
އެކަމަކު، އެއަށްވުރެ ބައެއް އެހެން ދަށް އަދަދުތަކުން ބޯޑުން އެބަ ނިންމާ. ކޮން އުސޫލެއްތޯ ގެންގުޅުއްވަނީ މި ލުއި
ދިނުމުގައި؟ ބޯޑުން ނިންމަނީ ކޮންކަހަލަ ހާލަތްތަކެއްގައިތޯ؟ ދެން މެނޭޖުމަންޓުން ނިންމަނީ ކޮންކަހަލަ
ހާލަތްތަކެއްގައިތޯ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑުމެން ތެރޭގައި އޮވޭ ޕޮލިސީއެއް ކަނޑައަޅާފައި. އަޅުގަނޑަށް ވެސް ވަކިވަރަކާ ހަމައަށް ލިމިޓޭޝަން މި
އޮންނަނީ. ދެން ޖުރިމަނާއެއް އެކުލެވޭ އެއްޗެއް ވެއްޖެއްޔާމުން އަޅުގަނޑުމެން ބޯޑަށް އޭގެ އެންޑޯޒްމަންޓަކަށް
އަޅުގަނޑުމެން ދަނީ ބޯޑުން އެ ކޮންފޮމޭޝަން ހޯދަން. އެހެންވީމާ، އާންމުގޮތެއްގައި ޖުރިމަނާ، މިކަހަލަ ހާލަތެއްގައި
ޓީނެޓު ރިކުއެސްޓުކުރައްވައިފިއްޔާ އެ ޖުރިމަނާ މާފުކުރުމަށް ޓަކައި ދާންޖެހެނީ ބޯޑަށް. އެހެންވީމާ، ބޯޑަށް ދަނީ.
އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ވެސް ލިމިޓޭޝަންސްތަކެއް ހުރޭ ކުންފުނި ހިންގުމުގައި ވަކި މިނިމަމް
ރިކުއަޔަރމަންޓުތަކެއް އަޅުގަނޑު ފުލްފިލްކުރަންޖެހޭ. މިސާލަކަށް ދެ ލައްކައެއްހާ ރުފިޔާއަށްވުރެ ލީނިއަންސީ
އަޅުގަނޑަށް، މިސާލަކަށް އަޅުގަނޑަށް އެޕްރޫވްކުރެވިދާނެ ދަމާލަން އިނގޭތޯ. އެހެންނޫނިއްޔާ ދެން ހަމަ ބޯޑަށް
ގެންގޮސްގެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެޕްރޫވްކުރާ އެއްޗެހި. ގާތްގަނޑަކަށް 12 މަސް ދުވަހަށްވުރެ އިތުރުނުވާ މި
ދެންނެވި ލެވެލްގެ އެއްޗެއްސަށްވުރެ އަބަވް އެއްޗެހި އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ހިތް އޮތީ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބޯޑަށް
ފޮނުވިގެންނޭ ނިންމިފައި ހުންނާނީ.
37

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން މަރުޒޫޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު މި ކުރި ސުވާލަކީ ވެސް އެއީ އިނގޭތޯ. އިންކޮންސިސްޓެންޓޭ ނިންމުންތައް. ބައެއް އެއްޗެހި ބޯޑުން
ނިންމާފައި ހުރި އިރު ބޮޑެތި އަދަދުތައް އެބަހުއްޓޭ ބޯޑަށް ނުފޮނުވާ ނިންމާފައި. އެއީ ކިހިނެއްތޯ އެގޮތަށް ނިންމަނީ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިއަދާ ހަމައަށް އައިރުގައި މި މެނޭޖްމަންޓުން އިނގޭތޯ، ބޮޑު އަދަދެއް ވެއްޖެއްޔާ ހުންނާނީ ބޯޑަށް ހަމަ އަޅުގަނޑު
ފޮނުވާފައި. އަޅުގަނޑަށް ފުރުޞަތު އޮވޭ ތި ވިދާޅުވާ ބޯޑު ޑިއުސްތައް، ޓޫ ހަންޑްރެޑް ތައުސަންޑް ރުފިޔާއަށްވުރެ
އެބަވްނުވާ ކަމުގައި ވަންޏާމު އެ ޖުރިމަނާ މާފުކުރުމުގެ، މިސާލަކަށް ދަމައިލުމުގެ ފުރުޞަތު ދެވެން އޮވޭ.
އެހެންނަމަވެސް، މީގައި މޭޖަރ ހަމަ ގިނަ އެއްޗެއްހި މިއަދާ ހަމަށް ހުންނާނީ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ބޯޑަށް
ފޮނުވައިގެން މި ކަންކަން އެންޑޯޒްކޮށްފައި. ދެން ތި ވަކި، މިސާލަކަށް 12 މަސް ދުވަހުން ދައްކަން އޮތީ އިނގޭތޯ.
12 މަސް ދުވަހުން ފަސް މިލިއަން ދައްކަން އޮތީ، އަޅުގަނޑު ކުރިން ފާހަގަކޮށްލިން އަޅުގަނޑުމެން ރިކަވަރީ
ކޮމިޓީއެއް ހަދައިގެންނޭ މި އުޅެނީ. އެ ރިކަވަރީ ކޮމިޓީގެ ލަފާގެ މަތިން ފައިނޭންޝިއަލް ކުދިން އަޅުގަނޑާ ހަމައަށް
ލަފާ ގެންނާނީ މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި މި މީހުންނަށް މީތި ދެއްކިދާނެއޭ. ދެއްކިއްޖެއްޔާ ކުންފުންޏަށް މިހާ
ފައިދާވާނެއޭ. މި ހުރިހާ އެސެސްމަންޓެއް ހެދުމަށްފަހުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެ ނިންމަނީ. ދެން ހަމަ ގިނަ އެއްޗެހި
މިހާރު ހަމަ އެޕްރޫވްކުރެވިގެންދާނީ ހަމަ ބޯޑުން އިނގޭތޯ.
ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން މަރުޒޫޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު، އަޅުގަނޑު ދެން ވަކި ކުންފުންޏެއްގެ ނަން ދަންނަވާކަށް ނެތިން ލައިވްކުރަމުންދާ ކޮމިޓީއެއްވީމަ. ތި ބޭފުޅުން
ފޮނުވި މަޢުލޫމާތު ޝީޓުގެ 68 ނަންބަރު އަދި 69 ވަނަ ނަންބަރު، މި ނަންބަރުގައި އެބައިން 69 މިލިއަނަކާ އި 11
މިލިއަނެއް ސީދާ މެނޭޖްމަންޓުން އެންޑޯޒްކޮށްގެން ލުއިދީފައި. ދެން މީގައި އަހަރެއް ތި ބޭފުޅުން ނެތް ދެއްވާފައި.
24 ނޮވެންބަރު އޮތީ. 2023 ކަމެއް 2024 ކަމެއް 2022 ކަމެއް ނެނގެ. އެކަމަކު، 2023 ވެއްޖެއްޔާ ވެސް އެއީ
38

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ފަޟުލް އެމް.ޑީކަމާ ހަވާލުވެވަޑައިގަތް ފަހުން. އޭގެ ކުރިން ވެއްޖެއްޔާ މި ފައިސާ މިހާރު ދައްކައި ނިމިފައި
އޮންނަންވާނީ. އެހެންވީމާ، މި އެހެންވެ އަޅުގަނޑު މި ސުވާލު މި ކުރީ ވެސް. މެނޭޖްމަންޓުން ނިންމާފައި މި އޮތީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެގޮތަށް ލިޔެފައި ، ބޯޑު އެންޑޯޒްމަންޓް ޖެހިފައި ހުރިގޮތުން ތި އޮޅުންއަރައިގެން ތި އުޅެނީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް.
އޭގެ މެނޭޖްމަންޓް އެންޑޯޒްމަންޓެއްނޫން އެއީކީއެއް. އެއީ ހަމަ ބޯޑު އެންޑޯޒްމަންޓެއް އިނގޭތޯ. މީގައި ޖެހިފައި
އޮތްގޮތުން ކުށަކަށްވެގެން ތި އުޅެނީ. ތި ވިދާޅުވި ނަންބަރުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ދެ ކަމަކީ ހަމަ ބޯޑު އެންޑޯޒް ދެ
ކަންތައް.
ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން މަރުޒޫޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު އެހެންވީމާ، ތި ބޭފުޅުން މި ފޮނުވި މަޢުލޫމާތު ސަ އްޙަކަމާ މެދު މިހާރު އަޅުގަނޑު ސުވާލުއުފެދޭ. ބައެއް
އެއްޗެހީގައި ސީދާ ލިޔެފައި އެބަހުރި ބޯޑުން އެންޑޯޒްކޮށްގެންނޭ. ދެން އެބަހުރި މެނޭޖް މަންޓުން އެންޑޯޒްކޮށްގެންނޭ.
އެހެންވީމާ، ތި ވިދާޅުވަނީ އެތާ އެހެން ލިޔެވިފައި އެއޮތީ އޮޅުމަކުންތޯ؟ މިހާރު ބައެއް އެއްޗެހީގައި ހަމަ ސީދާ
ބޯޑުންނޭ ލިޔެފައި އެބަހުރި. އަޅުގަނޑު ހަނދާންކޮށްދެން ކޮމިޓީއަށް ދޮގު މަޢުލޫމާތު ދިނުމަކީ އެއީ ކުށެއް އިނގޭތޯ.
އެހެންވީމާ، ބޯޑުން އެންޑޯޒްކޮށްގެންނޭ ލިޔެފައި ބައެއް ތަންތާ އޮވެފައި، އަނެއްބައި ތަންތާ މެނޭޖްމްނަޓް އެންޑޯޒްއޭ
ލިޔެފައި އޮތީ. އެއީ ކިހިނެއްތޯ އެހެން؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
39

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ކޮމިޓީއަށް ދޮގު މަޢުލޫމާތު އަޅުގަނޑުމެން ފޮނުވަނީކީނޫން. އެކަމަކު، އިދާރީ އޮޅުމެއް ތި އޮޅުމަކީ އިނގޭތޯ.
އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ވަރަށް ސައްޙަކަންމަތީގައި އަޅުގަނޑުމެން ތިކަން ކޮށްފައި ތި އޮތީ. އެހެންވީމާ، މި ފޮނުވިފައި
ހުރި މަޢުލޫމާތުގައި އެހެން ޖެހިފައިވަނީ ޓައިޕޯ އެރަރއެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާހިތް އޮތީ.
ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން މަރުޒޫޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، މިގޮތަށް މި މަޢުލޫމާތު އަލުން މި ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވަން އަޅުގަނޑު އެދެން. މިސްޓޭކް ހުރި ކަމަށް ތި
ވިދާޅުވީ. އެހެންވެއްޖެއްޔާ އަލުން މި މަޢުލޫމާތު މި ކޮމިޓީއަށް ހަމަ ފޮނުވުން އެދެން އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ދެން
އެހެން ސުވާލުތައް ކުރިއަށްގެންދާނަން. ދެން ތި ވިދާޅުވީ ލުއިދޭ ވާހަކަ ދެއްތޯ؟ ބޯޑުން ނިންމިޔަސް މެނޭޖްމަންޓުން
ނިންމިޔަސް ކޮންމެވެސް ކަހަލަ އުސޫލުތަކަކަށް ޕޮލިސީސް ތަކަކަށް ބަލާފައި ލުއިދެއްވަންވާނީ. ލިޔެވިފައި ހުރޭތޯ ތި
ބޭފުޅުން ލުއިދެއްވަނީ މިވެނި މިވެނި ކަންތައްތަކަށް ބަލާފައޭ؟ ކިހިނެއްތޯ އެ ނިންމަނީ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ލިޔެވިފައި ހުންނާނެ ޕޮލިސީގައި އަދަދުތަކާއި އަދި އޭގެ އިތުރުން ލީނިއަންޓުވެވޭނެ މިންގަނޑުތައް ހުންނާނެ
ލިޔެވިފައި ޕޮލިސީގައި.
ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން މަރުޒޫޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް އާންމުކޮށް ހަމަ ލިބޭ މަޢުލޫމާތެއް، އެޗް.ޑީ.ސީން ބިޑުކޮށްފައި ތަންތަން
ދޫކުރުމަށްފަހު އަދި ވަކި ރެންޓެއް ދައްކަން އެއްބަސްވެފައި، އެލޮކޭޓް ޔޫޒޭޖް ބަދަލުކުރާ މައްސަލަ، މި ހަމަ ވަރަށް
ބޮޑުވެއްޖެ މައްސަލައެއް. މިސާލަކަށް އިޢުލާނުކުރެވެނީ ކުލިނިކެއް ހިންގަން. އެކަމަކު، އެތަން ބިޑުކޮށްފައި
ވިންކޮށްފައި ބަދަލު އެބަކޮށްލާ ފިހާރައެއް ހިންގަން ވެސް. މިއީ ކިހިނެއްތޯ ކޮން އުސޫލަކުންތޯ މި ކަންތައް މި ދަނީ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
40

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެއީ އެކިއެކި ހާލަތްތައް އަންނަ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ. ރަނގަޅު ވާހަކައެއް، ތި ގޮތަށް ވެސް އެބަހުރި
ކަންކަން ހިނގާފައި އިނގޭތޯ. ދެން ފަހުން ޔޫސޭޖު ބަދަލުކުރަން ރިކުއެސްޓު ކުރަނީ. ވަކިވަރަކަށް މިސާލަކަށް
ނޮވޭޝަންއާ އެއްޗެހި ވެސް އެބަހުރި ކުރިއަށް ގޮސްފައި. އެ ނޮވޭޓްކުރާ ބޭފުޅުން ވިޔަފާރި ނުވާތީ ވެސް ޔޫސޭޖް
ބަދަލުކުރަން ބޭނުންވޭ. މިހާރު އެ ތަނެއްގައި ފާމަސީ މިސާލަކަށް ހިންގަނީ. ނޫނީ ފާމަސީއެއް ނެތީ. އެހެންވެއްޖެއްޔާ
ފާމަސީ ވިޔަފާރި ތަންކޮޅެއް ރަނގަޅީ އެތާ އޭރިއާގައި ހިނގާލެއް. އެހެންވީމާ، މިކަހަލަ ހާލަތެއްގައި ޔޫސޭޖް
ބަދަލުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ފަހިކޮށްދޭ ހަމަ ކޮމާޝަލް މީހުންނަށް.
ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން މަރުޒޫޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ލިޔެކިޔުމުން އޮވޭތޯއޭ ބަދަލުކުރެވޭނެ އުސޫލުތައް ލިޔެފައި؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ރިކުއެސްޓު ކުރީމަ އެ ތަނުގެ އެ އޭރިއާގެ ޕްލޭންއަށް ތަފާތު ނާންނަ ކަމުގައި ވަންޏާމު ޕްލޭނިންގ ގައިޑްލައިންސް
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ތަންދޭ ކަމުގައި ވަންޏާމު، މާނައަކީ އާންމު ރައްޔިތުންނަށް އޭގެ ސަބަބުން ޚިދުމަތްތަކެއް
ފޯރުކޮށްދޭ ކަމުގައި ވަންޏާމު އެ ފުރުޞަތު ފަހިކޮށްދީފައި އެބަހުރި.
ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން މަރުޒޫޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ތި ބޭފުޅުން ފޮނުވި ޑޮކިއުމަންޓުގައި މި ޑިއު ކްލި އަރެންސާ ގުޅޭގޮތުން ، ދެން ކުރިން ޢަމަލުކުރަމުން މި އަންނަ
އުސޫލަކީ ހިއްސާދާރުންގެ ކަންތައްތަކެއް ނުއެއް ބެލޭ. ހިއްސާދާރުން ޑިއުއެއް އޮތަސް ހަމަ އެ ހުއްދަ އެބަދޭ. ދެން
މިހާރު އެ ބަދަލު ގެނެވުނު ވާހަކަ މި ޑޮކިއުމަންޓުގައި އެބަ އޮތް. ކޮން ތާރީޚެއްގައިތޯ އެ ބަދަލު ގެނެވުނީ؟
41

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ހިއްސާދާރުން ވެސް އެހެން ކުންފުނިތަކުގެ ޑިއު ކްލިއަރެންސް ވެސް އޮތްތޯ ބަލައި އެ ޕޮލިސީ
އިމްޕްލިމެންޓުކޮށްފިތޯ؟ އެންޑޯސްކޮށްފިތޯ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މި ކުރިއަށް މި ގެންދަނީ އިނގޭތޯ. މި މެނޭޖްމަންޓް އައިފަހުން އަޅުގަނޑުމެން
އެގޮތަށް މި ޢަމަލުކުރަމުން މި ގެންދަނީ. މިގޮތަށް ހުރި ޑިއުސް ހުންނަ ފަރާތްތަކާ ދޭތެރޭގައި ޢަމަލުކުރަން
އަޅުގަނޑުމެންގެ ހަމަ ބޯޑު އެންޑޯސް، ކޮންމެ އީ.އޯ.އައިއެއްގައި ވިޔަސް އަދި ރިކުއެސްޓް ފޮރ ޕްރޮޕޯސަލްއެއްގައި
ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އިޢުލާނުކުރާ ކޮންމެ؛ އެއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ މެނޭޖްމަންޓުން ހުށަހަޅާފައި އޮންނަ
ކްރައިޓީރިއާއެއް.
ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން މަރުޒޫޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެއީ ކޮން ތާރީޚެއްގައިތޯ އެގޮތަށް ނިންމީ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ސީދާ އެގްޒެކްޓްލީ ކޮން ތާރީޚެއްގައިކަން ދަންނަވަ އިލަން ދަތި އިނގޭތޯ.
ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން މަރުޒޫޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
؟
އަހަރެއްވަރު ވެދާނެތޯ
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
42

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
މި އަހަރު މެދުތެރެހެން އަޅުގަނޑު ހަނދާންވަނީ.
ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން މަރުޒޫޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަނެއް ސުވާލަކީ، ކުންފުނީގެ މެނޭޖްމަންޓުން ކުންފުނީގެ އެކި ޑިޕާޓްމަންޓުތަކާ ކުރައްވާ ކޮމިއުނިކޭޝަންތައް
ލިޔެކިޔުމުން ފެންނަން ހުންނާނެތޯ ހުރިހާ ކޮމިއުނިކޭޝަންސް؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ހުންނާނެ.
ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން މަރުޒޫޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދެން މި ޑޮކިއުމަންޓުން މި ފެންނަނީ 14% މިހާތަނަށް ރިކަވަރކުރެވުނުތަން. ދެން ތި ބޭފުޅުން މިހާރު ތި ކުރައްވާ
މަސައްކަތުން ކުރިއަށް އޮތް އަހަރު ތެރޭ ކިތައް ޕަސެންޓު ރިކަވަރކުރެއްވޭނެތޯ؟ ކުރިއަށް އޮތް ތިންހަތަރު އަހަރު
ތެރޭ ނަމަވެސް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދެން އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ހަމަ މަސައްކަތް ކުރަން އެބަ ހުރިހާ އެންމެންނާ ކޮމިއުނިކޭޓު ކޮށްގެން މިކަން، ޑިއުސް
ކްލިއަރކުރުމަށް ޓަކައި ކުރެވެން ހުރި މަސައްކަތް. މި ދެންނެވީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ތި ކުރިން ފާހަގަކުރެއްވި
43

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ގައިޑްލައިނާ އެކީގައި އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭ ހިތް އޮތީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފަސޭހަވެގެން އަންނާނޭ މި ކަންކަން
އަޅުގަނޑުމެން މިގޮތަށް ހިފަހައްޓައިފި ކަމުގައި ވަންޏާމު. އޭރުން ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތައް ވެސް މީގެ ތެރެއިން
ފައިސާދައްކަމުން އަންނާނެ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ މި 14% އަށްވުރެ ދެގުނަ ޖެއްސޭތޯ އަޅުގަނޑުމެންގެ
ޓާގެޓަކީ އިނގޭތޯ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދެން އެޗް.ޑީ.ސީން ކުއްޔަށް ދީފައި ހުންނަ ތަންތަން ޓަރމިނޭޓުކުރުމަށްފަހު، އެ ފަރާތްތަކަށް އެޗް.ޑީ.ސީން
ދައްކަންޖެހޭ ބައެއް ކަހަލަ ޑިޕޮޒިޓުތަކާ އެއްޗެހި ނުލިބޭ ކަމަށް މަޢުލޫމާތު ލިބޭ. ކިހާވަރެއްގެ ފައިސާ އެގޮތަށް ނުދެވި
؟
ހުންނާނެތޯ
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެގްރީމެންޓެއްގެ ދަށުން ޓަރމިނޭޓުކުރެވޭނީ ސެކިއުރިޓީ ޑިޕޮޒިޓެއް ނޫނީ އެ ތަނަށް ނަގާފައި ހުރި ޑިޕޮޒިޓެއް
ރީޓެއިންކުރާ ވާހަކަ ކަންނޭނގެ ތި ފާހަގަކުރެއްވީ. ދެން އެ ހަދަން ވެސް ދާ ޚަރަދެއް ވެސް އޮވެދާނެ އޭގެ ތެރޭގައި.
އެހެންވީމާ، މި ވަގުތުގައި އެއަށް އަޅުގަނޑުމެން ރެޑީވެގެން ، ތައްޔާރުވެގެނެއް ނޫން މި އައީކީ ސްޕެސިފިކަލީ މިހާ
އަދަދެއް ހުންނާނެ ކަމަކަށް ދަންނަވައިލަން ކެރޭވަރަށް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ނާޡިމް.
ދިއްގަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ނާޡިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
44

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
އާދެ! އަޅުގަނޑުގެ ދެވަނަ ފުރުޞަތުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލަން ބޭނުންވަނީ ، އަޅުގަނޑުމެން މި ކޮމިޓީން މި
ކުރާ މަސައްކަތަކީ ސަރުކާރުގެ ކުންފުނިތައް ހިންގުން ހަރުދަނާކުރުމަށް، އެކަމާ ގުޅޭގޮތުން ކުރާ މަސައްކަތޭ. ދެން
އަޅުގަނޑުމެންކުރާ ކުރާ ސުވާލުތަކުގައި ވެސް އަދި ވަކި ކުންފުނިތަކެއްގެ ނަން އައި ކަމަށް ވިޔަސް، އެ
އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ މަޢުލޫމާތު ސާފުކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި، ނޫނީ ތިކޮޅަށް އޮޅުންފިލުވައިދިނުމުގެ ބޭނުމުގައި
އަޅުގަނޑުމެން ނަން މި ގެންނަނީ. އަޅުގަނޑުމެންނަކާ އެއްވެސް ކުންފުންޏަކާ ވެސް އެއްވެސް މައްސަލައެއް
ނޯންނާނެ. އަދި އެއްވެސް ކުންފުންޏެއްގެ މެނޭޖްމަންޓަކާ ވެސް މައްސަލައެއް ނޯންނާނެ. އަޅުގަނޑުމެންނާ އޮންނާނީ
އެ މެނޭޖްމަންޓުގެ އިޝޫސްއާއި ކޮރަޕްޝަންއާ ގުޅޭ ކަންތައްތަކާ، އެކަހަލަ ކަންތައްތަކާ ބެހޭ މަސައްކަތެއް ކުރާ
ކޮމިޓީއެއް މި ކޮމިޓީއަކީ. ދެން މި ދުވަސްވަރަކީ ސަރުކާރުގެ އެހެން ބައެއް ކުންފުނިތަކުގެ މައްސަލަތައް ވެސް
އަޅުގަނޑުމެން ބަލަމުންދާ ދުވަސްވަރެއް. ދެން ބައެއް ކުންފުނިތަކުގެ ކޮރަޕްޝަންގެ މައްސަލަތައް ފެންމަތިވެގެން އެ
ކަމާ ބެހޭގޮތުން ސަރުކާރުން ފިޔަވަޅުތައް ވެސް އަޅުއްވަމުންގެންދަވާ ދުވަސްވަރެއް. ދެން އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ ،
އެޗް.ޑީ.ސީއާ ފަޟުލް ހަވާލުވެވަޑައިގެންނެވިފަހުން އެޗް.ޑީ.ސީ ތެރޭގައި ކޮރަޕްޝަންގެ ކަންތައްތައް ވިޔަނުދިނުމަށް
ޓަކައި އެއްވެސް ފިޔަވަޅުތަކެއް އަޅުއްވާފައިވާނެތޯ؟ ދެން މި ކޮމިޓީއަށް ވެސް، އެސް.އޯ.އީ ކޮމިޓީއަށް ވެސް
ހިއްސާކުރައްވާފައި އެބަ އޮތް ކުރީ ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ކޮރަޕްޝަނަށް މަގުފަހިވާ ގޮތަށް ހިންގަވާފައި ހުރި ބައެއް
ކަންތައްތަކުގެ މަޢުލޫމާތުތައް. އެސް.އޯ.އީ ކޮމިޓީ ގައި ދެން އަޅުގަނޑު އިންނާތީ އަޅުގަނޑަށް އެނގެނީ. އެހެންވީމާ،
އަޅުގަނޑު މި ޔަގީންކަން ހޯދައިލަން ބޭނުންވަނީ ފަޟުލްގެ ފަރާތުން، މެނޭޖްމަންޓުގެ ފަރާތުން އެޗް.ޑީ.ސީގައި
އެކަހަލަ ކަންތައްތައް ނުހިގާނެ ކަމުގެ ޔަގީންކަން ފަޟުލް ދެއްވަފާނަންތޯއޭ ކޮރަޕްޝަނާ ދެކޮޅަށް. ނޫނީ
ކޮރަޕްޝަން، ކޮރަޕްޓް އެއްވެސް ޕްރެކްޓިސްއެއް ނުހިނގާނެ ކަމުގެ ޔަގީންކަން މި ކޮމިޓީއަށް ދެއްވަފާނަންތޯއޭ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންގެ ގައިޑްލައިންތައް ތަންދޭ ގޮތަށް ކަންކަން ކުރަން ބޮޑަށް ހަމަ ހުރިހާ
މުވައްޒަފުންނަށް އަދި ހުރިހާ ދިމާލަކަށް ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ބާރު އަޅަން އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ހަމަ އުއްމީދުކުރަނީ
45

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ހަމަ ހުރިހާ ދިމާލަކުން ވެސް، އެޗް.ޑީ.ސީގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ހުރިހާ ދިމާލަކުން ވެސް ހަމަ ކޮރަޕްޝަނަށް މަގުފަހިވާ
ގޮތަށް ކަންކަން ނުގެންގޮސް، ހަމަ ދެފުށް ފެންނަ ސާފު ގޮތަކަށް، ހުރިހާ ރައްޔިތުންނަށް މިކަން އެނގޭނެ ގޮތަކަށް
މި ކަންކަން ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގެ ފުރުޞަތުތައް ފަހިކޮށްދޭނެ ކަމަށް. އަޅުގަނޑުމެންގެ މެނޭޖްމަންޓުގެ ފަރާތުން
އެއްވެސް ހާލަތެއްގައި އެއްވެސް އިރެއްގައި ތި ކަމަކަށް ސަޕޯޓެއް ނުކުރާނަން. އެ ކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ
ހިސާބަކީ އެ ކަންކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ފިޔަވަޅު އަޅާނެ ހިސާބުކަން ހަމަ ދަންނަވައިލަން.
ދިއްގަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ނާޡިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލަން އޮތީ މި ކޮމިޓީން ތި ރިކަވަރކުރައްވަން ކުރައްވާ މަސައްކަތު ތެރޭގައި މި
ކޯޓު ޕްރޮސެސް އެބަ އޮތް އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެންމެނަށް ވެސް އެނގޭ ކޯޓުގެ މަގަކީ ވަރަށް ދިގު
މަގެއްކަން. އިނގޭތޯ. ދެން ހަމަ ސްޕެސިފިކް ބައެއް ކޭސްތައް ވެސް ހަމަ އެބަހުރި މިސާލަކަށް، 6 މިލިއަން 7
މިލިއަން ރުފިޔާ ދައްކަން ހުންނަ ފަރާތެއް ކޯޓަށް ގޮވައިން، އެއީ އެ ބޭފުޅުން ކުލި ނުދައްކާތާ ވެސް އެހާ
ދުވަސްވެފަ އި މި އޮތީ އިނގޭތޯ. ހަ އަހަރު ހަތް އަހަރު ވެފައި މިއޮތީ. އަނެއްކާ ކޯޓަށް ވަދެގެން ވެސް ހަމަ އެ
ބޭފުޅުން އެކިކަހަލަ ޑިލޭއިން ޓެކްޓިކްސް ބޭނުންކުރައްވާނެ. އެހެންވީމާ، މި ތަންތަން މި ހުސް ކުރެވޭ ކަހަލަ
ގޮތަކަށް، ތި ބޭފުޅުންނަށް އިދާރީގޮތުން މި ތަންތަން އަތުލެވޭ ކަހަލަ ގޮތަކަށް ނެތްތޯއޭ ކޯޓު ޕްރޮސެސް ނިމެންދެކަށް
ވެސް؟ އެތާ އެ މީހުން ބައިތިއްބަންޖެހޭ ކަހަލަ ގޮތަކަށްތޯއޭ އެގްރީމެންޓުތައް އޮތީ؟ އެއީ ގުޅީފަޅާއި ތިލަފުށީގައި
ވެސް ވަރަށް ޕްރައިމް ލޭންޑް ހުރި ފަރާތްތަކުން މި އޮތީ ކުލި ނުދައްކާ އިނގޭތޯ. މިއީ މިހާރުގެ މާކެޓު ވެލިއުގައި
ވަރަށް އަގުބޮޑެތި ބިންތަކެއް. އެހެންވީމާ، މި ބިންތަކުގައި އެ ބޭފުޅުން ބައިތިއްބަވައިގެން ހަމަ ކޯޓު ތެރެއިން
އަހަރަކަށްފަހު އަހަރެއް ދާ ގޮތަކަށް މި ދަނީ. އެހެންވީމާ، އެ ޓަރމިނޭޓުކޮށްފައި އެ ތަންތާ ވެކޭޓުކުރެވޭ ކަހަލަ
ގޮތަކަށް އެގްރީމެންޓުތަކާ އެއްޗެހި ނެތީތޯއޭ، ކޯޓަށް ހަމަ ވައްޓައިލާފައި އެ ގޮތަށް މި ދަނީ؟ އެއީ ވަރަށް ޕްރައިމް
ލޭންޑް މި ގޮތަށް ފައިސާ ނުލިބި ހުރީމަ އަޅުގަނޑު މިގޮތަށް މި ދަންނަވަނީ.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މި ޓަރމިނޭޓެޑް ބައެއް ކަންތައްތައް އަޅުގަނޑުމެން ހިއްސާކޮށްލާފައި ދީފައިހުރި
މަޢުލޫމާތުގައިވާނެ. އެގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަނބުރާ ނެގިފައި ހުރި ލޭންޑުތައް ރީއެލޮކޭޓުކުރެވިފައި، ކޮންމެވެސް
46

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
އެހެން ފަރާތަކަށް އެލޮކޭޓުކުރެވިފައި ހުރިކަން އިނގޭތޯ. ޕްރައިމް ލޭންޑްސްތައް އެބަހުރި މިގޮތަށް ހުރި. ކޯޓު
ކޭސްތަކަށް ނުވަދެ މިކަން ހައްލުކުރެވޭތޯ އަޅުގަނޑުމެންގެ އުއްމީދަކަށް ވަނީ އިނގޭތޯ. އެއީ ކޯޓު ، ތި ވިދާޅުވި
ގޮތަށް ކޯޓު ކޭސްއަކީ ދިގު ތާރީޚެއް ހިނގައިފާނެ ކަމަކަށް ވާތީވެ. އަޅުގަނޑުމެން ކޯޓު ކޭސް އެވޮއިޑުކުރުމަށް ޓަކައި
ކުރެވެން ހުރި މަސައްކަތްތައް އަޅުގަނޑުމެން ކުރާނަން. ދެން އެ ހިސާބުން ސެޓްލްމަންޓަކާ ހަމައަށް ނާދެވޭ ކަމުގައި
ވަންޏާމު ދެން އަޅުގަނޑުމެން ޓޭކްއޯވަރ ޕްރޮސެސް އަޅުގަނޑުމެން އިނީޝިއޭޓު ކުރާނީ އިނގޭތޯ. އޭރުން ދެން
އަޅުގަނޑުމެން އެހެން ފަރާތަކާ ހަމައަށް އަޅުގަނޑުމެން އެ ލޭންޑެއް އަޅުގަނޑުމެން ދިނުމުގެ ފުރުޞަތު ފަހިވާނެ.
އެކަމަކު އެ ހިސާބުން އަޅުގަނޑުމެން އެ ކަމެއް ނިމެންދެން ވެސް، ނިމެންދެން ވެސް އެ ދުވަހަކާ ހަމައަށް އަރާނެ
ކުލި ހަމަ އަރަމުން ދާނެ ވާހަކަ ހަމަ ދަންނަވައިލަން އިނގޭތޯ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު ދެންމެ ނާޡިމް އެ ކުރި ސުވާލުގައި ، މިހާރު މި އެގްރީމެންޓުތައް ހެދޭއިރުގައި ކުލި ނުދައްކައިގެން،
މިސާލަކަށް އާންމުކޮށް މި ހެދޭ އެގްރީމެންޓުތަކުގެ ކުލި ނުދައްކާތާ ތިންމަސް ނޫނީ ހަތަރުމަސް ތެރޭގައި އެ
ނުދައްކައިފިއްޔާ އެ އެގްރީމެންޓް ބާތިލުވާނެއޭ. އެކަހަލަ އު ސޫލަކުން އެ ނޯންނަނީތޯއޭ؟ އެއީ ކަންނޭނގެ ނާޡިމްގެ އެ
މައިގަނޑު...
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެގްރީމެންޓުގައި އޮވޭ އިނގޭތޯ. އެގްރީމެންޓުގައި ތި، މައިގަނޑުގޮތެއްގައި ހަމަ ހުރިހާ އެގްރީމެންޓެއްގައި ކުލި
ނުދައްކައިފިއްޔާ އެ ހާލަތު އޮންނަ؛ އެކަމަކު މީގައި ވާގޮތަކީ، އެ ބޭފުޅުންގެ ވެސް ހައްގުތަކެއް ހޯދަން އެ ބޭފުޅުން
ކޯޓަށް ނުދާނެ ވާހަކައެއް ނޫން މީގެ މާނައަކީ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޓޭކްއޯވަރ ޕްރޮސެސް މިސާލަކަށް ފައްޓާ
ހިސާބުން އިނގޭތޯ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނޯޓިސްއެއް އައިސްދާނެ ކޯޓަށް ދަޢުވަތު. އެހެންވިއްޔާ ދެން ކޯޓު މަރުޙަ ލާ
ތެރެއިން އެކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނިންމެން އަންނަނީ. އޭގެ ޓޭކްއޯވަރ ޕްރޮސެސްއެއް އިނީޝިއޭޓެއް ނުކުރެވޭ.
ދެން އެގްރީމެންޓު ހެދިފައި މި އޮންނަނީ ދެ ފަރާތް ވާހަކަ ދައްކައިގެން އެ ހައްލު ނުވެއްޖެއްޔާމު ބާކީ ހުރި ކަންކަން
؟
ހައްލުކުރުން ކޯޓު މެދުވެރިވެގެން މި ކަންކަން ހައްލުކުރުން ދެއްތޯ
47

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ދިއްގަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ނާޡިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ފަހު ސުވާލެއް ގޮތުން މި ދަންނަވައިލަނީ، މިހާރު އެންމެ ބޮޑަށް މައްސަލަ ޖެހިފައި މިއޮތް ދެ
ހައުސިންގ ޕްރޮޖެކްޓް ދެއްތޯ ؟ ކޭޕާކް މައްސަލައާއި، ދެން ކޭޕާކް މައްސަލައިގައި ވެސް ހަމަ ވަރަށް ތަފުސީލީ
ސިޓީއެއް ފޮނުއްވާފައި އެބަ އޮތް. ދެން އެވެސް ކޯޓުގައި އޮތް ކަމެއްވީމަ ހަމަ ދެމިގެން މިދަނީ. ދެން މި ގާޑަންސް
ކަންތައް އިނގޭތޯ. ދެން ގާޑަ ންސް ކަންތަކުގައި ވެސް މިހާރު ތި ބޭފުޅުން އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލީހަށް އަންގަވާފައި
އެބަ އޮތް މާރިޗު މަހުގެ ނިޔަލަށް އިނގޭތޯ ، އެ ގާޑަންސް ދެން ގާތްގަނޑަކަށް ހަމަ ނިމޭނެ ކަމަށް. ދެން
މިހާރު 90% ނިމިފައި އޮތް ކަމަށް. ދެން ތި ބޭފުޅުންގެ އެޗް.ޑީ.ސީން ފައިސާ ދީގެން މިހާރު އެޗް.ޑީ.ސީން މުދާ
ގެނެސްދީގެން މިހާރު އެ ތަން ތި ނިންމުވަނީ އިނގޭތޯ. އެ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ތި ބޭފުޅުން 18 ނޮވެންބަރު
2024ގައި އެސް.އޯ.އީ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވާފައި އޮތް ރިޕޯޓުން އެކަން އެނގޭ. އަޅުގަނޑުގެ ކަންބޮޑުވުން މީގައި މިހާރު
މި އޮންނަނީ، އެޗް.ޑީ.ސީއަށް މިހާތަނަށް ލިބެންޖެހޭ ފައިސާ އިނގޭތޯ ، މި ފައިސާ ދެން ހޯދޭނެތޯއޭ؟ އެ ހޯދޭނެ
ގޮތްތަކެއް މީގަ އި އެބަ އޮތްތޯއޭ ؟ މިހާރު ތި ބޭފުޅުން 55 މިލިއަން އެބަ އޮތް މިހާރު އެ މީހުންނަށް ދީފައި އިނގޭތޯ.
އެ މީހުންނަށް މުދާ ސަޕްލައިކޮށްދީފައި 55 މިލިއަން ރުފިޔާގެ މުދާ އިނގޭތޯ. އެއީ ތި ބޭފުޅުން ފޮނުވި ސިޓީގައި 6
ވަނަ ނަންބަރުގައި އެބަ އޮތް އެއީ މިހާތަނަށް ލިބެންޖެހޭ ތަފުސީލު ތެރޭގައި ތި ބޭފުޅުން 55 މިލިއަން ރުފިޔާގެ އެ
ބޭފުޅުންނަށް ދެއްވާފައި އެބަ އޮތް ކަމަށް. ދެން އަޅުގަނޑު މި ބަލާއިރުގައި ގާތްގަނޑަކަށް 200 މިލިއަނެއްހާ ރުފިޔާ
އަދި އެބަޖެހޭ ރިކަވަރކުރައްވަން އަދި ޕްރޮޖެކްޓް ނިމުނެއްކަމަކު. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް މި ރިކަވަރކުރަން
ފަހިވާގޮތަށް ތި ބޭފުޅުން އަތުގައި ލެވަރޭޖް އެބަ އޮތްތޯއޭ؟ މިއީ ހޯދޭނެ އެއްޗެއްތޯއޭ؟ ލިބޭނެ އެއްޗެއްތޯއޭ؟ އެއީ އެ
ބޭފުޅުން މިހާރު ހުރިހާ އެޕާޓްމަންޓުތަކާ އެއްޗެހި ވިއްކަ އި، އެ މީހުން އަތުގައި އެކަން ނިންމޭނެ ގޮތެއް ނެތިގެން
ނޫންތޯ ތި ބޭފުޅުން 55 މިލިއަން ރުފިޔާ ދީގެން ވެސް ނިންމުވަނީ އެ ތަނަށް މީހުން ވައްދަން. އޭގެ ފަހުގައި މި
ފައިސާ ރިކަވަރކުރެވޭނެތޯއޭ ތި ބޭފުޅުން ދެން މިހާރު ލިބެން މި ޖެހޭ 200 މިލިއަންހާ ރުފިޔާ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
48

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ރިކަވަރކުރެވޭނީ ވަގުތާ އެކީގައި އިނގޭތޯ. ރިކަވަރކުރެވޭ ނީ ވަގުތާ އެކީގައި. ފުދޭވަރަކަށް އަހަރު ނަގާނެ ފުލް
ކޮމްޕޯނަންޓް އޭގައި ރިކަވަރކުރާ ކަމުގައި ވަންޏާމު. މިވަގުތު 58 މިލިއަން ރުފިޔާގެ ތެރެއިން އަޅުގަނޑުމެން އެ
ފަރާތްތަކާއި އަދި، އަޅުގަނޑުމެން އެ ފަރާތްތަކަށް ލާރި ނުދީ ސަރުކާރުގެ އެސް.އޯ.އީސްތަކަށް ވެސް އަޅުގަނޑުމެން
އެޗް.ޑީ.ސީގެ ފަރާތުން ކޮމިޓްމަންޓް ދީފައި ހުންނާނެ. ކުރިން އޮތީ އެ ފައިސާ އެ ފަރާތްތަކާ ހަވާލުކުރާ ގޮތަށް.
އަޅުގަނޑު އައިފަހުން އެ ނިންމުން އަޅުގަނޑު ބަދަލުކުރީ. އެސް.އޯ.އީސްތަކަށް ދޭންޖެހޭ ފައިސާ އެޗް.ޑީ.ސީ
މެދުވެރިވެގެން އެ އެގްރީމެންޓުގެ ދަށުން ދީ، މިސާލަކަށް ފެނާއި ނަރުދަމާ ގުޅުމުގެ މަސައްކަތް، އަޅުގަނޑުމެން
އެމް.ޑަބްލިޔު.އެސް.ސީގެ ކޮމްޕޯނަންޓާ ހަވާލުވެ ، އެސް.ޓީ.އޯގެ ކޮމްޕޯނަންޓާ ހަވާލުވެ، ނޫނީ ސްޓެލްކޯގެ ކޮމްޕޯނަންޓާ
ހަވާލުވެ، މިހެން ހުރި ކަންކަމުގެ ޕޭމަންޓްސްތައް އަޅުގަނޑުމެން މެދުވެރިގެން އެ ކަންކަން ހައްލުކުރަން އަޅުގަނޑު
މަސައްކަތްކުރީ. އަޅުގަނޑުމެން، ޔަގީންކަން ހޯދުމުގެ ބޭނުމުގައި މި ކަންކަން ހައްލުވޭތޯ. ދެން ގާޑަންސް އަދި އޭގެ
އިތުރުން ކޭޕާކަކީ މިހެން އޮތް ދެ މައްސަލަ. އެ ދެ މައްސަލައިގެ ތެރެއިން ހަމަ އޭގެ އިތުރަށް އޮތް މައްސަލައެއް
އެއީ ސީލައިފްގެ މައްސަލައަކީ ވެސް. އެހެންވީމާ، މިހެން ހުރި ކަންކަން ހައްލުކުރުމަށް ޓަކައި މި މެނޭޖްމަންޓުގެ
ފަރާތުން އެބަ މަސައްކަތްކުރަން. ދެން ތި ވިދާޅުވާ ޑިއުސް ކްލިއަރކުރަން އެ މީހުންގެ އެބަހުރި ކޮމާޝަލް
ޔުނިޓްސްތަކެއް އެތާ އެތެރޭގައި. އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ވާހަކަދައްކަމުން ދަން އެ ތަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ރިކަވަރީ
ޕްރޮސެސްގެ ތެރެއިން މެއިންޓެއިންކޮށްގެން ރިކަވަރ ، ދިގު މުއްދަތެއްގައި ނަމަވެސް ރިކަވަރކުރެވޭނެ ގޮތަކަށް
މިކަންކަން ބައްޓަންކުރެވޭތޯ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޣަފޫރު.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ހަމަ ސާފުކޮށްލަން، މި އެސް.ޖޭ މޯލްއާ ޖެހިގެން އޮންނަ ބިން އެ ފަރާތަށް މިލްކުކޮށްދިނީ ފޭސް2-ގެ
ރުއްގަނޑު ސަރަހަ އްދުގައި ހަޓުތަކެއް އަޅަން ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައި ވަނީ. ދެން މިކަމުގެ
އިސްކޮށް ހުންނެވީ އެމް.ޑީ. އެހެންވީމާ، މި މަޢުލޫމާތުތައް އަޅުގަނޑުމެން ރަށު ތެރެއިން އިވެމުންދާނީ މިކަން
ހިނގައިފައިވާ ގޮތް ސާފުކޮށްދެއްވަފާނަންތޯ؟
49

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެސް.ޖޭ މޯލްގެ އެކްސްޓެންޝަން އޭރިއާ، ކުރީ ސަރުކާރުގައި އެ ތަން ބައްލަވައިގަންނަން ރިކުއެސްޓުކުރައްވާފައި
އޮތީ އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މި ސަރުކާރުން އައިސް، އަޅުގަނޑުމެންގެ ބޯޑު އައިސް އަޅުގަނޑުމެން
ރިކުއެސްޓުކުރީ މިވަރުގެ ކޮމްޕޯނަންޓެއް ކޮމާޝަލީ އަޅުގަނޑުމެން އެސް.ޖޭއަށް މިސާލަކަށް ވިއްކާ، އެ މީހުން
ރިކުއެސްޓު ކޮށްފައި އޮތީ. އެއީ ފަހުގެ ބޯޑު މީޓިންގސްތަކުގެ ތެރޭ ނުނިމި އޮތް ކަމެއް އެއީ އެ ކަމަކީ. ދެން
އަޅުގަނޑުމެން އަނެކަތި ކުރީ ކޮންގޮތަކަށްތޯ އެކަން އަޅުގަނޑުމެން އިނީޝިއޭޓު ކޮށްދޭނީ. އެސް.ޖޭގެ ފަރާތުން ތި
ރިކުއެސްޓް އާދޭ އަބަދުވެސް އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން އިނީޝިއޭޓު ކޮށްދިނީ، މިއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމާޝަލް
ކޮމްޕޯނަންޓެއް އެއްކޮށް ސޭލް މި އަޅުގަނޑުމެން ދޫކޮށްލަނީ. މާނައަކީ އެ ބޭފުޅުން އެ ބައްލަވައިގަންނަވަނީއޭ.
ބައްލަވައިގަންނަ ކަމުގައި ވަންޏާ އަޅުގަނޑުމެން ބޯޑުން އެންޑޯސްކޮށްދިނީ ޝަރުތުތަކެއް. އޭގެ ތެރޭގައި ތި ވިދާޅުވާ
20 މިލިއަން ޑޮލަރުގެ ސީ.އެސް.އާރު، 20 މިލިއަން ރުފިޔާގެ ސީ.އެސް.އާރު؛ ސޮރީ! އިނގޭތޯ. ޑޮލަރެއް ނޫން. 20
މިލިއަން ރުފިޔާގެ ސީ.އެސް.އާރު ކޮމްޕޯނަންޓަކަށް ހަޓުތަކެއް އަޅައިދޭން. އެކަން ކަންނޭނގެ ކުރިން ފާހަގަ
ތިކޮށްދެއްވީ. މިހާރު އަޅުގަނޑަށް ސާފުވެއްޖެ ތި ބޭނުންފުޅުވާ މަޢުލޫމާތު. އެ ހަޓުތައް އަޅައިދޭމަތިން
އަޅުގަނޑުމެންނަށް، މިކަން އަޅުގަނޑުމެން ކޮށްދީފާނަމޭ. އޭގެ ބޭނުމަކަށް މި ވަނީ އަޅުގަނޑުމެން ތަނެއް ސޭލް
ކުރާއިރުގައި އެވަރާ އެއްވަރުގެ ކޮމާޝަލް ކޮމްޕޯނަންޓެއް އިންކަމް ވަންނާނެ، ރެންޓަލް އިންކަމް ވަންނާނެ
ޕްރޮޕަރޓީއެއް ނޫނިއްޔާ ތަނެއް އުފެއްދުން އޭގެ ބޭނުމަކަށް ވެގެން އައީ. އެއީ، އެހެންވީމާ، އެ ނިޔަތުގައި
އަޅުގަނޑުމެން އެކަން ކުރީ. ދެން ބޯޑު އެންޑޯޒްމަންޓެއް އެގޮތަށް ހަދާފައި ފަހުން އަޅުގަނޑުމެން ބޯޑު
އެންޑޯޒްމަންޓެއް އަޅުގަނޑުމެން ނަގާފައި ހުންނާނެ އެ ޓުވެންޓީ މިލިއަން ރުފިޔާ އެހެން މަސައްކަތަކަށް
ރީލޮކޭޓުކުރަން ވެގެން. އެ ކޮމިއުނިކޭޝަން އެސް.ޖޭގެ އިސްވެރިންނާ އެކީގައި ކޮށްފަ އި ވާނެ މިހާރު. ދެން އޭގެ
ބީ.އޯ.ކިއު ހެދުމުގެ މަސައްކަތްތައް އެބަދޭ ކުރިއަށް. އެހެންވީމާ، ވަންސް އެ އެލޮކޭޝަންސް ބީ.އޯ.ކިއުގެ ފުރިހަމަ،
އަޅުގަނޑުމެންގެ ޕްލޭނިންގ ސައިޑުން ނިމިގެން އައިމަ އަޅުގަނޑަށް ދަންނަވަ އިލަން ކެރިދާނެ މިހާހިސާބެއްގައޭ ތި
މަސައްކަތް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރެވޭނީ.
50

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، އެމް.ޑީ ތި ވިދާޅުވަނީ ބިން ވިއްކީ ކަމަށްތޯ؟ ކިހާވަރެއްގެ އަދަދަކަށްތޯ އެ ބިން ވިއްކީ؟ އަޅުގަނޑަށް
މަޢުލޫމާތު ލިބޭގޮތުގައި 30 ހާސް އަކަފޫޓުގެ ބިމެއް އެއީ. އޭގެ ބިމުގެ އަގަށް ކިހާވަރެއް ލިބިލެއްވިތޯ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު މި ވަގުތު ހަނދާނެއް ނެތް އިނގޭތޯ. ތިއަށް ތައްޔާރުވެގެނެއް ނޫން އަޅުގަނޑު އައީކީ. އެއީ ދެން
ޕްރޮޕޯސަލްއެއް އެއީ އެސް.ޖޭއިން ހުށަހަޅުއްވާފައި އޮތް.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ އެ ބިން އެއީ ވިއްކި ބިމެއްތޯ އޭ؟ އެ ބިމުގެ ސީ.އެސް.އާރު ކޮމްޕޯނަންޓެއް ނޫންތޯއޭ
ހަޓުތައް އެއީ؟ އެއީތޯ އެމް.ޑީ ތި ވިދާޅުވާ ވާހަކައަކީ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެއީ ބިން، ވިއްކި ބިންތަކެއް ނޫން އިނގޭތޯ. ވިއްކި ބިންތަކެއް ނޫން. އެއީ ސީ.އެސް.އާރު ކޮމްޕޯނަންޓެއްގެ ، އެ
އޭރިއާގެ ސީ.އެސް.އާރު ކޮށް އެ ބޭފުޅުން 20 މިލިއަންގެ އިންވެސްޓްމަންޓެއް ހަދައިދޭން މި ޖެހެނީ އެޗް.ޑީ.ސީއަށް.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކޮބައިތޯ އެ ބިމަށް އެޗް.ޑީ.ސީއަށް ލިބޭ ފައިސާއަކީ އެހެންވެއްޖެއްޔާ؟ ސީ.އެސް.އާރަކީ ބިމެއް ގަނެފައި އަދި އިތުރަށް
ކޮށްދޭންޖެހޭ ކަމެއް އެއީ. ސީ.އެސް.އާރު މި ކިޔަނީ އެހެންވީމަ. ސީ.އެސް.އާރަށް ބިމެއް ދޭއިރުގައި ސީ.އެސް.އާރަށް
51

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ދިން ބިމުގެ އަގެއް ވެސް އޮންނަންޖެހޭ ނޫންތޯ؟ ހަމައެކަނި ސީ.އެސް.އާރު ދޭ ގޮތަކަށް 30 ހާސް އަކަފޫޓު ބިމެއް
ހުލުމާލެއަކުން ނުދެވޭނެނޫންތޯ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ތި ލިބިފަ އި އޮތް މަޢުލޫމާތު ކުށެއް، ކުށެއް އެބައުޅޭހެން އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު މި ސާފު، އާދެ!
އަޅުގަނޑު ސާފުކޮށްދޭންވެގެން މި އުޅެނީ އިނގޭތޯ. މިހާރު ހަޓުތައް އަޅާ އޭރިއާއަކީ އެޗް.ޑީ.ސީގެ ތަނެއް އިނގޭތޯ.
އެ ތަނަށް ގެންނަން ބޭނުންވާ ހަޓުތަކަށް އިންވެސްޓުކޮށްދޭށޭ މި ބުނަނީ އެސް.ޖޭ މީހުން ކައިރީގައި، އެސް.ޖޭ
ކޮމްޕެނީ ކައިރީގައި މި ބުނަނީ ތި ބޭފުޅުންގެ ސީ.އެސް.އާރު ކޮމްޕޯނަންޓަކުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ތަނަށް
އިންވެސްޓުކޮށްދޭށޭ، މި ހަޓުތަކަށް އިނގޭތޯ، 20 މިލި؛ އިންވެސްޓުކޮށްދިނުމަށްފަހުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ ބިން
އެ މީހުން ހަވާލުކުރަންޖެހޭނެ. އަދި އެ ތަން ވެސް ހަވާލެއްނުކުރޭ އެ މީހުންނަކާ. އެ ހަވާލުކުރީމަ އެ ތަނުން
އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ މަންފާ ލިބޭނޫންތޯ ދެއްތޯ؟ ދާއިމީ ރެންޓަލް އިންކަމްއެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބޭނެ
ޕްރޮޑަކްޓެއް އަޅުގަނޑުމެން އުފައްދަން ބޭނުންވީ. އެއީ. އެހެންވީމާ، ބިމެއް ދީގެނެއް ނޫން މި އުޅެނީކީ އިނގޭތޯ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމަ އެމް.ޑީ ތި ވިދާޅުވަނީ އެސް.ޖޭ މޯލްއާ ޖެހިގެން އޮތް ބިން ހަވާލެއްނުކުރެއޭ، އެ ބޭފުޅުންނަކަށް އެ ބިމެއް
ނުދެއޭތޯ ތި ވިދާޅުވަނީ؟ އެއްވެސް ބިމެއް އެސް.ޖޭއަކަށް ދީފައެއް ނޯންނާނެތޯ މިކަމާ ގުޅިގެނެއް؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު މީގެ ދެ ކޮމްޕޯނަންޓެއް މި އުޅެނީ އިނގޭތޯ. އެސް.ޖޭގެ މޯލްއާ އިންވެގެން އެބަ އޮތް ބިމެއް. އެ ތަން
ގަންނަންވެގެން، މުޅި ތަން އެއްކޮށް ގަންނަވެގެން އެސް.ޖޭއިން ހުށަހަޅުއްވާފައި އޮތީ އިނގޭތޯ. ދެން އެއީ މި ކުރީ
ސަރުކާރުން ހުށަހަޅުއްވާފައި އޮތް ހުށަހެޅުއްވުމެކޭ. މިހެން އޮއްވާ އަޅުގަނޑުމެން އެ ތަން ވިއްކައިލާ ކަމުގައި
ވަންޏާމު އެބަ ރެވެނިއު އެއް ގެއްލެއޭ އެޗް.ޑީ.ސީއަށް އޭގެ ޒާތުގައި ދަންނަވާ ކަމުގައި ވަންޏާމު. ރެވެނިއު އެއް ގެއްލޭ
ކަމުގައި ވަންޏާމު ކޮބައިހެއްޔޭ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބޭނެ ކޮމާޝަލް ކޮމްޕޯނަންޓެއް ދެން އުފެއްދޭނެ ގޮތަކީ. އެއީ މި
52

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
މެނޭޖްމަންޓުން އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނި ގޮތަކީ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އޭގެ ބަދަލެއްގެ ގޮތުގައި އެ ފުރުޞަތު ދޭ
ކަމުގައި ވަންޏާމު އެ ތަނަށް އެ ދައްކަންޖެހޭ އަގު ދައްކާފައި އަދި އޭގެ އިތުރުން ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަޖެހޭ 20
މިލިއަން ރުފިޔާގެ ސީ.އެސް.އާރެއް އެ މީހުން އިންވެސްޓުކޮށްދޭން. އެއީ މި ދެ ކަމެއް މި އުޅެނީ އިނގޭތޯ.
އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ، ޕިކްޗަރ ސާފުވެއްޖެ ކަންނޭނގެ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ކުރާ ސުވާލެއް، އިނގޭތޯ. އެސް .ޖޭއާ ޖެހިގެން އޮތް ބިން އެއީ އެސް.ޖޭ ބޭފުޅުންނަށް ވިއްކާ ބިމެއްތޯ
ނޫނިއްޔާ ސީ.އެސް.އާރު މެދުވެރިކޮށް ހިލޭ ދޭ ބިމެއްތޯ؟ ވިއްކަނީތޯ ސީ.އެސް.އާރު، 20 މިލިއަންގެ ސީ.އެސް.އާރެއް
ދޭތީ ހިލޭ އެ ބިން ދެނީތޯ؟ އެ ސުވާލު އަޅުގަނޑަށް ސާފުވާންޖެހެނީ. ދެން އަޅުގަނޑު އަދި އެބަ އޮތް އެއް ސުވާލު.
ދެ ސުވާލުވަރު އެބައުޅޭ ކުރަން . ދުއިސައްތަ މިލިއަން ރުފިޔާގެ ލޯނެއް ތިލަފުށީ ޝޯ ޕްރޮ ޓެކްޝަން ޖެހުމަށް ޓަކައި
އެޗް.ޑީ.ސީއަށް ވަނީ ނަގާފައި، ނޫނީއްޔާ ނެގުމުގެ މަރުޙަލާ ތެރޭގައި. ލޯނު ނަގާފައިވާ ކަމަށް ވަންޏާ މިހާރު އެ ޝޯ
ޕްރޮޓެކްޝަން ޖެހުމުގެ މަސައްކަތް އެބަދޭތޯ ކުރިއަށް؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޓޫ ހަންޑްރެޑް މިލިއަން އެޗް.ބީ.އެލްއިން އަޅުގަނޑުމެން ނެގިން. ވޯކިންގ ކެޕިޓަލް އަޅުގަނޑުމެން އެ ޓޫ ހަންޑްރެޑް
މިލިއަން ނެގީ އިނގޭތޯ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
މި ތަނަށް އައި ޑޮކިއުމެންޓުގައި އިނީ ތިލަފުށިގައި ޝޯ ޕްރޮޓެކްޝަން ޖަހަން އޮތް ކަމަށް ލިޔުން ފޮނުވާފައި ވަނީ.
އެހެންވީމާ، ތި ވިދާޅުވަނީ އެހެން ބޭނުމެކޭ އޭގެން ކުރީ. އެހެންތޯ ތި ވިދާޅުވަނީ؟
53

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ނޫން، ތި ވިދާޅު ؛ ތިލަފުށީގެ ޝޯ ޕްރޮޓެކްޝަންއާ މި ހުރިހާ މަސައްކަތްތަކާ އެއްކޮށް ނެގި ފައިސާއެއް ފައިސާއަކީ
އިނގޭތޯ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު ތިލަފުށީގެ ޝޯ ޕްރޮޓެކްޝަންގެ އެއްވެސް ކަމެއް އެބަދޭތޯ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
މި ވަގުތު ނުދޭ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދެން ފުށިދިއްގަރުފަޅަކީ އެޗް.ޑީ.ސީގެ އެސެޓެއްތޯ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު ރަސްމީކޮށް އެޗް.ޑީ.ސީއާ ހަވާލުކޮށްފައިތޯވީ ފުށިދިއްގަރުފަޅު؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
54

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ހަވާލުކުރުމަށް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިޔުން އައިސްފައި އެބަ އޮތް އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިޔުން އައިސްފައި
އެބަ އޮތް ރައީސް އޮފީހުން. ދެން ރަސްމީކޮށް އަޅުގަނޑުމެން އެގްރީމެންޓް ސޮއިކުރުމުގެ މަރުޙަލާ ދެން ބެލެންސް
އޮތީ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެގްރީމެންޓުގައި ސޮއިނުކުރާއިރުގައި ފުށިދިއްގަރުފަޅަށް އެތައް އިންވެސްޓެއް މިހާރު އެޗް.ޑީ.ސީން ކޮށްފީމެއް ނޫންތޯ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެ އެލޮކޭޝަންސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަދައިދީފައި އޮތީ އިނގޭތޯ. އެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑު މި ދެންނެވީ.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު ފުށިދިއްގަރުފަޅުގައި ބިންހިއްކުމުގެ މަސައްކަތް ކިތައް ކުންފުނިން އެބަ ކުރިއަށްގެންދޭތޯ؟ އަދި އެ ގެންދާ
ކުންފުނިތަކުގެ ނަން ހާމަކުރެވިދާނެތަ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ތިލަފުށި، ރަސްމާލޭގެ 3 ކުންފުންޏެއްގެ ރިކްލެމޭޝަން މަސައްކަތްތައް އެބަ ކުރިއަށްގެންދޭ އިނގޭތޯ. ރަސްމާލޭގެ
މިޑް.އެފް.ސީގެ ތްރޫކޮށް ދާ އެއް ކޮމްޕޯނަންޓަކާ އި އަދި އޭގެ އިތުރުން ސީ.އާރު.ސީ.ސީއާއި އަދި އޭގެ އިތުރުން
އެމް.އެމް.އީ ، އެއީ މިޑް.އެފް.ސީގެ ދަށުން އަންނަނީ، ސީ.އާރު.ސީ.ސީ ކިޔާ ޗައިނާ ކުންފުންޏެއް އަދި އޭގެ އިތުރުން
އަޅުގަނޑުމެން ޗައިނާ ހާބަރއާ ވާހަކަ ދައްކަމުން މި ގެންދަނީ މިހާރު އެ ކަންކަން ކުރަން.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަހު ސުވާލު އިނގޭތޯ. އެމް.ޑީ ގަބޫލުކުރައްވަންތޯ 8 މިލިއަން 7 ލައްކަ ރުފިޔާއަށް އެއީ ލިފްޓެއްގެ އަގު އެއީ ހަމަ
އަގުތޯ އެއީ ހަމަ؟ ކުރީގައި ވިދާޅުވެއްޖެ 18.3 މިލިއަން ޑޮލަރަށް 32 ލިފްޓު ބައްލަވައިގަތް ވާހަކަ. ލިފްޓެއްގެ އަގު
55

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
އޭރުން އެބަޖެހޭ 8 މިލިއަން 7 ލައްކަ ރުފިޔާ. އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ވެސް ހަމަ ލިފްޓު ގަނެގެން ބަހައްޓައިގެން އުޅޭ
މީހުން ގޭގޭގައި ވެސް. އަދި ދެން އޭގެ ދެ ލިފްޓުވަރުތާ ވާނީ އިތުރަށް 25، މި ބުނީ ބަދަލުވީ 25 ބުރިއަށް؟
އެކަމަކު ހަމަ ގަބޫލުފުޅުކުރައްވަންތޯ 8.7 މިލިއަން ރުފިޔާ އެއީ ހަމަ ލިފްޓެއްގެ އަގު ކަމަށް ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ހިޔާގެ އޭރިއާގެ ޕްރޮޖެކްޓް މެނޭޖުކޮށްދެނީ އެޗް.ޑީ.ސީގެ ފަރާތުން އިނގޭތޯ. ހިޔާގެ އޭރިއާގެ ލިފްޓުގެ ކޮމްޕޯނަންޓް،
އެއީ އިކޮނޮމިކް ކައުންސިލުން ނިންމާފައި އަޅުގަނޑުމެންނާ ހަމައަށް އައިސްފައި އޮތް ނިންމުމެއް. އެ ޕްރޮޖެކްޓު
މެނޭޖުކޮށްދެނީ އަޅުގަނޑުމެން.
ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އޯކޭ ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޒާން، ޑރ.
ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަމްހީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ ޗެއަރ. އަޅުގަނޑުގެ ފުރަތަމަ ސުވާލަކީ، ހުޅުމާލޭގައި މި ވޯޓަރޕާކު އަޅަން ދީފައި އިން ބިން،
ދެން މި ބިން މިގޮތަށް އޮންނަތާ ވެސް ވަރަށް ދުވަސްވެއްޖެ. މިއީ ރައްޔިތުންނަށް ބިރުވެރި ސަރަހައްދެއް ގޮތުގައި
މި ސަރަހައްދު ވެސް މި ވަނީ. އެހެންވީމާ، މި ސަރަހައްދު، މި ޕްރޮޖެކްޓް ދެން އަޅުގަނޑަށް އެނގޭ ދެން ލީގަލް
އިޝޫސްތަކެއް ވެސް އުޅޭނެކަން. މިއަށް ހައްލެއް ލިބޭނެ ކަމަށް ތި ބޭފުޅުން ގަބޫލުކުރަނީ ކޮންދުވަހަކުން؟ މި
56

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ކޮބައިތޯ މި ޕްރޮޖެކްޓާ ގުޅިގެން އެޗް.ޑީ.ސީއަށް ލިބެންޖެހޭ ކިހާ ފައިސާއެއް އެބަހުރިތޯއޭ؟ އަދި އެ ނޫނިއްޔާ
އެޗް.ޑީ.ސީން ކޮމްޕެންޒޭޝަނެ އް ގޮތުގައި މި ޕްރޮޖެކްޓާ ގުޅިގެން ފައިސާއެއް ދޭންޖެހިދާނެތޯއޭ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވޯޓަރ ތީމް ޕާކަކީ ދުވަސްވީ އަދި ޒަމާންވީ މައްސަލައެއް . ހުޅުމާލޭގެ ވަކި، ބޮޑު ސަރަހައްދެއް އޭގެ ޒާތުގައި
ނުކުރެވި އޮތް ކަމެއް. އާދެ! ނުކުރެވި އޮތް ކަމެއް. އަޅުގަނޑުމެން އެބަ މަސައްކަތްކުރަން އެ ތަނުގައި ހަމަ ވޯޓަރ
ތީމް ޕާކަކާއި އަދި އޭގެ އިތުރުން ކުޑަކުދިން ކުޅޭ ގޯކާޓު ފެސިލިޓީ އިނގޭތޯ. ގޯކާޓު ފެސިލިޓީ، ރޭސިންގ ޓްރެކް
އަދި އެހެނިހެން ވަސީލަތްތައް އެތާ ގާއިމުކުރުމަށް ޓަކައި ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތްތައް ކުރެވޭ ؛ ޕްލޭނެއް
އެކުލަވައިލެވިފައި، އެއަށް ޑިޒައިންކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކެއް ލަންކާގެ ބަޔަކާ އެކީގައި ސޮއިކުރެވިގެން،
އެމް.އޯ.ޔޫއެއްގަ އި ސޮއިކުރެވިގެން އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ކުރިއަށްގެންދަން. އަޅުގަނޑުގެ އުއްމީދަކަށް؛ އޭގެ ބައެއް
އޭރިއާތަކުގެ އީ.އައި.އޭ ޕްރޮސެސް އެބަދޭ މިހާރު ކުރިއަށް. އީ.އައި.އޭ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބުނުހާ އަވަހަކަށް އެ
ތަނުގެ ރެސްޓް އޮފް ދަ އޭރިއާ އަޅުގަނޑުމެންގެ އަމިއްލަ، ހުޅުމާލެއިން ނަގާ ސޭންޑް އެ ތަނަށް ޑަމްޕުކޮށްގެން
އަޅުގަނޑުމެން އެ އޭރިއާ ހިއްކައިގެން އަޅުގަނޑުމެން އޭރިއާ އިތުރަށް ރީ-ޑިވެލޮޕްކުރަން އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނުން
އަމާޒަކީ. އަޅުގަނޑު ގެ އުއްމީދަކަށް ވަނީ ކުރިއަށް އޮތް އަހަރު ތެރޭގައި އެ މަސައްކަތްތައް ފަށައިގަނެ ، ވީހާވެސް
އަވަހަކަށް އެ ތަނަކީ ތި ވިދާޅުވި ނާމާން ގޮތެއްގައި އޮތް އޮތުން ބަދަލު ގެނެސް، އެ ތަނަކީ ހަމަ އަރބަން އައިލް
އެޑްވެންޗަރ، އެޑްވެންޗަރ ޕާކެއްގެ ގޮތުގައި އެ ތަން ތަރައްޤީކުރުން. އެހެންވީމާ، އެ އަމާޒުގައި އަޅުގަނޑުމެން
މިހާރު މަސައްކަތް ފައްޓާފައި މި ވަނީ. ދެން އެ ތަނުގެ ކޮންޓްރެކްޓަރއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ، އެ
ޓަރމިނޭޓުކުރެވިފައި ވަނީ، އެ އެގްރީމެންޓު ބާތިލުކުރެވިފައިވާއިރުގައި އެ މީހުންނަށް ރެންޓުގެ ގޮތުގައި
އޯވަރޑިއުގައި ގާތްގަނޑަކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ އޮތް 10 ވަރަކަށް މިލިއަން ރުފިޔާ. ދެން ހަމަ އެއާއެއްކޮށް އެ
ބޭފުޅުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އަތުން ސީކްކުރާ ބައެއް ކަންތައްތައް އެބަހުރި. ފައިވް ހަންޑްރެޑް ތައުޒަންޑް
ޑޮލަރސް ކޯޓުން ކްލެ އިމްކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކެއް އެބަދޭ ކުރިއަށް އިނގޭތޯ. ކްލެއިމްކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކެއް
އެބަދޭ ކުރިއަށް އިނގޭތޯ. ދެން ވަރަށް ރީސެންޓްލީ އަޅުގަނޑުމެން އެ ކޭސް ވިތްޑްރޯކުރުން އަޅުގަނޑުމެން
ލީގަލްއިން އެ ކޮމްޕޯނަންޓު ނަގާފައި، އަނެއްކާ އަނބުރާ ކޯޓަށް ވެއްދުމުގެ މަސައްކަތްތަކެއް އެބަ ހިނގާ. ދެން އެ
ބޭފުޅުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ ރިކްއެސްޓުކުރޭ، އެ ބޭފުޅުންގެ އިންވެސްޓްމަންޓް ރިކަވަރކުރަން ވަކި
57

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
އަދަދުތަކެއް ޖަހާފައި އެބަހުރި ސިޓީ ފޮނުވާފައި. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ހިތް އޮތީ ކުރިއަށް އޮތްތާ އެ ކަންކަން
ހައްލުވާނީ ކޯޓު މެދުވެރިކޮށޭ.
ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަމްހީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ހުޅުމާލޭގައި ހަމަ އަދި އެއާ އެއްކޮށް އެމް.ޕީ.އެލްއަށް ވެސް ވަރަށް ބޮޑު ބިމެއް ދެވިފައިވޭ. ދެން ރެސިޑެންޝަލް
އޭރިއާއަކާ ވަރަށް ކައިރިން. ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ފަހުން މަނިކުފާނު ވެސް ހަވާލުވި ފަހުންހެން އަޅުގަނޑު
ގަބޫލުކުރެވެނީ. އެމް.ޕީ.އެލްއިން ޕޯޓް ސަރަހައްދު ފުޅާކުރާ ތަން ނޫނީ ބޮޑުކުރާ ތަން ފެނިގެންދިޔަ. އެއީ ފައިސާ
ދައްކައިގެން އެ ބޭފުޅުން ހޯއްދެވި ބިމެއްތޯއޭ؟ ނޫނީ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ކަންބޮޑުވުމަކީ، ރައްޔިތުންގެ ކަންބޮޑުވުމަކީ
ކުރިމަތީގައި މިހުރީ ބައިވަރު މީހުން ދިރިއުޅޭ އެޕާޓްމަންޓްސް. ވަރަށް އުނދަގޫ 24 ގަޑިއިރު އޮޕަރޭޝަނެއް
ހުޅުމާލޭގައި އެމް.ޕީ.އެލްއިން ކުރިއަށް އެ ގެންދަނީ. ހަމަ ރައްޔިތުންނަށް ހަމަ ބޮޑެތި ގެއްލުންތައް އަދި ދެން ދުމާއި
ހަމަ ހިރަފުހުގެ ހަމަ ވޭން އެބަ އަޅުގަނޑުމެން ތަހައްމަލުކުރަންޖެހޭ. އެހެންވީމާ، މި ކަމަށް ކޮންކަހަލަ ހައްލުތަކެއްތޯ
އެޗް.ޑީ.ސީން ވިސްނާފައި އިނީ ؟ އެންމެ ބޮޑު ކޮންސަރނަކީ އެ ތަން ބޮޑުވަމުން ދިޔުން.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑުމެން މި މެނޭޖްމަ ންޓުން އައިސް ކުރިން ދެވިފައި އޮތް ހަންޑްރެޑް ތައުޒަން ޑް ސްކުއަރ ފީޓްގެ ލޭންޑް އެ
މީހުން އަތުން ވާނީ އަނބުރާ ނަގާފައި މިނިސްޓްރީ އޮފް އެންވަޔަރަންމަންޓާ ހަވާލުކޮށްފައި. މިހާރު އެ ބޮޑު ކުރާ
ކުރުން އަސްލުގައި ނިމުމަކަށް އަންނަންޖެހޭ. އެ ހަންޑްރެޑް ތައުޒަންޑް ސްކުއަރ ފީޓް ކުރިން އެ އިނދީ ޓެމްޕަރަރީ
ޕަރޕަސްއަށް އެލޮކޭޓުކުރެވިފަ އި. އަޅުގަނޑުމެން ދަންނަވާފައިވާނެ އެ ރިމޫވްކޮށްފަ އި އެ އޭރިއާ މިހާރު މިނިސްޓްރީ
އޮފް އެންވަޔަރަންމަންޓާ ހަވާލުކުރަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އުއްމީދަކީ ކުރިއަށް އޮތް ތާނގައި ތި ވިދާޅުވި
ކަންތައް ހައްލުވެގެން އަންނާނެ ކަމަށް. އަޅުގަނޑުމެން އެއްވެސްވަރަކަށް ބާރެއް ނާޅަން އެ އޭރިއާ އިތުރަކަށް
ފުޅާވެގެންދާކަށް. އަޅުގަނޑު ބޮޑަށް ބާރުއަޅަނީ މި ހަމަ އެ ބޭފުޅުންގެ ކޮންޓެއިނަރސްތައް ހަމަ މިހާރު އެ އިން ޕޯޓް
ސަރަހައްދުގައި މެނޭޖުކުރުމަށްފަހު، ބާކީ ބައި ތިލަފުށްޓަށް ރީ-ލޮކޭޓުކޮށްގެން ކުރިއަށް ގެންދިއުން.
ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަމްހީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
58

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
އަޅުގަނޑު ފަހު ސުވާލެއްގޮތުން ކޮށްލަން ބޭނުން، އަދިވެސް އެބަ އޮތް، އަޅުގަނޑު، އެޗް.ޑީ.ސީއަށް ވެސް
ފަހަރެއްގައި ފައިސާއެއް ވެސް ލިބިދާނެ ކަންނޭނގެ. ހުޅުމާލޭގައި އެބަހުރި 3 ކޮޓަރި އެކަމަކު ދެ ފާޚާނާ ހުރި ވަރަށް
ގިނަ އެޕާޓްމަންޓްސް. ވަރަށް ތަނަވަސް އެޕާޓްމަންޓްސްތަކެއް އެ އެޕާޓްމަންޓްސްތަކަކީ. ދެން ވަރަށް ގިނަ ރައްޔިތުން
އަޅުގަނޑުމެން ކެމްޕޭނުގައި އުޅުނު އިރު ވެސް ރިކްއެސްޓެއް މިތާނގައި އިތުރު ފާޚާނާއެއް ހެދުމުގެ، މި ކުރެވިދާނެ
ކަމެއްތޯ؟ އޭރު ވަރަށް ގިނަ އިތުރު ޢާއިލާތައް ދިރިއުޅުމުގެ ފުރުޞަތު އެބަ ލިބޭ. މިކަހަލަ ފުރުޞަތުތަކެއް ނެތްތޯއޭ
ތި ބޭފުޅުން ޕްލޭންގެ ތެރެއިން ޙައްލުކުރެވޭނެ، ކޮންމެވެސް ކަހަލަ ހައްލެއް ގެންނަން އަދި ފައިސާއެއް ދީގެން
ނަމަވެސް މިކަން ކުރެވޭނެ އެއްވެސް ކަހަލަ ގޮތެއް؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ހެދިފައި ހުރި އެޕާޓްމަންޓަކަށް ބަދަލެއް އަންނަ ކަމުގައި ވަންޏާ، ބަދަލެއް ގެންނަ ކަމުގައި ވަންޏާމު އެ ބަދަލަކަށް
ރިކުއެސްޓުކުރީމަ މިކޮޅުން އެ ބަދަލަކީ އެ ތަނަށް ގެނެވޭނެވަރުގެ ، ވާހަކައަކީ އެ ތަނުގެ ސްޕަރ ސްޓްރަކްޗަރއަށް
ބަދަލެއް ނާންނާނަ ކަހަލަ ކަންތައް ތަކުގައި ހުއްދަ ދޭ ބައެއް ކަންކަމުގައި އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، ތި ދެންނެވި
ކަންތަކަށް ސީދާ ސްޕެސިފިކަލީ އޮތް ގޮތެއް އަޅުގަނޑަކަށް މި ވަގުތު ދަންނަވާކަށް ނޭނގެ. އެކަމަކު ފުރުޞަތު ދޭ
ވާހަކަ އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލީ. ނެތް ކަމެއް ނޫން ތިއީކީ. ނުކުރެވޭވަރު ކަމެއްވެސް ނޫން ކަންނޭނގެ މެންބަރު ތި
އިޝާރާތްކުރައްވަނީ.
ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަމްހީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިއީ އެއްކަލަ ވަރަށް ގިނަ 100، އަޅުގަނޑަށް ދެން ސީދާ ނަންބަރުތަކެއް ނޭނގެ. މިއީ ގާތްގަނޑަކަށް 3 ބުރިއަށް
ހެދިފައި ހުރި އިމާރާތްތަކުގެ ވާހަކަ މި ދައްކަނީ އިނގޭތޯ. ލިފްޓެއް ނުހުންނާނެ މި ތަންތަނަކުއެއް. އެކަމަކު މި ތަން
ތާނގައި ވަރަށް ތަނަވަސް އެޕާޓްމަންޓްސްތަކެއް ހުންނަނީ. އެކަމަކު ހުންނަނީ ދެ ފާޚާނާ، 3 ކޮޓަރި. އެހެންވީމާ،
އިތުރު ފާޚާނާއެއް ލެވޭނެ ކަހަލަ ގޮތެއް އެޗް.ޑީ.ސީން ، އިންވެސްޓްމަންޓެއް ކޮންމެވެސް ބަޔަކު ކުރަންޖެހޭ.
އެޗް.ޑީ.ސީން ކަންނޭނގެ ކުރެވޭނީ އަދި ރައްޔިތުން އަތުން އެ ފައިސާ ލިބޭ ގޮތަކަށް ނަމަވެސް. މިކަހަލަ ޕްލޭނެއް
އެހެން ކުރެވިދާނެ ކަމެއްތޯއޭ އެ އަސްލު؟
59

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑުމެންގެ ވިސްނުމަކު ނެތް މި ވަގުތުގައި އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ތި ގޮތަކަށް ތިކަން ކުރާކަށް. އަޅުގަނޑު
މީގެ ކުރިން މި ފާހަގަކުރީ އެ ބޭފުޅުން އިންޑިވިޖު އަލީ އެކަން ކުރާ ކަމުގައި ވަންޏާމު ކުރެވޭނެ މަގު އޮންނަކަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
؟
ޑރ. ނިމުނީ އެހެންނޫންތޯ
ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން މަރުޒޫޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
މި ޕީ.ސީ.ބީން އާންމުކޮށްފައި މި އޮތް ކުންފުނިތަކުގެ ޑިރެކްޓަރުންނާ ގުޅޭ ގަވާއިދުގައި ބުނެފައި އެބަވޭ
ކުންފުނިތަކުގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ މާލީ ބަޔާން ކޮންމެ އަހަރަކު ވެސް ހާމަކުރަންވާނެ ކަމަށް. ކުންފުނީގެ ވެބްސައިޓުގައި
ފެންނަން ހުންނަން ޖެހޭނެ ކަމަށް. އަދި ޕީ.ސީ.ބީއަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭނެ ކަމަށް ވެސް. މިއީ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް.
ކޮރަޕްޝަންގެ ބޮޑެތި ތުހުމަތުތައް އަބަދުވެސް އެކި ފަރާތްތަކަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ އިރު އެ ކަންތައްތަކުން ބަރީއަވެވޭނީ
ވެސް މިގޮތަށް މާލީ ބަޔާންތައް އާންމު ކުރީމަ. އެމް.ޑީގެ މާލީ ބަޔާން އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެނޭ އެޗް.ޑީ.ސީ
ވެބްސައިޓަކުން. ކޮންއިރަކުތޯ އެކަން ކުރައްވަނީ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
60

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ވެބްސައިޓުގެ މަސައްކަތްތަކެއް އެބަދޭ ކުރިއަށް. އިރާދަކުރެއްވިއްޔާ ކުރިއަށް އޮތް ތާނގައި އަޅުގަނޑު ހުރިހާ
ތަފުސީލުތަކެއް ތީގެން އަދި ބޯޑު މެންބަރސްގެ ހުރިހާ މަޢުލޫމާތުތަކެއް ތީގެ ތެރެއިން ފެނިގެންދާނެ.
ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން މަރުޒޫޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޕީ.ސީ.ބީއަށް ހުށަހަޅާފައިތޯ އޮތީ މާލީ ބަޔާން؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ނޫން.
ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން މަރުޒޫޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކޮންދުވަހަކުތޯ އެކަން ކުރައްވާނީ؟ މިހާރު 31 ޖަނަވަރީގައި ކުރައްވަންޖެހޭ ކަމެއް އަދި މިހާރު ޑިސެންބަރު ދެއްތޯ؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވަގުތުކޮޅެއް އެބައިން ނޫންތޯ؟
ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން މަރުޒޫޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
މި އަހަރުގެ ޖަނަވަރީގައި ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް އިނގޭތޯ. މިހާރު މިއީ ޑިސެންބަރު. އަސްލު މި ގަވާއިދުގައި އޮތްގޮތުން
ކޮންމެ މީލާދީ އަހަރެއްގެ 31 ޖަނަވަރީގެ ކުރިން ކުރައްވަންޖެހޭ ކަމެއް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ
އިލްތިމާސްކުރަން ވީއެންމެ އަވަހަކަށް އެކަން ކުރައްވަން. ދެން ދެވަނަ ކަމަކަށް ތި ބޭފުޅުން ކުރިން ފޮނުވި
61

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
މަޢުލޫމާތު ސައްޙަ ނޫން ކަމަށް އެމް.ޑީ ވެސް ތި ވިދާޅުވީ. އެހެންވީމާ، އެ މަޢުލޫމާތު ފުރިހަމަކުރައްވާފައި މި
ކޮމިޓީއަށް އަލުން ފޮނުއްވައިދެއްވުން އެދެން އިނގޭތޯ.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެބަ އޮތްތޯ އެއްޗެއް ވިދާޅުވާން.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ކުރިން މާލީ ބަޔާން އޮންނާނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅާފައި އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުގެ މާލި ބަޔާން
ނިމިފައި އޮންނާނީ މި ދިޔަ އަހަރުގެ 28 ނޮވެންބަރުގައި މާލީ ބަޔާން، އެ ހިސާބާ ހަމައަށް މާލީ ބަޔާން އޮންނާނީ،
ތި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އިންނަ ވަން އިޔަރ ޕީރިއަޑެއްގައި މާލީ ބަޔާން، އެއް އަހަރު ވީމަ ހުށަހަޅަންޖެހޭ އެއްޗެއް ،
އަޅުގަނޑު އުއްމީދުކޮށްގެން ހުރީ އެއަށް ވަގުތުކޮޅެއް ލިބޭނެ ކަމަށް. އެހެންވިމާ، އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ޕީ.ސީ.ބީއަށް
ހުށަހަޅަންޖެހޭ އެއްޗެއް އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހަޅާނަން އިނގޭތޯ. އެއީ އަޅުގަނޑު އޭގައި ދަންނަވަން އޮތް ވާހަކައަކީ.
މިތާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް އޮންނާނީ އަޅުގަނޑުމެން އަޅުގަނޑުގެ މާލީ ބަޔާން ހުށަހަޅާފައި.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިތުރު ސުވާލެއް؟ މިހާހިސާބުން އަޅުގަނޑު ދެން ކޮމިޓީ ނިންމައިލަން ހިފާނަން. އެބަ އޮތްތޯ؟
ފުނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު މަމްދްޫޙ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުގައްރިރު. ކެލާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ދެން ހަމަ މި ސުވާލު އަހައިލައިފި ކަންނޭނގެ
އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ. އެކަމަކު ތަންކޮޅެއް، އެހާ ބޮޑަކަށް އަޅުގަނޑަކަށް ސާފެއްނުވި. ކުރީގައި ، މި 2023 ވަނަ
62

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
އަހަރު މި ބިން ދޫކޮށްގެން ކިހާވަރެއްގެ ގެއްލުމެއްތޯ ކުންފުންޏަށްވީ؟ ކެލާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވެސް އެ
ސުވާލުކޮށްލައިފި. އޭގެ އެއްވެސް ފިގަރއެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބިދާނެތޯ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
މީގައި އަޅުގަނޑަށް އެ ވަގުތުގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެއްޗެއް ދަންނަވައިލަން ނުކެރުނީ، މީގައި ޕްރޮސެސްތަކެއް
މިކޮޅުން ރިކުއެސްޓުކުރައްވައިގެން، މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީއަކުން ރިކްއެސްޓުކުރައްވައިގެން އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް ވެސް އެބަ
ޕްރޮސެސް އެބަ ކުރައްވާ އިނގޭތޯ. މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސާއި އަޅުގަނޑުމެންނާ ވެސް ގުޅިގެން އެބަ މީގެ
އިންވޯލްމެންޓެއް އެބަދޭ. މިއަދާ ހަމައަށް ވެއްޖެ ކަމުގައި ވަންޏާމު އެ އަދަދެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް، ގާތްގަނޑަކަށް
އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއްބަސްވެވޭ އަދަދެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދަންނަވައިލެވިދާނެ. ގާތްގަނޑަކަށް 5.4 ބިލިއަން
އިނގޭތޯ ރުފިޔާގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ވަގުތު ސެޓްލްމެންޓަކަށް ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީއާ އެކީ އަންނަ
ކަހަލަ ގޮތަކަށް އެގްރީމެންޓެއްގައި ސޮއިކުރެވޭ ވާހަކަ މިހާރު މި ދެއްކަނީ. އެކަމަކު މިކަން ވެސް ނިމެން އޮތީ ޖުމުލަ
ގޮތެއްގައި މީގެ ސަބަބުން ކިހާ އަދަދެއްގެ ގެއްލުންތޯ އެޗް.ޑީ.ސީއަށް ، ވެރިފައިކުރެވިފައި މި ނިންމުނީމަ އިނގޭތޯ.
މީގެ ތެރޭގައި ހަމަ އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލަން ބޭނުން، ސަރުކާރަށް އަދި ދައުލަތަށް ބިން ވިއްކާ އަދަދާއި އަދި އޭގެ
އިތުރުން ދެން ކޮމާޝަލް ބޭނުންތަކަށް އެހެން ތަންތަނަށް ވިއްކާ އަދަދާއި، މި އަގުގެ ތަފާތުތަކެއް ހުރޭ އިނގޭތޯ.
އެހެންވިމާ، މި ވަގުތަށް ދަންނަވައިލަން، ދަންނަވައިލެވޭނެ އަދަދު އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވައިލީ.
ފުނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު މަމްދްޫޙ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ . ދެން ދެވަނަ ސުވާލެއްގޮތުން އަޅުގަނޑު ހަމަ އަހައިލަން ބޭނުންވަނީ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޒާން
ވެސް ކޮށްލައިފި. އެކަމަކު އަޅުގަނޑަށް ވެސް ހަމަ މި ސުވާލަށް ވެސް އެއްކަލަ ލިބުނު ޖަވާބުގައި އެހާ ސާފުނުވާތީ ،
މިހާރު ގާތްގަނޑަކަށް އަޅުގަނޑުމެން 2023ގައި، 2023 ވަނަ އަހަރު މެނޭޖްމަންޓުން އެއްކަލަ ހަވާލުވި އިރު މި އޮތީ
ގާތްގަނޑަކަށް 1.6 ބިލިއަން ވިޔަފާރި ބޭނުމަށް ދޫކޮށްފައިވާ ތަންތަނަށް، ތަންތަނުން ދައްކަން. އޭގަ އި
އެހެންނަމަވެސް، މިހާރު އޭގެ ކޮންމެވެސްވަރެއް ރިކަވަރކުރެވިފައި މި ވަނީ ގާތްގަނޑަކަށް 226 މިލިއަން ރިކަވަރ
ކުރެވި ގާތްގަނޑަކަށް 1.4 ބިލިއަންވަރު މިހާރު އަދިވެސް ހަމަ ޕެންޑިންގ އެމައުންޓެއް ގޮތުގައި އެބައިން. ދެން މި
ކަމަށް މަސައްކަތްތަކެއް އެމް.އެމް.އޭއާއި އަދި ހަމަ ގުޅުންހުރި އެކިއެކި ފަރާތްތަކާ އެކީގައި މި އެމައުންޓް
63

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ރިކަވަރކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރިއަށް ގެންދެވޭ ވާހަކަ ވިދާޅުވީމައާ އެކީގައި އަޅުގަނޑު ހަމަ ފާހަގަކޮށްލަން
ބޭނުން، ދެން ސާފުކޮށްލަން ބޭނުންވާ ކަމަކީ ވެސް ޙަޤީޤަތުގައި މިހާރު މިދާ ސްޕީޑުގައި މިކަން ދަންޏާ
ގާތްގަނޑަކަށް 7 ވަރަކަށް އަހަރު ނަގާނެ ހަމައެކަނި އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މިއިން ޕެންޑިންގ ރިކަވަރކުރަން ވެސް.
ދެން އަދި ހަމަ އިތުރަށް ކުރިއަށް އޮތްތާނގައި ހަމަ އެމައުންޓުތައް ޑިއުވަމުން އަންނާނީ ވެސް ދެއްތޯ؟ އެއީ ހުރިހާ
އެމައުންޓުތަކަކީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބޭނެ އެމައުންޓުތަކެއްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނުވެސް ބެލެވޭނެ.
އެގޮތަކަށް ކަމެއް ނުވެސް ހިނގާނެ. އެހެންވީމާ، މިހާރު މި ރިކަވަރކުރުމުގެ ޕްރޮސެސް ކުރިއަށްގެންދާ ސްޕީޑް
އަޕްކޮށްފައި ގާތްގަނޑަކަށް ކިހާތަނެއްގައިތޯ މި މަސައްކަތް، މި ފައިސާ ހޯދުމުގެ މަސައްކަތް އަޅުގަނޑުމެން ގެންދަން
ބޭނުންވާ ސްޕީޑުގައި ގެންގޮސް ނިންމާލެވޭނީ؟ މިއަށް ޓައިމްލައިނެއް ހެދިފައި އެބަ އޮތްތޯ؟ ޓައިމްލައިނެއް ހެދިފައި
އޮތް ނަމަ ކޮބައިތޯ އޮތް ޓައިމްލައިނަކީ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިކަމަކީ ބުރަ ބޮޑު މަސައްކަތެއް އިނގޭތޯ. މީގެ ޑިއުސް ދައްކަންޖެހޭ ފަރާތްތަކުގެ ވަރަށް ބޮޑު ކޯޑިނޭޝަން
ބޭނުންވާ ކަމެއް ކަމަކީ. އެހެންވީމާ، ސީދާ ވަކި މިވެނި މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި މި ހުރިހާ ޑިއުސްއެއް ރިކަވަރވާނެއެކޭ
އެހެން ދަންނަވައިލަން އަޅުގަނޑަށް ދަތި. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެންގެ އަމާޒުތަކެއް އަޅުގަނޑު ކުރިން
ދެންނެވިހެން އެބަ އޮތް. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ރިކުއަރ ކުރެވިފައި ޕަސެންޓޭޖުގެ ދެގުނަ ޖެއްސުން އެއީ
އަޅުގަނޑުމެންގެ އަމާޒެއް، ޓާގެޓެއް. ދެން ސޭލްސް ޓާގެޓް ހަދާ ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެ އަހަރަކު ވެސް ވަކި
ޓާގެޓުތަކެއް ކަނޑައަޅައިގެން އެކަން ރިކަވަރ ކުރުމަށް ޓަކައި އަޅުގަނޑުމެން މި މަސައްކަތްކުރަމުން މި ދަނީ. މި
ރަންކުރަމުންގެންދާއިރުގައި ހަމަ އެހެން ބަކެޓެއް، މިހާރުގެ ތިބި މީހުން އަނެއްކާ މި ބަކެޓަށް ފޯލްވާނެ ތަން ވެސް
އަންނަ ހާލަތު ވެސް އަންނާނެ. އެހެންވީމާ، މި ދެބައި މީހުންނަށް، ދެ ބަކެޓާއި އެކީގައި ޑީލްކުރަމުން، މި ވީހާވެސް
ވަރަކަށް މިނިމައިޒް ކޮށްގެން ރިޑިއުސްކުރެވޭތޯ އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރާނީ.
ފުނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު މަމްދްޫޙ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ. ދެން ފަހު ސުވާލެއް ގޮތުން ހަމަ އަޅުގަނޑު އަހައިލަން ބޭނުންވަނީ މި ސީލައިފް ވިކްޓިމްސްއަށް
ހިޔާއިން ހަމަ ބައެއް ފްލެޓްސް ދީފައި އެބަހުރި ދެއްތޯ. މިހެން ދީފައި ހުރި އިރު ބައެއް ހާލަތްތައް އެބަހުރި
64

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
މެދުވެރިވެފައި ، މިސާލަކަށް މި ހިނގާފައި އިން ކަމެއް ވީމަ. މިސާލަކަށް ފިރިމީހާ ނިޔާވުމާ ގުޅިގެން ކޯޓަށް
މައްސަލައެއް މި ލަނީ ވާރިސުން ސާބިތުކުރަން. މިސާލަކަށް ހަމަ މީހެއްގެ ހުންނަނީ އެންމެ ދަރިއެއް ކަމަށް ވަންޏާ
އެ ދަރިއަށް، ދެން އެކަމާ ގުޅުންހުރި ހުރިހާ ފަރާތްތަކާ އެކު. މިހާރު ކޯޓު މަރުޙަލާއެއް ވެއްޖެއްޔާ ރާއްޖޭގައި މިހަރު
މިދާ، ވާހަކައަކީ ޒަމާނުން ފެށިގެން މި އަންނަ ސްޕީޑަށް ބަލާކަމުގައި ވަންޏާ ފުދޭވަރަކަށް ދުވަސް އެބަ ނަގާ. ނަގާ
އިރު އެގޮތަށް ދީފައި ހުންނަ ތަންތަން އެ ބަހައްޓައިދޭނެތޯ ކޯޓުން ވަކިގޮތެއް ނިންމަންދެން؟ އެ ޔަގީންކަން
؟
ދެވިދާނެތޯ
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް.
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
މި އެންޓަޔަރ ސީލައިފްގެ ޕްރޮސެސް އަޅުގަނޑު ކުޑަކޮށް ކިޔާލަދޭނަން ތި ސުވާލަށް ޖަވާބުދިނުމުގެ ކުރިން. 203
މީހެއް އަޅުގަނޑު ހަނދާންވާ ގޮތުގައި ވަތް ކޯޓު މަރުޙަލާގެ ތެރެއަށް. 203 މީހެއްގެ ތެރެއިން ގޮތަކަށް ބުނަންޏާ
ތަންފީޒީ، ދެވަނަ ފަހަރަށް ކޯޓަށް ވަދެގެން 203 މީހެއް އުޅުނު. އެޗް.ޑީ.ސީން ސީލައިފް މީހުންނާ އެކީގައި މީގެ
ކުރިން އެގްރީމެންޓެއް މި ދިޔަ ސަރުކާރުން ވެފައި އެބަ އޮތް އެ މީހުންނަށް އެ ފުރުޞަތު ފަހިކޮށްދޭން. މީގެ ޓޯޓަލް
އަދަދަކީ އަޅުގަނޑު ހަނދާންވާ ގޮތުގައި 380 ކޮންމެވެސް، 7 ކަންނޭނގެ އަޅުގަނޑު ހަނދާންވަނީ އިނގޭތޯ. އެއީ
ޖުމުލަ ސީލައިފް މީހުންގެ ވިކްޓިމްސްގެ އަދަދު. މީގެ ތެރެއިން މިހާރު ހައްލު ނުލިބި ތިބޭނީ 82 މީހުން އަޅުގަނޑު
ހަނދާންވަނީ އެންމެފަހުން މި ދިޔަ ހަފުތާގައި އަޅުގަނޑު ނެގި ސްޓެޓިސްޓިކްސް އިން. މި 203 މީހުންނަށް
ވިނަރެސްއާއި އަދި އޭގެ އިތުރުން ހިޔާއިން އެލޮކޭޝަންސް އަޅުގަނޑުމެން ހަދައިދިނިން. އަދި ބާކީ 60 މީހުން،
82ގެ ތެރެއިން 60 އެޕާޓްމެންޓް އަޅުގަނޑުމެން އަތުގައި ހިޔާގައި އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، އެ ހިޔާގެ އަޅުގަނޑު
މިނިސްޓްރީއަށް ލިޔެފައިވާނެ އެ ތަންތަން ހަވާލުކުރެވިފައި، ތަންތަން ހުސްކޮށްދޭން. އެ ތަންތަނަށް ގޮތެއް
ނިންމައިދިނުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ އު އްމީދަކަށް ވަނީ މި 82 މީހުންގެ ތެރެއިން ދެ
ރޫމް އެޕާޓްމެންޓް ރިކުއެސްޓު ކޮށްފައި ހުރި ބޭފުޅުންނަށް މި ފުރުޞަތު ފަހިކޮށްދީގެން ސީލައިފްގެ މައްސަލަ ދާއިމަށް
ހައްލު ހޯދުން އިނގޭތޯ. ދެން ކިހާ ދުވަހެއްވެދާނެތޯ. އަސްލުގައި ވާރިސުން ސާބިތުކުރުމަކީ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް.
65

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
އެ އެހެންނޫނީ އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ސީދާ ޕްރޮޕަރ އޭގެ އޯނަރއެއް ނުއެއް އިނގޭނެ ދެއްތޯ؟ ވީހާވެސް އަވަހަކަށް
ނިންމައިދީފައި އަޅުގަނޑުމެންނާ ހަމައަށް ފޮނުވައިދެއްވައިފި ކަމަށް ވަންޏާ، އެކަހަލަ ކޭސްއެއް އޮތް ކަމަށް ވަންޏާ،
203 މީހުންގެ ތެރޭގައި ވެއްޖިއްޔާ މިހާރުން މިހާރަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޙައްލުކުރެވިދާނެ. އެކަމު 82 މީހުންގެ
ތެރެއިން ތީތި ފޯލްވާ ކަމުގައި ވަންޏާ ވަގުތުކޮޅެއްނަގާނެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަހު ފުރުޞަތު އަޅުގަނޑު އަރުވަން ޝަރީފްއަށް.
ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެމް.ޑީ ދެންމެ މަމްދްޫޙ ކުރި ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވަމުން އެ ބުނި 5.4 ބިލިއަން ރަނގަޅަށްތޯ އެ؟
5.4 ބިލިއަން؟ މި ސުވާލު. އަޅުގަނޑު އަހަ އިލަން ބޭނުންވަނީ މި 5.4 ބިލިއަން ތެރޭގައި ހިމެނޭތޯ މިހާރު އޭރުގައި
އެ ސަރުކާރުން ގޯތިތައް ދިންގޮތުގެ ސަބަބުން، އެއްވެސް ޕްލޭނެއް ނެތި ދިނުމުގެ ސަބަބުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ
އަޑުއިވޭ ވަރަށް ބޮޑެތި ބަދަލުތަކެއް އެޗް.ޑީ.ސީގެ ޕްލޭނަށް ގެންނަންޖެހޭ ކަމަށް. އޭގެ ތެރޭގައި ބައެއް ކަހަލަ، އޭރުގައި
އެޅިފައި ހުރި ބައެއްކަހަލަ ކޭބަލްތަކާއި މި އެއްޗެހި ނަގަންޖެހި، އެ އެއްޗެހި ބަދަލުކުރަންޖެހި، ފޯމަރުތައް
ނަގަންޖެހި، އަލުން މަގު ވެސް ބަދަލުކުރަންޖެހޭ ކަހަލަ ވާހަކަތަކެއް އަޑުއިވިފައި އޮތީ. މި 5.4 ބިލިއަނަކީ އެއީ
ބިމުގެ ވެލިއު އަގުތޯ؟ ނޫނީ މީގެ ތެރޭގައި އަދި ހިމެނޭތޯ، މި އަގު ތެރޭގައި ހިމެނޭތޯ މި ދެންނެވި ކަންކަމަށް؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ތި އަގުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭނީ ހަމައެކަނި ބިމުގެ އަގު އިނގޭތޯ. އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރ އަގަކީ އަދި އެހެން، އެއީ
ޑިވެލޮޕްކުރަންޖެހޭ އެއްޗެއް އިނގޭތޯ. ވޯޓަރ ނެޓްވޯކް ރީލޮކޭޓުކުރަންދާ ޚަރަދު، އިލެކްޓްރިސިޓީ ނެޓްވޯކް
ރީލޮކޭޓުކުރަންދާ ޚަރަދު، އިލެކްޓްރިސިޓީ ނެޓްވަރކް ރީލޮކޭޓުކުރަންދާ ޚަރަދު، އެ ތަނުގެ ތާރުއަޅަން، ތާރު
ކަނޑާފައި ތާރުއަޅަންދާ ޚަރަދު އަދި އޭގެ އިތުރުން ރިކްލެމޭޝަން އޭރިއާގެ ތާރުއެޅުމާއި ފެނާއި ނަރުދަމާއާއި،
ކަރަންޓާ މިއިން ކޮންމެ ޚަރަދުތަކަކީ އަދި ވަކި ކަންތައްތަކެއް.
66

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފަޟުލް، ސާފުކޮށްލަދީބަލަ މި ކޮމިޓިއަށް. މިހާރު މި ބުނާ، ދެންމެ ތި ބުނީ އެ އަދި މުޅިން ވަކި ކަމެކޭ. އެއީ
ކޮންކަހަލަ، ކިހާވަރެއްގެ ކަމެއްތޯ ކޮށްގެން މި އުޅެނީ ގޯއްޗެއް ދޭން؟ އެހާވަރުގެ ކޮންކަހަލަ ކަމެއްތޯ ކޮށްގެން މި
އުޅެނީ؟ މިސާލަކަށް މިހެން މީހުން ދިރިއުޅޭ މަގެއްގެ މެދުން ދީފައި އޮތީތޯ؟ ނޫނިއްޔާ ޕޭވްމަންޓެއް މަތިން ދީފައި
އޮތީތޯ؟ ނޫނިއްޔާ އެޗް.ޑީ.ސީ ން، ވަރަށް ޕްލޭން ސިޓީއެއް ތިއީ. އެ ތަނުގައި ތިވަރުގެ ކަމެއް ހިނގާފައި އޮތީ
ކޮންގޮތަކަށް ކޮށްގެންތޯއޭ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޕޭވްމަންޓު މަތިން ދެވިފައި އެބަހުރި. ކަރަންޓް ނެޓްވޯ ކުގެ މަތިން ދެވިފައި އެބަހުރި. ފެނުގެ ނެޓްވޯކުގެ މަތިން
ދެވިފައި އެބަހުރި ބައެއް ގޯތިތައް އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، މި ކަންތައްތައް ރީލޮކޭޓުކުރަންޖެހޭނެ ކޮންމެ ގޮތެއް ވިޔަސް.
ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، ފަޟުލް ތި ބުނަނީ މި ސަރުކާރުން، މީގެ ކުރީގެ ސަރުކާރުން ކޮށްފައި އޮތް ތި ޢަމަލުތައް ހަމަ އެގޮތަށް
؟
ނިންމައިދީފައި ރައްޔިތުންނަށް ގޯތި ދޭގޮތަށް ނިންމުނީއޭ މިހާރު ދޯ
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
ގޯތިތަކުގެ، ހުޅުމާލެ ހިއްކުނު، ސެކަންޑު ފޭސްގެ ހިއްކާފައި އޮތް ހުރިހާ ސަރަހައްދެއްގައި ގޯތި ދޭންޖެހޭ މީހުންނަށް
ގޯތި ދީ ނިމިއްޖެ. ދެން ހުޅުމާލެ ފޭސް3-ގައި ހަމައެކަނި އޮތީ ގޯތި ނުދެވި.
ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
67

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ ފަޟުލް. އަޅުގަނޑު ކޮށްލާނަން ސުވާލެއް. ހިޔާ ފުލެޓުތަކުގެ ޕާކިންގ އޭރި އާތައް މިއީ ކޮން
ބައެއްގެ ކޮންޓްރޯލުގެ ދަށުގައި އޮންނަ ތަނެއްތޯ؟
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:
މަގުމަތިތޯ؟ އެ ބިލްޑިންގ، ދެން ކުރިއަށް އޮތްތާނގައި އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ ތި ކޮންޓްރޯލް އަންނާނީ އެ ތަނެއްގެ
ތެރޭގައި އުފެދޭ ފެސިލިޓީ ސްޓާޓަރ ތެރެއަށް ތި ފެސިލިޓީ އަންނާނީ. ކޮންޓްރޯލްގެ ދަށަށް އަންނާނީ. އެއީ ގާނޫނުގެ
ދަށުން އެގޮތަށް ލާޒިމުކުރަނީ ޖަމުޢިއްޔާ ހެދިގެން ނޫނިއްޔާ އެ ތަނުން މުޅި ތަން ބަލަހައްޓައި މެނޭޖުކޮށް އެ
ކަންކަން ކުރިއަށްގެންދާނީ. މި ވަގުތު އަޅުގަނޑުމެން އަތުގައި.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ ފަޟުލް. އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ކޮމިޓީއަށް އައިސް ހަމަ މި ބޭފުޅުން ކުރެއްވި ހަމަ ހުރިހާ
ސުވާލުތަކަކަށް ވަރަށް ތަފުސީލުކޮށް ޖަވާބުދެއްވައިފި. ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެން ނުލިބޭ ބައެއް މަޢުލޫމާތުތައް
އަދި އިތުރަށް ސާފުކުރަންހުރި މަޢުލޫމާތުތައް އަޅުގަނޑުމެން މިކޮޅުން ސިޓީއަކުން ފޮނުވައިލާނެ. ދެން މި ފައިސާ
ލިބެމުންދާ މިންގަނޑު، މިއީކީ ހަމައެކަނި އެޗް.ޑީ.ސީއެއް ނޫން. މި މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން މިހާރު ފަށާފައި އޮތް
މަސައްކަތެއް މިއީ ދައުލަތުގެ ހުރިހާ ކުންފުނިތައް، ހުރިހާ ކުންފުނިތަކަށް ލިބެންހުރި ފައިސާއާއި ، އެ ހުރި
މައްސަލަތައް ކޮމިޓީއަށް ގެންނަން މިހާރު ވާނީ ހުރިހާ ކުންފުނިތަކަކަށް ސިޓީ ފޮނުވާފައި. ބައެއް ކުންފުނިތަކުން
މިހާރު އަތުވެއްޖެ. ދެން އެ މައްސަލަތައް މި ކޮމިޓީން ހަމަ ކުރިއަށްގެންދާނެ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، ދެން
އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ދޭތެރެދޭތެރެއިން ބައްދަލުކޮށްލާނެ މިހާރު މި ފައިސާ ކިހާވަރަކަށްތޯ ލިބުނީ، ކިހާވަރެއް
ހޯދިއްޖެތޯ. އެ ވާގޮތަކީ މި ކުންފުނިތައް ހިންގުމަށް އަބަދު ވެސް ސަރުކާރުން މި ސަބްސިޑީއެއް ދޭން މި ޖެހެނީ.
އެކަމަކު ކުންފުނިތަކަށް ވަންނަން އެބަހުރި ވަރަށް ގިނަ ފައިސާ. އެ ފައިސާ ހޯދުނުވަރަކަށް ދައުލަތުގެ، ސަރުކާރަށް
ވަރަށް ބޮޑު ލުއިތަކެއް ލިބިގެންދާނެ އެ ފައިސާ ހޯދޭ ކަމަށް ވަންޏާ. އެހެންވެގެން އަސްލުގައި މި ކޮމިޓީން
އިސްނަގައިގެން އެ މަސައްކަތް ފަށައިގެން މި އުޅެނީ. ހަމަ ހުރިހާ ސަރުކާރުގެ ކުންފުނިތަކަށް ލިބެންހުރި ފައިސާތައް
ވީހާވެސް އަވަހަކަށް ހޯދައިގެން ކުންފުނި ރަނގަޅަށް ހިނގުމަށް ސަރުކާރުން މިދޭ ސަބްސިޑީތައް ވީހާވެސް
ކުޑަކުރުމަށް ޓަކައި ކުރާ މަސައްކަތެއް މިއީ އިނގޭތޯ. ދެން ފަޟުލް މި ކޮމިޓީއަށް ވަޑައިގެން ހަމަ ތި ދެއްވި،
68

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 4 ޑިސެންބަރު 2024
ހުރިހާ ބޭފުޅުންގެ ސުވާލުތަކަށް ޖަވާބުދެއްވި ކަމަށް ޓަކައި ހަމަ ވަރަށް ބޮޑަށް އެޗް.ޑީ.ސީގެ ހަމަ 3 ބޭފުޅުންނަށް
ޝުކުރު ދަންނަވަން އިނގޭތޯ. މިހާހިސާބުން އަޅުގަނޑު ކޮމިޓީ ނިންމައިލާނަން އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.
____
69